

Europeiska unionens officiella tidning

C 62

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

femtiosjätte årgången

2 mars 2013

Informationsnummer

Innehållsförteckning

Sida

I Resolutioner, rekommendationer och yttranden

RESOLUTIONER

Regionkommittén

99:e plenarsessionen den 31 januari–1 februari 2013

2013/C 62/01	Resolution från Regionkommittén om "Lagstiftningspaketet om sammanhållningspolitiken efter 2013"	1
2013/C 62/02	Resolution från Regionkommittén om "En hållbar framtid för Ekonomiska och monetära unionen (EMU)"	8
2013/C 62/03	Resolution från Regionkommittén om "En ungdomsgaranti"	11

YTTRANDEN

Regionkommittén

99:e plenarsessionen den 31 januari–1 februari 2013

2013/C 62/04	Yttrande från Regionkommittén om "Det europeiska området för forskningsverksamhet"	14
--------------	--	----

SV

Pris:
4 EUR

(forts. på nästa sida)

<u>Informationsnummer</u>	Innehållsförteckning (forts.)	Sida
2013/C 62/05	Yttrande från Regionkommittén om "EU:s strategi för utrotande av människohandel 2012–2016" ...	22
2013/C 62/06	Yttrande från Regionkommittén om "Att förstärka EU-medborgarskapet och främja EU-medborgarnas valrättigheter"	26
2013/C 62/07	Yttrande från Regionkommittén om "Bättre samverkans effekter mellan budgetarna på EU-nivå, nationell nivå och subnationell nivå"	32
2013/C 62/08	Yttrande från Regionkommittén om "Bättre styrning av den inre marknaden"	39
2013/C 62/09	Yttrande från Regionkommittén om "Kunskap i havsfrågor 2020"	44
2013/C 62/10	Yttrande från Regionkommittén om "Blå tillväxt – möjligheter till hållbar tillväxt inom havs- och sjöfartssektorn"	47
2013/C 62/11	Yttrande från Regionkommittén om "Förnybar energi: En viktig faktor på den europeiska energimarknaden"	51
2013/C 62/12	Yttrande från Regionkommittén om "Riktlinjer för statligt stöd för regionala ändamål för perioden 2014–2020"	57
2013/C 62/13	Yttrande från Regionkommittén om "EU:s yttersta randområden och Europa 2020-strategin"	64
2013/C 62/14	Yttrande från Regionkommittén om "De lokala och regionala myndigheternas roll i främjandet av tillväxt och skapandet av arbetstillfällen"	70

III Förberedande akter

REGIONKOMMITTÉN

99:e plenarsessionen den 31 januari–1 februari 2013

2013/C 62/15	Yttrande från Regionkommittén om "Stadgar för och finansiering av europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser"	77
--------------	---	----

I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

RESOLUTIONER

REGIONKOMMITTÉN

99:E PLENARSESSIONEN DEN 31 JANUARI–1 FEBRUARI 2013

Resolution från Regionkommittén om "Lagstiftningspaketet om sammanhållningspolitiken efter 2013"

(2013/C 62/01)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Mot bakgrund av de pågående förhandlingarna om den fleråriga budgetramen framhåller Regionkommittén eftertryckligen att sammanhållningspolitiken behöver både medel som används effektivt och en solid budget. Kommittén uppmanar därför medlemsstaterna att ompröva budgetrestriktionerna och åtminstone bevara den nuvarande anslagsnivån.
- Regionkommittén ställer sig fullständigt bakom REGI-utskottets förhandlingsgrupp i trepartsdialogen. Kommittén vill särskilt framhålla några huvudpunkter där kommittén och Europaparlamentet är överens, såsom "övergångsregioner", balans mellan Europa 2020-strategin och fördragets mål, aktiv medverkan från lokala och regionala myndigheter samt motstånd mot makroekonomisk villkorlighet och en resultatreserv. ReK hoppas därför att dessa kommer att behållas i det slutliga paketet.
- Regionkommittén förespråkar att principen om flernivåstyre tillämpas fullt ut och att lokala och regionala myndigheter deltar mer aktivt i fastställandet av framtida partnerskapsavtal och operativa program. Kommittén stöder Europeiska kommissionens förslag om att ta fram en europeisk uppförandekod för partnerskap. ReK beklagar därför djupt att rådet avvisat detta verktyg, och uppmanar medlemsstater som motsatt sig detta att ompröva sin ståndpunkt, eftersom det sänder en negativ signal när det gäller deras vilja att samarbeta med legitima partner.
- Regionkommittén stöder ett ökat demokratiskt ansvarstagande och anser att flera finansiella frågor, t.ex. metoden för anslagsfördelning på nationell och regional nivå, stödtak, skyddsnet osv., bör diskuteras av rådet i samband med förhandlingarna om lagstiftningspaketet för sammanhållningspolitiken snarare än i samband med den fleråriga budgetramen, så att Europaparlamentet kan involveras i dessa diskussioner och ReK kan rådfrågas.
- Regionkommittén beklagar återigen att BNP/BNI (och i mindre utsträckning antalet arbetslösa) är de enda kriterier som avgör storleken på anslagen från strukturfonderna till en region, och betonar att kompletterande indikatorer bör användas för att man ska kunna bedöma sociala och miljömässiga behov och utmaningar på ett bättre sätt.

Föredragande Marek WOŹNIAK (PL-PPE), regionpresident i Wielkopolskie

Resolution från Regionkommittén – Lagstiftningspaketet om sammanhållningspolitiken efter 2013

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Inledning

1. Regionkommittén antar en politisk resolution om de pågående mellaninstitutionella förhandlingarna om lagstiftningspaketet om sammanhållningspolitiken efter 2013, med utgångspunkt i kommitténs tidigare synpunkter som lagts fram mellan februari och juli 2012 och som en reaktion på Europaparlamentets och rådets senaste diskussioner och ståndpunkter.

2. Mot bakgrund av de pågående förhandlingarna om den fleråriga budgetramen rekommenderar ReK eftertryckligen att sammanhållningspolitiken ses som en investeringspolitik med medel som används effektivt och en solid budget som inte kan skäras ned om vi vill stimulera tillväxt och skapa sysselsättning, öka konkurrenskraften och motverka regionala skillnader i och mellan EU:s regioner, särskilt i kristider. På grund av sammanhållningspolitikens avgörande betydelse när det gäller att ta itu med den ekonomiska krisen och Europa 2020-strategins utmaningar bör man inte skära ned anslagen till detta politikområde med 19 miljarder euro (*jämfört med kommissionens förslag*) samtidigt som anslagen till EU:s övriga politikområden ligger kvar på samma nivå eller till och med ökas, såsom föreslås i utkastet till rådets slutsatser av den 22 november 2012.

3. Kommittén är mycket nöjd med de mandat som antogs av Europaparlamentets REGI-utskott den 11–12 juli 2012 och som till stor del speglar de krav från lokala och regionala myndigheter som formulerats och antagits i Regionkommitténs yttranden. Vi beklagar dock att viktiga punkter som rör förslaget till ESF-förordning inte tagits med i det förslag till betänkande som EMPL-utskottet antog den 5 juli 2012.

4. Regionkommittén uppskattar den positiva utvecklingen mot förenklingar som Europeiska kommissionen presenterar i förslaget till lagstiftningspaketet och välkomnar bestämmelserna i den budgetförordning för EU:s allmänna budget som nyligen antagits, t.ex. om tillämpningen av schablonsatser, enhetsbelopp och kortare betalningsfrister. Det krävs en ännu mer ambitiös agenda på medlemsstatsnivå för att underlätta tillgången till EU-medel samt för att förenkla bestämmelserna för såväl offentlig upphandling på EU-nivå och nationell nivå som rapporterings- och kontrollmekanismerna.

5. Regionkommittén ställer sig fullständigt bakom REGI-utskottets förhandlingsgrupp i trepartsdialogen. Vi vill särskilt

framhålla följande huvudpunkter, där kommittén och Europaparlamentet är överens, och hoppas att dessa kommer att behållas i det slutliga paketet:

- Stöd till en sammanhållningspolitik som omfattar alla regioner och samtidigt inriktas på de mindre utvecklade regionerna i EU.
- Stöd för införandet av en ny kategori för "övergångsregioner" och ett skyddsnet på två tredjedelar av det nuvarande stödet för regioner som inte längre är berättigade till konvergensstöd.
- Vikten av att balansera prioriteringarna mellan Europa 2020-strategin och fördragets mål liksom behovet av större flexibilitet när det gäller tematisk koncentration.
- En aktiv medverkan från lokala och regionala myndigheter i utformningen av partnerskapsavtal och operativa program, med respekt för principen om flernivåstyre.
- Ett starkt stöd för att en europeisk uppförandekod för partnerskap införs i artikel 5 i förordningen om allmänna bestämmelser.
- Ett starkt motstånd mot makroekonomisk villkorlighet.
- Vikten av att förhandsvillkor kopplas direkt till genomförandet av sammanhållningspolitiken.
- Motstånd mot införandet av en resultatreserv.
- Överföring av anslag från Sammanhållningsfonden till den nya Fonden för ett sammanlänkat Europa, där bestämmelserna för Sammanhållningsfonden tillämpas fullt ut och nationella kvoter respekteras.
- Stöd för det integrerade tillvägagångssätt för territoriell utveckling som kommissionen rekommenderar, samt införande av nya verktyg och styrsätt såsom integrerade territoriella investeringar och lokalt ledd utveckling i städerna.
- Förkastande av plattformen för stadsutveckling men uppmaning om att fortsätta med Urbact.

6. ReK framhåller att lagstiftningspaketet måste antas så snart som möjligt efter antagandet av den fleråriga budgetramen. Vi påminner om att EU befinner sig i en allvarlig ekonomisk och social kris, vilket gör det särskilt viktigt att partnerskapsavtalen och de operativa programmen börjar genomföras 2014, eftersom detta är det enda sättet att tillhandahålla det EU-stöd som krävs för investeringar och strukturreformer i medlemsstaterna, regionerna och kommunerna.

7. Vi påminner om att diskussionerna om förslaget till EGTS-förordning bör skiljas från det övergripande lagstiftningspaketet om sammanhållningspolitiken och framhåller vikten av att denna särskilda förordning, som inte har någon betydande inverkan på EU:s budget, antas utan dröjsmål utan att man väntar på att hela lagstiftningspaketet antas. På så sätt kan förordningen träda i kraft så snabbt som möjligt och ge nya impulser till utvecklingen av nya EGTS-projekt inom en säker rättslig ram.

För en ambitiös budget för sammanhållningspolitiken efter 2013

8. De lokala och regionala myndigheterna är fullt medvetna om behovet av att förbättra sammanhållningspolitikens resultat genom bättre programplanering och utnyttjande av strukturfonderna, i synnerhet mot bakgrund av den rådande ekonomiska krisen och budgetrestriktionerna.

9. Kommittén anser att det är oacceptabelt med en flerårig budgetram vars anslag är lägre än kommissionens förslag, eftersom detta skulle leda till att EU:s ekonomi och konkurrenskraft samt den inre marknaden som helhet försvagas vid en tidpunkt då dess styrka verkligen behöver öka. Som Regionkommittén fastslår i sin resolution om de pågående förhandlingarna om den fleråriga budgetramen⁽¹⁾ efterlyser vi än en gång en trovärdig flerårig EU-budget som ett investeringsverktyg till förmån för alla EU-medlemsstater och regioner som åtminstone ligger på samma nivå vad avser åtagandebemyndiganden som procentandel av BNI som den man enades om för innevarande programplaneringsperiod 2007–2013.

10. Vi anser emellertid att förslaget från Cyperns ordförandeskap av den 29 oktober 2012 om att minska sammanhållningspolitikens budget efter 2013 är oacceptabelt. Kommittén uppmanar därför medlemsstaterna att ompröva dessa budgetrestriktioner och åtminstone bevara den nuvarande anslagsnivån.

11. Vi understryker behovet av att upprätthålla en stark och ambitiös sammanhållningspolitik på EU-nivå för att respektera målen i fördraget om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, liksom det gemensamma åtagandet att uppnå Europa 2020-strategins mål. En minskning på över 10 miljarder euro, som rådsordförandeskapet föreslår, skulle leda till större

skillnader mellan mer utvecklade regioner och områden och mindre utvecklade regioner och områden liksom vidgade inkomstklyftor mellan medborgarna.

12. Nedsänkningar i sammanhållningspolitiken skulle få en negativ inverkan på utvecklingen av den inre marknaden och lokala och regionala myndigheters investeringskapacitet på områden som är mycket viktiga för EU:s framtid, t.ex. forskning, innovation, utbildning, stöd till små och medelstora företag, grön ekonomi och infrastruktur, som är avgörande för att skapa framtida arbetstillfällen. Mot bakgrund av den rådande ekonomiska och sociala krisen skulle budgetnedsänkningar leda till att långsiktiga investeringar liksom EU:s framtida hållbara tillväxt och roll i världen äventyras.

Ett ökat demokratiskt ansvarstagande: respekt för medbeslutandeförfarandet

13. För första gången kommer alla de juridiska texter som reglerar sammanhållningspolitiken att antas inom ramen för medbeslutandeförfarandet, i enlighet med bestämmelserna i Lisabonfördraget, vilket jämställer medlemsstaterna och Europaparlamentet.

14. Regionkommittén anser därför att flera finansiella frågor, t.ex. metoden för anslagsfördelning på nationell och regional nivå, stödtak, skyddsnet osv., bör diskuteras av rådet i samband med förhandlingarna om lagstiftningspaketet för sammanhållningspolitiken snarare än i samband med den fleråriga budgetramen. Som kommittén redan har framfört i sitt tidigare yttrande om den nya fleråriga budgetramen efter 2013⁽²⁾ är det beklagligt att dessa frågor ingår i rådets förhandlingspaket, och vi anser att de, eftersom de omfattas av medbeslutandeförfarandet, bör diskuteras i rådet (allmänna frågor). Europaparlamentet bör dessutom involveras i dessa diskussioner vid sidan av rådet, och man bör samråda med ReK för att säkerställa ett effektivt demokratiskt ansvar. Vi påminner om att ReK förbehåller sig rätten att väcka talan vid Europeiska unionens domstol om Europeiska kommissionen inte lägger fram ett lagstiftningsförslag som ReK har möjlighet att yttra sig om.

Metoden för fördelning av anslag från strukturfonderna

15. Vi beklagar återigen att BNP/BNI (och i mindre utsträckning antalet arbetslösa) är de enda kriterier som avgör storleken på anslagen från strukturfonderna till en region. Kommittén välkomnar därför förslaget om att fästa större vikt vid antalet arbetslösa i mindre utvecklade regioner och övergångsregioner, såsom anges i utkastet till Europeiska rådets slutsatser (versionen av den 22 november 2012), för att uppväga den betydelse som BNP ges i fördelningsmetoden och för att bättre beakta sammanhållningens sociala dimension. Kommittén föreslår samtidigt att man vid fördelningen av anslagen från strukturfonderna på medlemsstatsnivå också beaktar andra demografiska indikatorer, t.ex. den demografiska försörjningsbördan.

⁽¹⁾ Se CdR 2263/2012 fin.

⁽²⁾ Se CdR 1777/2012 fin (föredragande: Mercedes Bresso, IT-PSE).

16. Kommittén betonar, liksom den även tidigare har gjort⁽³⁾, att kompletterande indikatorer bör användas för att man ska kunna bedöma sociala och miljömässiga behov och utmaningar på ett bättre sätt (t.ex. tillgången till offentliga tjänster, hälsa, per capita-inkomst, rörlighet och ren miljö). Spridningen av dessa indikatorer på lokal och regional nivå (Gini-koefficienten) skulle kunna integreras i metoden för fördelning av anslag i syfte att bättre kunna avgöra hur den territoriella sammanhållningen kan förbättras.

17. För att ta hänsyn till de regionala utvecklingstendenserna bör utvecklingen av BNP per capita under referensperioden (med utgångspunkt i tillgängliga EU-data för den senaste treårsperioden) införlivas i den framtida metoden för anslagsfördelning. Ett flexiblere angreppssätt skulle möjliggöra stöd även till regioner som drabbats av en ekonomisk tillbakagång.

18. Kommittén anser att "allvarliga och permanenta naturbetingade eller demografiska nackdelar" bör läggas till i förteckningen över de kriterier som används för att fördela resurserna mellan medlemsstaterna. Vi påminner särskilt om att demografiska kriterier som befolkningspridning, avfolkning i vissa delar av regionen eller en åldrande befolkning kan få allvarliga konsekvenser för den ekonomiska utvecklingen och kostnaderna för offentliga tjänster. ReK uppskattar Europaparlamentets stöd i denna fråga och uppmanar rådet att anpassa sig till parlamentets ståndpunkt.

19. Oavsett vilken metod som väljs vill kommittén på nytt framhålla följande principer:

— Struktur- och sammanhållningsfonderna bör inriktas på mindre utvecklade regioner, samtidigt som uppdelningen mellan olika typer av regioner respekteras i enlighet med Europeiska kommissionens förslag.

— "Övergångsregioner" bör behandlas rättvist, och man bör undvika att skapa alltför stora skillnader mellan regioner som inte längre omfattas av konvergensmålet och andra typer av övergångsregioner.

— Mer utvecklade regioner bör också ges stöd, med tanke på att de flesta av dem står inför betydande sociala problem, öar av fattigdom i de flesta stadsområden samt problem med miljön och den ekonomiska konkurrenskraften.

20. Additionalitetsprincipen är av grundläggande betydelse för att sammanhållningspolitiken ska bli effektiv. Utan denna princip kan alla insatser som genomförs inom ramen för EU:s regionalpolitik komma att bli lönlösa.

21. Kommittén är särskilt oroad över att rådsordförandeskapet behåller treårsperioden 2007–2009 som referensperiod för den bedömning som ligger till grund för förslagen om stöd till regionerna. Att det relativa välstånd som uppmättes i regionerna under denna period används som underlag för en bedömning som görs under en krisperiod ger en felaktig bild av den verkliga situationen, eftersom beräkningarna grundas på en period med ekonomisk tillväxt. Detta är särskilt ogynnsamt för de regioner där krisen har fått de allvarligaste konsekvenserna. Vi välkomnar därför införandet av en bestämmelse om en översyn 2016, och vi föreslår ett särskilt stöd utöver skyddsnetet för att kompensera de regioner vars relativa välstånd har försämrats till följd av krisen och medfört att de befinner sig i ett ofördelaktigt utgångsläge i jämförelse med övriga regioner i samma kategori.

Stödtak

22. Regionkommittén ställer sig bakom det stödtak som föreslogs den 18 september 2012 i förhandlingspaketet för den fleråriga budgetramen (2,5 %), där man tar hänsyn till att EU-12-medlemsstaterna måste komma ikapp de övriga och att vissa medlemsstater har haft svårt att tillgodogöra sig stödet under innevarande programperiod. Vi motsätter oss därför den minskning som föreslås i utkastet till Europeiska rådets slutsatser av den 22 november 2012 (2,35 %). Kommittén föreslår emellertid att man för de medlemsstater som anslöt sig till unionen före 2013 och vars genomsnittliga reella BNP-tillväxt 2008–2010 var lägre än –1 % garanterar en nivå på stödtaket som möjliggör en liknande nivå på åtagandena som för den innevarande perioden 2007–2013.

Skyddsnet

23. Vi stöder kommissionens förslag avseende ett "skyddsnet" som motsvarar minst två tredjedelar av den nuvarande tilldelningen för regioner som inte längre omfattas av konvergensmålet. Vi beklagar därför rådsordförandeskapets senaste förslag om att minska skyddsnetet, så att det hamnar under denna nivå.

Bidrag till städer

24. Regionkommittén ser positivt på att "bidraget till städer" nyligen strukits ur rådsordförandeskapets dokument om förhandlingspaketet för den fleråriga budgetramen. Städer med över 250 000 invånare skulle ha getts 4 euro per invånare, vilket skulle ha gett mer urbaniserade regioner finansiella fördelar, trots att utvecklingsskillnaderna mellan stads- och landsbygdsområden fortfarande är mycket stora.

Budgeten för territoriellt samarbete

25. Vi ställer oss fullständigt bakom kommissionens förslag om att öka anslagen till det europeiska territoriella samarbetet till 11,8 miljarder euro, jämfört med 8,7 miljarder under den nuvarande programperioden. Kommittén vill lyfta fram det europeiska territoriella samarbetets mervärde för den europeiska integrationen och den territoriella sammanhållningen tack vare att gränsernas negativa effekter minimeras, politiken blir mer effektiv, livskvaliteten förbättras, kapacitetsuppbyggnaden förstärks och förtroendet och den ömsesidiga förståelsen främjas. Vi

⁽³⁾ Se yttrandet om *Att mäta framsteg: bortom BNP*, CdR 163/2010 fin (föredragande: Vicente Alvarez Areces, ES–PSE).

beklagar därför att man i utkastet till Europeiska rådets slutsatser av den 22 november 2012 föreslår en nedskärning på 3 miljarder, samt att man än en gång anger att gränsen för vad som ska betraktas som gränsöverskridande samarbete ska sättas vid 150 km när det gäller sjögränser. ReK välkomnar dock att Europeiska rådet i sitt utkast till slutsatser har beaktat ReK:s begäran och Europaparlamentets ståndpunkt när det gäller behovet av att öka medfinansieringsgraden till 85 % för program inom det europeiska territoriella samarbetet.

Avvisande av makroekonomisk villkorlighet och finansiella sanktioner/belöningar

26. Vi vill återigen framhålla att ReK starkt motsätter sig makroekonomisk villkorlighet, i synnerhet alla former av tillfälligt eller definitivt indragande av medel från de fonder som omfattas av den gemensamma strategiska ramen till följd av sanktioner inom stabilitets- och tillväxtpakten, eftersom detta riskerar att slå hårt mot lokala och regionala myndigheter som inte bär ansvaret för att deras medlemsstater inte uppfyller kraven.

27. ReK välkomnar Europaparlamentets stöd i frågan och hoppas att förhandlingsgruppen inom ramen för trepartsdialogen kommer att lyckas att övertyga medlemsstaterna om att dra tillbaka alla åtgärder som rör makroekonomisk villkorlighet i förordningen om allmänna bestämmelser.

28. Regionkommittén uttrycker återigen sitt stöd för att delvis koppla samman de fonder som omfattas av den gemensamma strategiska ramen med EU:s nya ekonomiska styrning genom att införa en möjlighet att göra ändringar i partnerskapsavtalen och de operativa programmen utifrån landsspecifika rekommendationer inom ramen för den europeiska planeringsperioden, men vi motsätter oss starkt möjligheten att helt eller delvis ställa in betalningar.

29. Kommittén upprepar sitt motstånd mot att de mest framgångsrika regionerna ska belönas med medel ur en "resultatreserv", eftersom en sådan mekanism skulle kunna få beslutsfattare att fastställa mycket blygsamma mål som är lätta att uppnå i syfte att få tillgång till ytterligare resurser, uppmuntra utarbetandet av oambitiösa projekt och motverka innovation. Vi stöder därför Europaparlamentets ståndpunkt och hoppas att rådet kommer att ändra sin uppfattning i frågan. ReK påminner om sitt förslag om en "flexibilitetsreserv" som skulle bestå av outnyttjade medel som automatiskt dragits tillbaka och användas för att finansiera experimentella initiativ, vilket skulle kunna vara en kompromiss mellan de två medlagstiftarna.

30. Regionkommittén ställer sig helt och hållet bakom kravet på att den nya ramen ska ha en struktur med en resultatnriktad förvaltning, och stöder följaktligen också att man fäster stor vikt vid att mäta resultaten. Icke desto mindre krävs det flexibla regler som gör det möjligt att sätta resultaten i relation till de specifika ekonomiska förhållandena i varje region. Kommittén upprepar vidare sitt motstånd mot varje form av finansiella sanktioner i anslutning till resultatramen.

Ett effektivt partnerskap med lokala och regionala myndigheter

31. Regionkommittén förespråkar att principen om flernivåstyrelse tillämpas fullt ut och att lokala och regionala myndigheter deltar mer aktivt i utarbetandet av, förhandlingarna om och genomförandet av sammanhållningspolitiken under nästa programperiod.

32. Vi välkomnar Europaparlamentets förslag om att jämställa lokala och regionala myndigheter med nationella myndigheter vid utarbetandet av partnerskapsavtalen och de operativa programmen, med hänsyn tagen till subsidiaritetsprincipen.

33. Regionkommittén förväntar sig att lokala och regionala myndigheter involveras fullt ut i utarbetandet av partnerskapsavtalen, eftersom det krävs en integrerad nedifrån-och-uppstrategi när det gäller regional utveckling. Vi uppmanar medlemsstaterna att inleda arbetet med den strategiska planeringen av sammanhållningspolitiken så att de är klara att börja planera för de fonder som omfattas av den gemensamma strategiska ramen från och med den 1 januari 2014. I detta avseende uppmanar vi Europeiska kommissionen att noga övervaka utarbetandet av dessa avtal för att undvika en toppstyrd och sektorsindeldad programplanering.

34. Av denna anledning stöder vi Europeiska kommissionens förslag om att, för första gången, ta fram en europeisk uppförandekod för partnerskap. Kommittén beklagar djupt att rådet avvisat detta verktyg, som syftar till att förbättra kvaliteten på partnerskapen i alla medlemsstater och uppmanar medlemsstater som motsatt sig detta att ompröva sin ståndpunkt avseende uppförandekoden, eftersom det sänder en negativ signal när det gäller deras vilja att samarbeta med legitima partner.

En struktur som tar hänsyn till regionala skillnader

35. Regionkommittén vill återigen framföra sitt tydliga stöd för en ny kategori för "övergångsregioner" och stöder Europaparlamentet i de pågående mellaninstitutionella förhandlingarna. Vi uppmanar rådsordförandeskapet att stå fast vid sin ståndpunkt i denna fråga fram till att förhandlingarna avslutats, eftersom denna nya kategori delvis uppfyller målet om territoriell sammanhållning genom att ge ett mer rättvist stöd till alla regioner.

36. Vi välkomnar Europaparlamentets förslag om att skapa ännu ett skydds nät som motsvarar fyra femtedelar av anslagen för perioden 2007–2013 för östater som består av en enda region och som är berättigade till stöd från Sammanhållningsfonden under 2013 och för de yttersta randområden som inte längre kommer att tillhöra kategorin för mindre utvecklade regioner efter 2013.

37. Vi vill fästa uppmärksamheten på de yttersta randområdenas och de glest befolkade regionernas behov och svårigheter och anser att tillräckliga och proportionerliga budgetresurser måste anslås för dem i syfte att uppnå målet om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning och för att integrera dem bättre på den inre marknaden. Kommittén välkomnar därför ökningen av stödet till de yttersta randområdena (från 20 till 30 euro per invånare) såsom föreslås i utkastet till Europeiska rådets slutsatser av den 22 november 2012.

38. Vi framhåller att territoriell sammanhållning genom Lisabonfördraget läggs till målet om ekonomisk och social sammanhållning och undrar varför varken denna territoriella dimension eller de regioner som genomgår en industriell omvandling, öregionerna, de glest befolkade områdena, bergsområdena eller de yttre randområdena nämns i EMPL-utskottets betänkande om förslaget till ESF-förordning.

Tematisk koncentration: mot större flexibilitet

39. Regionkommittén välkomnar den mer flexibla inställning till tematisk koncentration som presenteras i Europa 2020-strategin till följd av Europaparlamentets och rådets kompromisser. Vi framhåller fördragets viktigaste politiska mål (ekonomisk, social och territoriell sammanhållning) och behovet av att ta större hänsyn till nationella och regionala skillnader och utmaningar som båda lagstiftarna ställt sig bakom.

40. Vi välkomnar att de tematiska målen och investeringsprioriteringarna har utvidgats i Europaparlamentets mandattexter avseende förslagen till förordningar om Eruf och det europeiska territoriella samarbetet, liksom i de kompromisser som antagits av rådsordförandeskapet om "tematisk koncentration". Kommittén understryker dock vikten av att även fortsättningsvis ägna största möjliga uppmärksamhet åt frågorna om en utveckling av kulturarvet och turismen. Kommittén beklagar däremot att EMPL-utskottet i sitt betänkande om ESF inte föreslår någon minskning av de procentandelar för koncentrationer som kommissionen har föreslagit, tvärtom vad ReK rekommenderat.

41. ReK välkomnar särskilt Europaparlamentets ståndpunkt avseende utvidgningen av IKTområdet för alla regioner till att omfatta grundläggande infrastruktur, men beklagar att rådet inte uttalat sig i frågan. Vi uppmanar därför medlemsstaterna att ompröva sin uppfattning i denna fråga, med tanke på att höghastighetsnät för IKT fortfarande saknas i många avlägset belägna landsbygdsområden, även i mer utvecklade regioner.

42. Regionkommittén välkomnar att rådet har strukit den tematiska koncentration som kommissionen påförde de specifika anslagen till de yttersta randområdena i Eruf-förordningen, och hoppas att Europaparlamentet ska ändra sitt förhandlingsmandat på denna punkt och följa rådets linje i samband med de nuvarande mellaninstitutionella förhandlingarna.

Europeiska socialfonden

43. Regionkommittén understryker på nytt att lokala och regionala myndigheter är, och måste fortsätta att vara, huvudaktörer i planeringen och genomförandet av ESF:s operativa program och motsätter sig därför formuleringen i EMPL-utskottets betänkande om att medlemsstaterna bör förbli "viktiga mellanhänder" för all politik med anknytning till ESF, mot bakgrund av hur viktig den nationella sysselsättningspolitiken är.

44. ReK påpekar återigen att man i ESF-förordningen, på samma sätt som i artikel 10 i förslaget till Eruf-förordning, bör hänvisa till områden med naturbetingade eller demografiska nackdelar samt de yttersta randområdena, och kommittén framhåller behovet av att utvidga det territoriella samarbetet inom ESF till gränsöverskridande och mellanregionalt samarbete vid sidan av transnationellt samarbete.

45. Regionkommittén beklagar de budgetnedskärningar som föreslås i Europeiska rådets slutsatser från den 22–23 november avseende programmet för livsmedelsbistånd till de sämst ställda (2,1 i stället för 2,5 miljarder euro). Vi anser att programmet bör vara tydligt åtskilt från ESF och att tillräckliga resurser måste överföras från rubrik 2 i den fleråriga budgetramen (den gemensamma jordbrukspolitiken).

Mot ett formellt "råd för sammanhållningspolitik"

46. Regionkommittén välkomnar och ställer sig bakom förslaget från Cyperns ordförandeskap om att inrätta ett formellt "råd för sammanhållningspolitik" som skulle bestå av de ministrar som ansvarar för sammanhållningspolitik. ReK har länge förespråkade ett sådant formellt möte, eftersom det skulle öka synligheten och säkerställa en kontinuerlig politisk diskussion om sammanhållningspolitiken. Kommittén skulle aktivt vilja delta i de politiska diskussionerna i ett formellt råd, eftersom detta område påverkar de lokala och regionala myndigheternas intressen i EU genom att myndigheterna är direkt berörda och deltar i genomförandet av sammanhållningspolitiken på lokal nivå.

47. Regionkommittén beklagar att nationella och regionala myndigheter som är förvaltningsmyndigheter fortfarande åläggs en börda i form av förhandsfinansiering av investeringar. Denna ekonomiska börda är svår att hantera i den rådande situationen, som präglas av begränsningar på finansmarknaderna. Om man inför principen om förhandsfinansiering av investeringar kommer EU att gå miste om en unik möjlighet att tillföra ekonomiska medel som är direkt avsedda att stimulera ekonomin och främja strukturella förändringar genom att bidra med större förskott som möjliggör finansiering vid rätt tillfälle så att återbetalningar kan påbörjas.

De operativa programmens ekonomiska förvaltning

48. Vad gäller reglerna om förvaltning och tillsyn anser Regionkommittén att frågan om mervärdesskatt behandlas på ett olämpligt sätt, eftersom mervärdesskattens stödberättigande i egenskap av driftskostnad begränsas till mycket specifika fall, vilket i de flesta regioner kommer att göra det omöjligt att klassificera den som stödberättigande utgift. Detta innebär i praktiken en reell minskning av fondernas medfinansieringssats med upp till 23 %.

49. Regionkommittén vill att regeln N+3 hålls kvar under programperioden 2014–2020.
50. Regionkommittén ställer sig positiv till mervärdesskattens stödberättigande i samtliga utgiftskategorier om stödmottagarna inte kan få tillbaka mervärdesskatten.

Bryssel den 1 februari 2013

Regionkommitténs
ordförande
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Resolution från Regionkommittén om "En hållbar framtid för Ekonomiska och monetära unionen (EMU)"

(2013/C 62/02)

REGIONKOMMITTÉN HAR ANTAGIT DENNA RESOLUTION

- med beaktande av Europeiska rådets slutliga slutsatser av den 13–14 december 2012,
- med beaktande av rapporten "Mot en verklig ekonomisk och monetär union", utarbetad av Europeiska rådets ordförande Herman Van Rompuy tillsammans med ordförandena för Europeiska kommissionen, Europeiska centralbanken och Eurogruppen (den 5 december 2012),
- med beaktande av kommissionens meddelande "En plan för en djupgående och verklig ekonomisk och monetär union" (COM(2012) 777/2 – den 28 november 2012),
- med beaktande av Europaparlamentets resolution av den 20 november 2012 med rekommendationer till kommissionen om rapporten från ordförandena för Europeiska rådet, Europeiska kommissionen, Europeiska centralbanken och Eurogruppen med titeln "Mot en verklig ekonomisk och monetär union", och
- med beaktande av Europaparlamentets resolution av den 16 januari 2013 om de offentliga finanserna i EMU 2011 och 2012.

1. Regionkommittén framhåller att en förstärkning i medlemsstaterna av Ekonomiska och monetära unionen (EMU) är nödvändig för att trygga hållbar tillväxt, sociala framsteg och ytterligare politisk integration i EU.

2. Kommittén beklagar att flera budget- och ekonomisk-politiska frågor som lyfts fram i kommissionens plan för ett djupgående och verkligt EMU och den rapport som Europeiska rådets ordförande utarbetat tillsammans med ordförandena för kommissionen, Europeiska centralbanken och Eurogruppen inte togs med i Europeiska rådets slutliga slutsatser och sköts upp till Europeiska rådets sammanträde i juni 2013.

3. ReK kräver att de regionala och lokala myndigheterna på medlemsstatsnivå och ReK på EU-institutionsnivå får delta i processen för den europeiska planeringsterminen, eftersom styrning av de offentliga finanserna även innebär styrning av ekonomin på lokal och regional nivå. En förutsättning för att styrningen av de offentliga finanserna ska fungera effektivt är att ansvarsfördelningen mellan EU, medlemsstaterna, regionerna och kommunerna är entydig och klar.

4. Kommittén understryker att europeiska beslut om EMU har betydande inverkan inte bara på de nationella utan också de lokala och regionala finanserna. Vi betonar i detta sammanhang att den finanspolitiska autonomin på lokal och regional nivå garanteras bl.a. genom artikel 4 i fördraget om Europeiska unionen, och efterlyser därför större samverkans effekter mellan budgetarna på EU-nivå, medlemsstatsnivå samt lokal och regional nivå.

5. Vi påminner i detta sammanhang om Europaparlamentets uppmaning till kommissionen ⁽¹⁾ att i sin kommande årliga tillväxtöversikt "fullt ut beakta [...] EU-budgetens roll i processen

med den europeiska planeringsterminen genom att lägga fram faktagrundade och konkreta uppgifter om dess utlösningseffekter, katalysatoreffekter, synergieffekter och kompletterande effekter på de samlade offentliga utgifterna på lokal, regional och nationell nivå".

6. Kommittén bekräftar sitt stöd för Europaparlamentets uppmaning till medlemsstaterna att överväga att underteckna en "social investeringspakt" som bygger på modellen för europluspakten. Pakten skulle innehålla mål för de sociala investeringar som medlemsstaterna ska göra för att uppnå målen i Europa 2020-strategin på det sociala området samt sysselsättnings- och utbildningsområdet.

7. Kommittén understryker att åtgärderna för att bemästra den ekonomiska krisen nu bör inriktas på att de nya överenskomna mekanismerna fungerar och utvecklas och på att den regionala och lokala nivån uppmärksammas inom den europeiska planeringsterminen.

8. ReK välkomnar att Europeiska rådet i sina slutsatser ⁽²⁾ betonar att "de möjligheter till en avvägning mellan behoven av produktiva offentliga investeringar och budgetdisciplinmålen som EU:s befintliga finanspolitiska ramverk erbjuder" bör "utnyttjas" ytterligare inom stabilitets- och tillväxtpaktens preventiva aspekt. Detta mål blir ännu mer aktuellt mot bakgrund av Internationella valutafondens upptäckt nyligen att s.k. finanspolitiska multiplikatoreffekter, som mäter den negativa inverkan av budgetkonsolidering på tillväxten, var "väsentligt högre" än analytikerna förutsett under skuldskrisen. Vi förväntar oss därför att kommissionen tar upp frågan till närmare behandling i det aviserade meddelandet om kvaliteten på de offentliga utgifterna,

⁽¹⁾ Europaparlamentets resolution om den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken: genomförande av 2012 års prioriteringar.

⁽²⁾ Europeiska rådets slutsatser av den 13–14 december 2012, I. Ekonomisk politik, punkt 2.

där man bl.a. bör behandla frågan om att separera *löpande utgifter* från *investeringar* i beräkningarna av budgetunderskott för att undvika att offentliga investeringar med nettovinst på lång sikt hindras.

En integrerad finansiell ram

9. Regionkommittén understryker att den svaga banksektorn i flera medlemsstater och EU som helhet utgör ett hot mot de offentliga finanserna, med särskild inverkan på regional och lokal nivå, och beklagar att kostnaderna för att hantera bankkrisen till största delen har fallit på skattebetalarna och hämmar tillväxten i den reala ekonomin.

10. Kommittén framhåller att de åtgärder som vidtas inom ramen för en bankunion bör åtföljas av förbättrad öppenhet och ansvarsskyldighet, eftersom åtgärderna kan få långtgående konsekvenser för de offentliga finanserna, på såväl nationell som regional och lokal nivå, samt för bankerna och medborgarna.

11. Vi välkomnar att rådet och Europaparlamentet har enats om en gemensam tillsynsmekanism som ett regelverk för bankerna i EU, och framhåller i detta sammanhang de regionala bankernas roll när det gäller att tillhandahålla kapital för små och medelstora företag samt för offentliga investeringsprojekt som syftar till territoriell utveckling.

12. ReK stöder förslagen till ett direktiv om återhämtning och rekonstruktion av banker och ett direktiv om insättningsgarantisystem, och håller med om att deras antagande måste prioriteras. Vi betonar dock att de bestämmelser som införs genom denna lagstiftning, särskilt övervaknings- och kontrollsystemet, måste vara proportionerliga.

13. Kommittén anser att det långsiktiga målet med ett gemensamt europeiskt insättningssystem förutsätter enhetliga, gemensamma och stränga krav där tillräcklig hänsyn tas till särskilda nationella förhållanden i finanssektorn.

14. ReK uppmanar kommissionen att snabbt komma med en lagstiftningsmässig uppföljning på Liikanen-rapporten⁽³⁾ om den rättsliga separeringen av vissa särskilt riskfyllda finansiella verksamheter från inlåningsbanker inom en bankgrupp.

15. Vi frågar kommissionen varför den har senarelagt sitt åtagande att lägga fram en rapport om inrättandet av ett oberoende europeiskt kreditvärderingsinstitut till slutet av 2016.

En integrerad budgetram

16. Regionkommittén håller med om att EMU måste åtföljas av lämpliga budgetpolitiska bestämmelser, och stöder därför ett snabbt antagande av "tvåpacken" för att komplettera "sexpacken" och fördraget om stabilitet, samordning och styrning ("finanspakten"), som trädde i kraft i början av 2013.

17. Kommittén stöder Europaparlamentets uppmaning till medlemsstaterna "att förtydliga de olika (nationella, regionala och lokala) förvaltningsnivåernas ansvar, roll, skatteöverföringar

och inkomstskällor när det gäller att upprätthålla ramar för sunda och hållbara offentliga finanser, och att i synnerhet ta hänsyn till effekterna för det lokala och regionala självbestämmandet i skattefrågor av fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen". Vi rekommenderar därför att de lokala och regionala myndigheterna på lämpligt sätt görs delaktiga i både vidareutvecklingen av dessa bestämmelser och genomförandet av dem, i enlighet med principen om flernivåstyrning.

18. ReK beklagar att Europeiska rådet i sina slutsatser inte nämner behovet av en finanspolitisk kapacitet som syftar till att stödja nationella ekonomiska reformer och absorbera asymmetriska chocker. Vi är övertygade om att en sådan finanspolitisk kapacitet är nödvändig för att uppnå ett djupgående och verkligt EMU.

19. Kommittén anser att en finanspolitisk kapacitet om den införs ska vara föremål för gemensamt beslutsfattande och genomförande på EMU-nivå, men också vara öppen för medlemsstater utanför euroområdet på frivillig basis.

20. ReK stöder Europaparlamentets uppmaning till kommissionen att så snart som möjligt lägga fram en färdplan för en gemensam emission av offentliga skuldinstrument.

21. Vi utgår från att en finanspolitisk kapacitet om den införs skulle behandlas separat från den fleråriga budgetramen på kort sikt och som ett separat EMU-specifikt budgetförfarande på längre sikt, dock enbart på villkor att förfarandena enligt fördragen följs, så att öppenhet och demokratisk kontroll garanteras.

En integrerad ram för den ekonomiska politiken

22. Regionkommittén anser att Europa 2020-strategin är viktig för att stärka EMU:s ekonomiska del, medan tyngdpunkten de senaste åren främst har legat på dess monetära del.

23. Kommittén betonar betydelsen av den tillväxtpotential som genomförandet av bestämmelserna om den inre marknaden ger, förutsatt att den fungerar på ett ändamålsenligt sätt och inriktas på viktiga områden där det finns utrymme för innovation och skapande av arbetstillfällen av god kvalitet.

24. ReK välkomnar inrättandet av en mekanism för starkare samordning, konvergens och genomdrivande av strukturpolitik som bygger på arrangemang av avtalsrätlig art mellan medlemsstaterna och EU-institutionerna, på villkor att den demokratiska ansvarsskyldigheten inte kringgås. Kommittén instämmer i att dessa arrangemang bör ingås från fall till fall, och välkomnar att de bör stödjas med tillfälligt, målinriktat och flexibelt finansiellt bistånd. I detta sammanhang betonar vi den särskilda roll som lokal och regional finansiering av investeringar har, och vi begär därför att de lokala och regionala myndigheterna ska få delta i utarbetandet av avtalsrättsliga överenskommelser, med vederbörlig hänsyn till den nationella lagstiftningen.

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/internal_market/bank/docs/high-level_expert_group/report_en.pdf.

25. Kommittén instämmer till fullo i att den ekonomiska politiken måste vara inriktad på att främja en stark och hållbar ekonomisk tillväxt för alla, öka konkurrenskraften och stimulera sysselsättningen så att Europa förblir en högattraktiv social marknadsekonomi och den europeiska sociala modellen bevaras. Vi framhåller att de viktigaste redskapen för att uppnå detta mål är Europa 2020-strategin och den årliga tillväxtöversikten.

26. Vi välkomnar förslaget om att alla större ekonomisk-politiska reformer som medlemsstaterna planerar att genomföra bör diskuteras på förhand och vid behov samordnas mellan medlemsstaterna. På EU-nivå bör EU:s institutioner och rådgivande organ delta i denna diskussion, och på medlemsstatsnivå de lokala och regionala myndigheterna och andra berörda parter.

27. ReK välkomnar att Europeiska kommissionen i 2012 års rapport om de offentliga finanserna i EMU avsätter ett kapitel till de lokala och regionala offentliga finanserna, och uppmanar kommissionen att bibehålla sin analyskapacitet när det gäller finanspolitisk decentralisering i framtida rapporter.

28. Kommittén välkomnar förslaget i den årliga tillväxtöversikten om att behålla de fem prioriteringar som fastställdes i mars 2012, och stöder införandet av följande aspekter:

— Tillägget av en regional dimension i den årliga tillväxtöversikten som framhäver Europa 2020-strategins lokala och regionala dimension samt respekten för subsidiaritetsprincipen och fördelningen av befogenheten inom de enskilda medlemsstaterna i samband med både de landsspecifika rekommendationerna och utarbetandet av nationella reformprogram.

— Deltagandet av företrädare för de lokala och regionala myndigheterna i den kontinuerliga dialogen mellan kommissionen och medlemsstaterna, särskilt i frågor med direkt koppling till lokala och regionala befogenheter.

Förbättrad styrning: demokratisk legitimitet och ansvarsskyldighet

29. Regionkommittén betonar att man måste trygga demokrati och legitimitet vid utformningen av EMU. ReK välkomnar därför att Europaparlamentet ska få en viktig roll och att de nationella parlamenten ska göras delaktiga, och anser att den lokala och regionala nivån bör delta i denna process, särskilt regionerna med lagstiftningsbefogenheter och deras parlament.

30. Kommittén efterlyser ökad demokratisk ansvarsskyldighet för trojkan genom utfrågningar av dess medlemmar i Europaparlamentet.

31. Vi noterar att diskussionen om EMU har en stark koppling till den övergripande debatten om EU:s framtid, som ReK vill bidra aktivt till för att föra fram EU:s lokala och regionala myndigheters åsikter.

32. Regionkommittén ger sin ordförande i uppdrag att överlämna denna resolution till Europaparlamentets talman, Europeiska rådets ordförande, Europeiska kommissionens ordförande, det irländska rådsordförandeskapet och det kommande litauiska rådsordförandeskapet.

Bryssel den 1 februari 2013

*Regionkommitténs
ordförande*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Resolution från Regionkommittén om "En ungdomsgaranti"

(2013/C 62/03)

REGIONKOMMITTÉN HAR ANTAGIT DENNA RESOLUTION

- med beaktande av Europeiska kommissionens förslag av den 5 december 2012 till rådets rekommendation om att inrätta en ungdomsgaranti (COM(2012) 729),
- med beaktande av Europaparlamentets resolution av den 16 januari 2013 om att inrätta en ungdomsgaranti (2012/2901(RSP)),
- med beaktande av kommissionens meddelande "Unga på väg" (COM(2010) 477),
- med beaktande av Regionkommitténs yttrande om meddelandet (CdR 292/2010 fin),

och av följande skäl:

- Den ekonomiska krisen har gjort att ungdomsarbetslösheten i EU har nått oacceptabelt höga nivåer, med 5,7 miljoner arbetslösa ungdomar.
- Kostnaderna för ungdomar som varken arbetar eller studerar, för närvarande 7,5 miljoner människor, motsvarar 1,2 % av EU:s BNP ⁽¹⁾.
- En ungdomsgaranti skulle bidra till att uppnå tre av de fem överordnade målen i Europa 2020-strategin genom att hjälpa till att minska andelen elever som slutar skolan i förtid och andelen personer som riskerar fattigdom och social utestängning samt öka antalet personer med avslutad högre utbildning.
- Att införa en ungdomsgaranti i hela euroområdet skulle inte kosta mer än 21 miljarder euro, vilket motsvarar ca 0,45 % av de statliga utgifterna i euroområdet ⁽²⁾.
- Många medlemsstater har inte hörsammat uppmaningarna från kommissionen och Europeiska rådet om att införa en ungdomsgaranti i syfte att öka ungdomssysselsättningen.
- Ungdomsgarantin är en viktig del av kommissionens ungdomssysselsättningspaket.

1. Regionkommittén välkomnar kommissionens föresats att ge ny fart åt kampen mot ungdomsarbetslösheten, ett mångfasetterat problem där det finns ett akut behov av samordnade och heltäckande politiska insatser. Vi stöder därför kommissionens förslag till rådets rekommendation om en ungdomsgaranti, som skulle vara ett viktigt instrument i kampen mot ungdomsarbetslösheten.

2. Kommittén påminner om att den i sitt yttrande ⁽³⁾ i frågan har uttryckt sitt starka stöd för målet i Europa 2020-strategins flaggskeppsinitiativ Unga på väg om att alla ungdomar ska erbjudas ett arbete, en yrkesutbildning eller en akademisk utbildning inom fyra månader efter avslutad skolgång.

3. Vi föreslår att ungdomsgarantisystemen, och i synnerhet de delar som rör arbete, lärlingsutbildning och praktiktjänstgöring, ska utvidgas till att omfatta nyutexaminerade upp till 30 år.

4. Kommittén framhåller de regionala och lokala myndigheternas viktiga roll inom sysselsättnings- och utbildningspolitiken, såsom bekräftades vid ReK:s konferens om Europa 2020-strategins flaggskeppsinitiativ Unga på väg den 13 december 2012.

5. ReK välkomnar att kommissionen lägger tonvikten vid partnerskapsbaserade metoder för att införa och genomföra ungdomsgarantisystemen. Vi yrkar dock på att dessa partnerskap ska etableras redan i första skedet av politikens utformning och bör omfatta alla berörda parter, särskilt de lokala och regionala myndigheterna. Dessa har hittills i stor utsträckning

⁽¹⁾ Se Eurofound's rapport "NEETs – Young people not in employment, education or training: Characteristics, costs and policy responses in Europe": <http://www.eurofound.europa.eu/pubdocs/2012/54/en/1/EF1254EN.pdf>.

⁽²⁾ Studie från ILO/International Institute for Labour Studies "EuroZone job crisis: trends and policy responses", 2012 http://www.ilo.org/global/research/publications/WCMS_184965/lang-en/index.htm.

⁽³⁾ CdR 292/2010 fin.

ställt ut för processen kring Europa 2020-strategin och den europeiska planeringsterminen, till stor skada för den demokratiska legitimiteten och de antagna åtgärdernas effektivitet.

6. ReK håller med kommissionen om behovet av insatser och aktivering i ett tidigt skede när det gäller ungdomssysselsättning, och instämmer i åsikten att principen om ömsesidiga skyldigheter bör gälla redan från början.

7. Kommittén framhåller att stödåtgärderna för integrering på arbetsmarknaden inom ramen för en ungdomsgaranti måste omfatta språkkunskaper och praktisk arbetslivserfarenhet, vilket förbättrar anställbarheten och främjar arbetskraftens rörlighet inom EU.

8. Vi betonar att ungdomsgarantisystemen måste kopplas till ungdomarnas rörlighet mellan medlemsstaterna och att flaggskeppsinitiativet Unga på väg samt de lokala och regionala myndigheterna måste få en förstärkt roll i detta sammanhang. Dessa myndigheter genomför ofta rörlighetsprogram på lokal nivå, och EU-stöd till bättre mellanregionalt samarbete skulle kunna ge bättre resultat.

9. Kommittén välkomnar i detta avseende kommissionens förslag om att införa ett europeiskt yrkeskort i syfte att förenkla förfarandena för erkännande av yrkeskvalifikationer. Vi framhåller i detta sammanhang att praktiktjänstgöring som är ett led i utbildningen till ett reglerat yrke, oavsett om praktiken är betald eller inte, bör erkännas i hela EU och vara föremål för ett avtal. Detta är viktigt för unga européer, som i oroande hög grad är drabbade av arbetslöshet och för vilka yrkesmässig rörlighet är ett realistiskt sätt att komma in på eller komma tillbaka till arbetsmarknaden.

10. ReK framhåller vikten av att öka ungdomarnas medvetenhet om möjligheterna att studera, utbilda sig eller arbeta i andra medlemsstater. Sådana erfarenheter kan spela en avgörande roll för att öka en individs känsla av självständighet och egenansvar och samtidigt bidra till utvecklingen av nya och innovativa idéer.

11. Kommittén påpekar att EU bör se till att rörlighetsprogrammen är tillgängliga för alla ungdomar på lika villkor, och rekommenderar därför att man erbjuder stöd till regioner med särskilda geografiska kännetecken, t.ex. lands- och glesbygdsområden, och särskilt yttersta randområden och öar.

12. Regionkommittén framhåller dock att man som ett grundläggande verktyg för att öka sysselsättningen bland ungdomar bör stimulera skapande av nya arbetstillfällen och detta på alla kvalifikationsnivåer, inte bara på de områden där det krävs höga kvalifikationer.

13. Ett viktigt verktyg är enligt Regionkommittén att skapa och stödja varvade utbildningssystem, där det redan i början av studierna skapas ett band mellan de studerande och de framtida arbetsgivarna.

14. Vi framhåller behovet av att inrikta åtgärderna för ökade färdigheter och kunskaper på att ta itu med den bristande överensstämmelsen mellan arbetsmarknadens behov och utbudet av färdigheter. Därför måste vidareutbildning, lärlingsutbildning och praktiktjänstgöring vara fast förankrade i sysselsättningsmålet. Dessutom spelar arbetsgivarna en viktig roll inom ungdomsgarantisystemen genom att tillhandahålla de nödvändiga möjligheterna till karriärutveckling.

15. När det handlar om att förbättra färdigheter inom ramen för ungdomsgarantisystemen påminner Regionkommittén om att den inrättat utmärkelsen Europeisk entreprenörsregion (EER). Ett av utmärkelsens huvudsyften är att främja företagande och genomförande av företagsvänliga åtgärder som gör att arbetstillfällen skapas. EER-regionerna har ägnat särskild uppmärksamhet åt att uppmuntra ungdomar att bli företagare.

16. Kommittén ställer sig positiv till att kommissionen betonar arbete av god kvalitet och rekommenderar medlemsstaterna att se till att deras ungdomsgarantisystem omfattar högkvalitativa arbetstillfällen. Dessutom bör den ekonomiska krisen inte användas som ursäkt för att sänka arbetsmiljökraven. Vi vill understryka att det bör finnas ett grundskydd för arbetstagare men att det är på den nationella arenan som parterna sluter avtal om frågor som rör arbetsrätten. Arbetsmarknadens parter bör involveras fullt ut i utarbetandet av en kvalitetsram för sysselsättning som erbjuds inom ungdomsgarantisystemen. Vi framhåller att ungdomar löper betydligt större risk för fattigdom, vilket framgår av kommissionens rapport om sysselsättning och social utveckling 2012⁽⁴⁾.

17. Vi uppmanar medlemsstaterna att i hög grad göra även arbetsgivare i den privata sektorn delaktiga i genomförandet av ungdomsgarantin så att ungdomarna erbjuds så många möjligheter som möjligt.

18. Kommittén betonar att ungdomsarbetslösheten är särskilt hög i de medlemsstater som har hårda budgetrestriktioner. Vi stöder därför fortsatt riktat stöd, med ytterligare ekonomiska insatser vid behov, till dessa medlemsstater så att de kan hantera utmaningen att införa och genomföra ungdomsgarantisystem på nationell nivå i enlighet med bl.a. tillväxtpakten från juni 2012.

⁽⁴⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-5_sv.htm?locale=en.

19. Eftersom kommissionen inte anslår några särskilda medel för ungdomsgarantisystemen håller kommittén med om att initiativet bör samfinansieras genom de sammanhållningspolitiska finansieringsinstrumenten, särskilt Europeiska socialfonden (ESF). Vi varnar därför för nedskärningar i budgeten för sammanhållningspolitiken inom ramen för den fleråriga budgetramen 2014–2020.

20. ReK uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att se till att man i de framtida partnerskapsavtalen inom sammanhållningspolitiken behandlar framför allt ungdomsarbetslösheten i tillräcklig utsträckning och även möjliggör ungdomsgarantisystem genom att utnyttja anslagen från Europeiska socialfonden för att genomföra bra metoder och innovativa arbetssätt som redan tillämpas i vissa länder.

21. Kommittén uppmanar medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna att skapa den samordning som krävs mellan tjänstemän inom arbetsmarknadsmyndigheterna och i utbildningssystemen för att de ungdomar som har lämnat skolan i förtid och är arbetslösa ska kunna beviljas EU-medel för utbildning och ungdomsinsatser, i synnerhet för att förbättra deras kvalifikationer och ge dem en andra utbildningschans.

22. Kommittén uppmanar medlemsstaterna att under 2013 lägga fram nationella sysselsättningsplaner där man även redogör för framstegen med att införa och genomföra ungdomsgarantier.

23. Vi förespråkar att ungdomsgarantisystemen införs och genomförs senast i januari 2014.

24. Kommittén inser att det inte går att garantera ungdomar arbete av god kvalitet om inte den övergripande ekonomiska situationen förbättras. Vi uppmanar därför medlemsstaterna att anta strategier för att främja tillväxt och nya arbetstillfällen i allmänhet samt kvalifikationer för unga arbetslösa som har lämnat utbildningssystemet utan utbildningsintyg, vid sidan av åtgärderna i samband med ungdomsgarantin. I detta sammanhang välkomnar vi integreringen av detta initiativ i den europeiska planeringsterminen.

25. ReK uppmanar medlemsstaterna att följa kommissionens rekommendation att sörja för största möjliga medvetenhet om de nya tjänsterna och stödåtgärderna inom ungdomsgarantisystemen, ett område där de regionala och lokala myndigheternas delaktighet är avgörande eftersom de spelar en aktiv roll i arbetet med att genomföra systemen.

26. Kommittén uppmanar kommissionen att inrätta en effektiv mekanism för att bistå medlemsstaterna vid genomförandet av ungdomsgarantin, en mekanism som omfattar utbyte av bästa praxis och kunskaper, och vi begär att kommittén ska göras delaktig i denna process.

27. Vi föreslår att kommissionen gör förslaget till en ungdomsgaranti till en av sina kommunikationsprioriteringar för 2013 och i stor utsträckning använder sociala medier för detta ändamål.

28. Regionkommittén ger sin ordförande i uppdrag att överlämna denna resolution till Europaparlamentets talman, Europeiska rådets ordförande, Europeiska kommissionens ordförande, det irländska rådsordförandeskapet och det kommande litauiska rådsordförandeskapet.

Bryssel den 1 februari 2013

*Regionkommitténs
ordförande*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

YTTRANDEN

REGIONKOMMITTÉN

99:E PLENARSESSIONEN DEN 31 JANUARI–1 FEBRUARI 2013

Yttrande från Regionkommittén om ”Det europeiska området för forskningsverksamhet”

(2013/C 62/04)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén välkomnar Europeiska kommissionens initiativ, som är ett svar på rådets begäran om att skapa en ram för ökade ansträngningar när det gäller att fullborda det europeiska området för forskningsverksamhet senast 2014.
- ReK delar uppfattningen att kunskap är den nya ekonomins valuta. Vi instämmer därför i att det krävs en forsknings- och innovationskapacitet i världsklass, som bygger på en stark offentlig forskningsbas, för att uppnå en varaktig ekonomisk återhämtning och för att säkra EU:s position som en global aktör.
- Kommittén betonar att det är nödvändigt att det europeiska området för forskningsverksamhet fullbordas för att EU ska kunna komma till rätta med fragmenteringen av forskningen samt nationella och institutionella hinder. Det står helt klart att fragmenteringen hindrar EU från att nå sin fulla forsknings- och innovationspotential, och EU:s invånare får som skattebetalare, konsumenter och medborgare betala ett mycket högt pris för detta. Därför krävs det nu fler och bättre riktade insatser.
- Vi uppmanar kommissionen att främja det mellanregionala samarbetet inom Horisont 2020 genom att ta fram effektiva verktyg och incitament. Lokala och regionala myndigheter kan i detta sammanhang spela en stödjande och samordnande roll (genom att upprätta forsknings- och innovationsnätverk och tillhandahålla tekniskt och administrativt stöd samt incitament för den privata sektorn att bidra med finansiering) i syfte att främja forskning och dra nytta av resultaten av kunskap och innovation.

Föredragande	Grigorios ZAFEIROPOULOS (EL-PPE), ledamot av regionfullmäktige i regionen Attika
Referensdokument	Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Ett stärkt partnerskap för det europeiska området för forskningsverksamhet syftande till vetenskaplig excellens och tillväxt COM(2012) 392 final

Yttrande från Regionkommittén – Det europeiska området för forskningsverksamhet

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

A. Huvudbudskap

- Regionkommittén välkomnar Europeiska kommissionens initiativ, som är ett svar på rådets begäran om att skapa en ram för ökade ansträngningar när det gäller att fullborda det europeiska området för forskningsverksamhet senast 2014.
- ReK ställer sig bakom Europeiska rådets slutsatser från februari 2011 och mars 2012 om att det finns ett brådskande behov av att fullborda det europeiska området för forskningsverksamhet senast 2014.
- Lagstiftningen för att fullborda det europeiska området för forskningsverksamhet skulle även kunna vara användbar på vissa delområden (t.ex. samordning av nationell politik och EU-politik inom ramen för artikel 181 i EUF-fördraget och främjande av åtgärder för att sprida forskningsresultat i enlighet med artikel 180 i kombination med artikel 182.5 i EUF-fördraget).
- Med tanke på den rådande ekonomiska krisen är det avgörande att man fullbordar det europeiska området för forskningsverksamhet med fokus på forskning och forskningsbaserad innovation för att stödja ekonomisk tillväxt, sysselsättning, vetenskaplig kvalitet och sammanhållning mellan regioner och länder.
- ReK delar uppfattningen att kunskap är den nya ekonomins valuta. Vi instämmer därför i att det krävs en forsknings- och innovationskapacitet i världsklass, som bygger på en stark offentlig forskningsbas, för att uppnå en varaktig ekonomisk återhämtning och för att säkra EU:s position som en global aktör.
- Både genomförandet av Horisont 2020 och det europeiska området för forskningsverksamhet måste få en starkare inriktning och inverkan på vardagspraxis⁽¹⁾. Med andra ord måste lokala och regionala myndigheter engagera sig och delta fullt ut för att uppnå målen för Europa 2020-strategin.
- Det europeiska området för forskningsverksamhet kommer att öka vår livskvalitet genom att Europa blir en plats där vetenskaplig forskning, teknisk utveckling och innovation ges utrymme att utvecklas och bidra till att hantera vår tids största utmaningar. För att främja utnyttjandet av kunskap bör man stärka samarbetet mellan vetenskap, näringsliv och offentliga myndigheter.
- ReK instämmer i att man måste tillvarata alla regioners potential för spetskompetens och att nya strategier är nödvändiga för att hjälpa regioner och medlemsstater med dåliga resultat att nå spetskompetens och smart specialisering av regioner.
- Kommittén betonar att det är nödvändigt att det europeiska området för forskningsverksamhet fullbordas för att EU ska kunna komma till rätta med fragmenteringen av forskningen samt nationella och institutionella hinder. Det står helt klart att fragmenteringen hindrar EU från att nå sin fulla forsknings- och innovationspotential, och EU:s invånare får som skattebetalare, konsumenter och medborgare betala ett mycket högt pris för detta. Därför krävs det nu fler och bättre riktade insatser.
- Regionkommittén instämmer i att åtgärderna bör syfta till att öka konkurrensen mellan forskare och forskningsorganisationer och utnyttja synergier över gränserna mellan nationella och regionala forskningssystem, förbättra forskares karriärmöjligheter och rörlighet samt främja den fria rörligheten för kunskap.
- Kommittén är av den bestämda uppfattningen att en av de viktigaste målsättningarna med det europeiska området för forskningsverksamhet bör vara att minska forskarflykten, särskilt från regioner som släpar efter på forskningsområdet, och de stora regionala variationerna i fråga om forsknings- och innovationsresultat, i syfte att uppnå spetskompetens i hela unionen som beaktar den innovativa potentialen. Det är också viktigt att de europeiska forsknings- och innovationsprogrammen samordnas med de nationella och regionala innovationsstrategierna.
- Vi välkomnar Europeiska rådets mål att förbättra förutsättningarna för forskning och utveckling och se till att de kombinerade offentliga och privata investeringarna i forskning och utveckling uppgår till 3 % av EU:s BNP. Samtidigt måste man inse att Europa fortfarande ligger efter andra världsdelar när det handlar om marknadsföring av spetskompetens. De små och medelstora företagens roll som drivkraft för innovationen kan därför inte framhävas starkt nog.
- ReK anser att sammanhållningsinstrumenten skulle kunna bidra till utvecklingen av spetskompetens och kapacitetsuppbyggnad genom att främja forsknings- och innovationspolitiken på regional nivå. Detta kommer att bidra till att skapa en spetsforskningsstege, vilket gör att dessa regioner kan delta fullt ut i det europeiska området för forskningsverksamhet och dra nytta av finansieringskällor inom den gemensamma strategiska ramen.

⁽¹⁾ CdR 402/2011 fin.

14. ReK uppmanar kommissionen att tillsammans med rådet och parlamentet se till att Horisont 2020 genomförs på ett effektivt och ändamålsenligt sätt genom att fastställa bestämmelser och förfaranden som är så enkla som möjligt för mottagarna.

15. Kommittén anser att de prioriteringar för det europeiska området för forskningsverksamhet som beskrivs i meddelandet är väldefinierade och att de kommer att förbättra resultaten och effektiviteten när det gäller forskningen i Europa från och med 2014 om de genomförs fullt ut. Medlemsstaterna, forskningsaktörerna och deras europeiska organisationer samt kommissionen måste emellertid energiskt engagera sig fullt ut i det stärkta partnerskapet för att se till att ett fullbordat europeiskt område för forskningsverksamhet kommer att leda till att Europas spetskompetens lyfts fram genom främjande av effektivitet, kvalitet och nya möjligheter utifrån EU:s behov.

16. Europeiska kommissionen måste se till att uppnå samverkans effekter och komplementaritet mellan Horisont 2020 och strukturfonderna samt skapa spetsforskningsstegar för mindre högpresterande medlemsstater och regioner som ur ekonomisk och social synvinkel är mer sårbara, med utgångspunkt i deras styrkor, i syfte att öka deras forsknings- och innovationskapacitet avsevärt och överbygga innovationsklyftan i Europa.

17. Vi uppmanar kommissionen att främja det mellanregionala samarbetet inom Horisont 2020 genom att ta fram effektiva verktyg och incitament. Lokala och regionala myndigheter kan i detta sammanhang spela en stödjande och samordnande roll (genom att upprätta forsknings- och innovationsnätverk och tillhandahålla tekniskt och administrativt stöd samt incitament för den privata sektorn att bidra med finansiering) i syfte att främja forskning och dra nytta av resultaten av kunskap och innovation.

18. Regionerna själva måste öka sin beredskap när det gäller att dra nytta av forskningsresultat. Den kompetens och de metoder och verktyg som utvecklats bör sedan användas för att sprida forskningsresultaten så att de kan användas i hela Europa. Detta är endast möjligt om man samtidigt stärker samverkan vid användningen av samtliga europeiska finansieringsinstrument, t.ex. Horisont 2020, sammanhållningspolitiken samt de nationella, regionala och lokala resurserna⁽²⁾. Ett gemensamt utnyttjande av resurserna är emellertid inte tillräckligt, utan det krävs dessutom förändringar när det gäller driftskultur och administrativ praxis.

19. Kommittén uppmanar lokala och regionala myndigheter att stärka samarbetet mellan europeiska och/eller regionala och nationella organisationer för att främja forskning och innovation, införa förbättringar som gynnar enhetlighet inom politiken, en effektiv förvaltning, samt en harmonisering av förfarandena som möjliggör gemensamma förvaltningssystem, vilka i sin tur underlättar för medborgarna att delta på politisk nivå och förstärker effekterna på samhället och ekonomin.

20. Regionkommittén anser att lokala och regionala myndigheter kan och bör spela en viktig roll i utvecklingen av innovativa produkter och tjänster genom att främja offentlig-privata partnerskap. Detta bör syfta till att skapa mer sysselsättning och tillväxt på lokal och regional nivå samtidigt som den offentliga och privata sektorns operativa kapacitet och effektivitet förbättras.

21. Kommittén välkomnar initiativen från GD Forskning och innovation och GD Regional- och stadspolitik för att underlätta inrättandet av regionala forsknings- och innovationsnätverk som kan stödjas av universitet, institutioner, offentliga myndigheter och den privata sektorn.

22. Vi noterar att kommissionen och medlemsstaterna sedan 2000 har arbetat tillsammans för att inrätta ett europeiskt område för forskningsverksamhet men påpekar att framstegen har varit ojämna för de olika aspekterna av det europeiska området för forskningsverksamhet och i de olika medlemsstaterna.

23. När så är lämpligt bör berörda regionala organisationer och forskningsaktörers organisationer delta i det europeiska området för forskningsverksamhet.

24. ReK betonar den viktiga roll som den offentliga sektorn generellt, och i synnerhet de lokala och regionala myndigheterna spelar när det handlar om att föra samman företag, universitet/forskningscentrum och offentliga institutioner (via Triple Helix-modellen) när det europeiska området för forskningsverksamhet ska införas och genomföras i praktiken, och vi konstaterar att kommissionen i sitt meddelande inte tar tillräckligt stor hänsyn till den offentliga sektorns roll.

25. ReK uppmanar kommissionen, medlemsstaterna och forskningsaktörerna att fastställa och skapa lämpliga förutsättningar för att förbättra effektiviteten i Europas forskningssystem, hantera centrala frågor som samarbete och konkurrens mellan länderna, arbetsmarknaden för forskare, jämställdhet och spridning av vetenskapligt kunnande. De "förutsättningar" som kommissionen fastställt verkar tillräckliga för att uppnå målen.

B. Effektivare nationella forskningssystem

26. Otillräcklig konkurrens inom de nationella forskningssystemen skapar inte rätt förutsättningar för att förbättra forskningskvaliteten. En begränsad konkurrens mellan forskningsinstitut och universitet leder i detta avseende till otillräcklig specialisering.

27. Det är helt avgörande att Europas grundforskning som drivs av nyfikenhet förbättras för att vi ska få fram de innovationer och genombrott som krävs för att hantera de stora utmaningarna. EU måste göra riktade strategiska investeringar i grundforskning, med vetenskaplig excellens som det viktigaste beslutskriteriet, vilket skapar förutsättningar för uppbyggnad och hållbar utveckling av kvalifikationer och kunskapspotential på lokal och regional nivå.

⁽²⁾ CdR 402/2011 fin.

28. ReK instämmer i att medlemsstaterna och regionerna bör stödja konkurrensbaserad finansiering genom förslagsomgångar och institutionella sakkunniggranskningar som de viktigaste metoderna för att anslå nationella och regionala medel till forskning och innovation. I vissa fall är det dock inte nödvändigt med sakkunniggranskning i samband med regionalt stöd till forskning, utveckling och innovation.

29. Regionkommittén ställer sig bakom målsättningarna i grönboken (som offentliggjordes av kommissionen 2011) om att uppnå en lämplig jämvikt mellan institutionell och konkurrensbaserad finansiering. Med hänvisning till sina tidigare ståndpunkter uppmanar Regionkommittén till fortsatt diskussion om en lämplig jämvikt mellan institutionell och konkurrensbaserad finansiering. Det sätt på vilket denna jämvikt skapas är mycket viktigt för dynamiken och för de olika forskningsinstitutens framtid.

30. En ökning av grundfinansieringens andel och smart specialisering gör det möjligt att också finansiera små livskraftiga forskningssamfund. Vid sidan av stora enheter och teknikprogram som styrs uppifrån och ned och som tillhandahåller en s.k. kritisk massa kan även ett litet undervisnings- och forskningssamfund som fokuserar på en enda vetenskapsgren vara produktivt med tanke på konkurrenskraft och innovation, om det effektivt samarbetar och går med i nätverk som en del av ett campus och en sektorsövergripande kedja av universitet och forskningsinstitut på dess hemort och internationellt.

31. ReK anser att man bör öka grundfinansieringen till forskningsinstituten. Av denna anledning uppmanar ReK kommissionen och medlemsstaterna att ta hänsyn till detta och utveckla en finansieringsmodell för forskningsinfrastrukturer som också beaktar komplementariteten i medlen från strukturfonderna. Genom att öka grundfinansieringens andel blir det möjligt för forskningssamfund att inleda forskningsprojekt "nedifrån-och-upp" med utgångspunkt i sina egna strategiska behov och att samtidigt upprätthålla en levande dialog med den ort och den stad där det bedriver verksamhet.

32. Man bör vid fördelning av medel för forsknings- och innovationsverksamhet tillämpa vetenskaplig excellens som det viktigaste kriteriet tillsammans med kärnprinciperna för internationella sakkunniggranskningar.

33. En framgångsrik forsknings- och innovationsmodell i en region kan inte utan vidare kopieras och användas i en annan region. Modellen kan emellertid – förutsatt att hänsyn tas till strukturella, samhälleliga och kulturella särdrag – tjäna som förebild för utveckling av adekvata modeller i andra regioner, även i regioner som uppvisar sämre resultat.

34. Regionkommittén upprepar sitt stöd för samordningen av forskningsprogram och forskningsprioriteringar på regional,

nationell och europeisk nivå, understryker medlemsstaternas och de regionala och lokala myndigheternas ansvar för forskning och innovation och motsätter sig även fortsättningsvis centraliserade forskningsagendor och prioriteringar på EU-nivå.

35. ReK uppmanar kommissionen att främja ömsesidigt lärande och utbyte av god praxis och erfarenheter mellan medlemsstater och intresseorganisationer i samband med avlägsnandet av nationella rättsliga hinder och/eller andra hinder för det europeiska området för forskningsverksamhet när det gäller de prioriteringar som fastställs i meddelandet. Det vore också lämpligt att uppmantra gemensamma riktlinjer för vetenskapspolitiken i hela EU, i syfte att främja och underlätta gemensamma åtgärder.

36. Kommittén uppmanar kommissionen att stödja medlemsstater och regioner när det gäller att utnyttja strukturfonderna för att utveckla forskningskapacitet och skräddarsydda innovationsstrategier som baseras på regional kompetens och strategier för smart specialisering, vilket omfattar stöd för gemensamma forskningsprogram, i linje med målen för sammanhållningspolitiken.

37. I detta sammanhang är det viktigt att fastställa vilka områden som är mest lovande när det gäller att uppnå komparativa fördelar som en grund för att ta fram smarta specialiseringsstrategier på regional nivå⁽³⁾. EU bör uppmantra regionerna att bli innovativa föregångare inom de områden som de väljer att specialisera sig inom och att samtidigt gå med i nätverk för att samarbeta med andra regioner. Regionkommittén varnar för alla försök att genom "smart specialisering" prioritera redan ledande regioner eller lokala myndigheter, medan andra lämnas utan stöd, eller med mycket begränsat stöd. En kartläggning av de europeiska regionernas innovationsnivå och specialiseringsområden är därför nödvändig. Med utgångspunkt i denna kan man främja samarbetet mellan regionerna och inrikta specifika stödinstrument på de regioner som släpar efter genom att vid behov ställa medel till förfogande för att hjälpa dessa regioner att komma i kapp de mest innovativa regionerna.

38. ReK instämmer i att det krävs ett mer exakt system med indikatorer och mål som inte bara mäter företagets procentuella investeringar i forskning och utveckling utan också aspekter som rör ökad konkurrenskraft och produktivitet. Detta innebär med andra ord ett heltäckande system som mäter effektiviteten i system för forskning och utveckling och produktiviteten i samband med innovation⁽⁴⁾.

C. *Optimalt gränsöverskridande samarbete och konkurrens*

39. EU måste agera snabbt och samordnat för att uppnå den omfattning på insatserna och den verkan som krävs för att klara de stora utmaningarna med de begränsade offentliga forskningsmedel som finns tillgängliga.

⁽³⁾ CdR 373/2010 fin.

⁽⁴⁾ CdR 374/2010 fin.

40. Kommittén upprepar att man genom samordning och samarbete såväl mellan som inom medlemsstater och regioner, kan skapa samverkans effekter och därigenom mervärde för det europeiska området för forskningsverksamhet. Europeiska grupperingar för territoriellt samarbete (EGTS) är ett värdefullt instrument för framgångsrikt territoriellt samarbete, även på forsknings- och innovationsområdet. Detta kommer att stärka Europas konkurrenskraft på den globala kunskapsmarknaden.

41. ReK understryker att fokus på produktion, spridning och användning av kunskap bör kanaliseras på ett effektivt sätt genom att man tar hänsyn till offentliga och privata aktörers strategiska intressen och involverar dem i utarbetandet av strategiska agendor. Detta kräver stöd från internationella nätverk, så att de bästa forskarna kan samarbeta för att ta fram lösningar på de stora utmaningarna.

42. ReK betonar behovet av en bättre samordning och samverkan mellan lokala, regionala, nationella och europeiska gränsöverskridande forsknings- och innovationsstrategier som tar hänsyn till särdragen på varje nivå och förbättrar möjligheterna till komplementaritet och samarbete mellan de olika nivåerna.

43. Kommittén upprepar att det vore värdefullt med en bättre samordning mellan forskning och näringsliv för att nå framsteg avseende smart specialisering på området för "viktig möjliggörande teknik" (t.ex. nanoteknik, mikro- och nanoelektronik, industriell bioteknik, fotonik, avancerade material och avancerade tillverkningstekniker). Dessutom bör man gynna uppkomsten av nätverk över nationsgränserna och stärka arbetet på regional, nationell och europeisk nivå⁽⁵⁾, vilket dessutom skulle underlätta skapandet av stabila och högkvalificerade arbetstillfällen.

44. ReK instämmer i att medlemsstaterna och regionerna bör främja och genomföra gemensamma forskningsagendor som inriktas på de stora utmaningarna, utbyta information och god praxis inom överenskomna prioriterade områden och säkerställa att tillräcklig nationell och regional finansiering avsätts och anpassas strategiskt inom dessa områden.

45. Rättsliga och byråkratiska hinder för gränsöverskridande interoperabilitet för nationella och internationella program bör undanröjas för att möjliggöra gemensam finansiering av forskningsprojekt och forskningsinfrastruktur på nationell, regional eller internationell nivå.

46. Regionkommittén uppmanar kommissionen att ge medlemsstater, regioner och organisationer som finansierar forskning effektivt och ändamålsenligt stöd för att genomföra gemensamma internationella sakkunnigranskningar och fastställa gemensamma finansieringsnormer.

47. Framstående forskning är beroende av anläggningar och forskningsinfrastruktur av världsklass, däribland e-infrastruktur.

Sådana forskningsinfrastrukturer är mycket viktiga för Europa, eftersom de kan dra till sig begåvningar och stimulera innovation och affärsmöjligheter samtidigt som de bidrar till att skapa nya arbetstillfällen.

48. Forskningsinfrastrukturen har en nyckelroll i kunskapsbaserade innovationssystem. Kommittén välkomnar därför det nya begreppet regionala partnerskapsanläggningar och partnerskap mellan forskningsinfrastrukturer, och konstaterar att dessa kan bidra till en mer balanserad utveckling av det europeiska forskningsområdet genom att de kan utnyttjas för att involvera små eller mer oerfarna länder och regioner i framgångsrika forsknings- och innovationsprojekt⁽⁶⁾.

49. Effektiva åtgärder bör vidtas för att styra Horisont 2020 mot de reformer som Europa behöver. En särskilt avgörande ställning har pelaren "Samhällsutmaningar", där tonvikten bör ligga på att kombinera bästa europeiska sakkunskaper med storskaliga och gemensamt skapade projekt som gör det möjligt för Europa att genomföra stora strukturella systemförändringar över de traditionella gränserna. Ämnesinriktad forskning är inte tillräcklig för att skapa kunskaper för att lösa stora samhällsproblem. Inriktningen bör ligga på tvärvetenskaplig forskning, utveckling och innovation som leder till koncept och komponenter som behövs i dessa strukturella systemförändringar. Forskning grundar sig på experiment och testning. Ett bra exempel på detta är det omfattande verksamhetsområdet för projektet Smart City. En viktig del av allt detta är att resultaten kan anpassas till olika förhållanden över hela Europa⁽⁷⁾.

50. Regionkommittén ställer sig bakom åtagandet inom ramen för Innovationsunionen om att medlemsstaterna tillsammans med kommissionen senast 2015 bör ha slutfört eller etablerat 60 % av de prioriterade europeiska forskningsinfrastrukturer som för närvarande har kartlagts av Europeiska strategiska forumet för forskningsinfrastruktur (Esfri).

51. ReK rekommenderar att medlemsstaterna säkrar finansiella åtaganden för utbyggnad och drift av Esfris forskningsinfrastruktur samt främjar utvecklingen av regionala partnerskapsanläggningar, särskilt vid utarbetandet av nationella färdplaner och operativa program för nästa programperiod.

52. Kommittén uppmanar kommissionen att genom Horisont 2020 effektivt stödja tillgången till forskningsinfrastrukturer, liksom den pågående övergripande integrationen av forskningsinfrastrukturer av europeiskt intresse, och inte bara dem som fått status som konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur (Eric).

53. Vi föreslår att kommissionen eventuellt tillhandahåller stöd för driftskostnader för forskningsinfrastrukturen genom finansieringskällor som t.ex. strukturfonderna.

⁽⁵⁾ CdR 374/2010 fin.

⁽⁶⁾ CdR 373/2010 fin.

⁽⁷⁾ CdR 402/2011 fin.

54. Nationella och regionala myndigheter bör koppla sina forskningsinfrastruktursplaner till Esfri-färdplanen och strategier för smart specialisering i forsknings- och innovationsprogram som samfinansieras genom strukturfonderna, vilket skulle stärka mindre gynnade regioners kapacitet att stå värd för och delta i forskningsinfrastrukturer av europeiskt och internationellt intresse.

55. ReK anser att Europeiska kommissionen bör arbeta tillsammans med Esfri för att fastställa prioriteringar för genomförandet av färdplanen och ge medlemsstaterna råd och vägledning om hur de kan undanröja rättsliga, finansiella eller tekniska hinder för genomförandet.

D. En öppen arbetsmarknad för forskare

56. Regionkommittén konstaterar att de hinder som finns mellan olika nationella arbetsmarknader för forskare främst är ett resultat av olika anställningsstrategier, institutionernas självbestämmande, olika sätt att utforma personalstrategier och främja rörlighet för forskare samt oattraktiva arbetsförhållanden för unga forskare och forskare från länder utanför EU.

57. Under den rådande krisen har tusentals arbetstagare i medlemsstaterna redan förlorat sina jobb⁽⁸⁾, även högkvalificerade forskare från främst forsknings- och utvecklingsavdelningar inom industrisektorn. I och med att nya marknader uppkommer och företagen flyttar till länder med billig produktion förstärks denna effekt ytterligare. Det är absolut nödvändigt att höja alla arbetstagares kompetensnivå och matcha denna kompetens med arbetsmarknadens behov⁽⁹⁾.

58. Kommittén anser att det är avgörande att man undanröjer rättsliga och andra hinder för meritbaserad rekrytering präglad av öppenhet och insyn och för gränsöverskridande tillgång till och flyttbarhet för nationella forskningsbidrag.

59. ReK instämmer i att forskningsorganisationer bör annonsera ut alla tjänster med hjälp av de gemensamma mallar som fastställs i den europeiska ramen för forskarkarriärer och tillsätta forskartjänster genom förfaranden som präglas av öppenhet och insyn, även för forskare från länder utanför EU. De bör även annonsera ut tjänster via Euraxess-jobbportalen (<http://ec.europa.eu/euraxess/index.cfm/lobs/index>).

60. Kommittén anser särskilt att fokus bör ligga på rörligheten för forskare i Europa och efterlyser konkreta åtgärder i syfte att undanröja hinder för rörligheten (t.ex. flyttbara pensionsrättigheter, garanterat socialt skydd, ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer och åtgärder för att förena familje- och yrkesliv) för att underlätta rörligheten för europeiska forskare och göra en forskarkarriär i EU till ett mer attraktivt alternativ.

61. Vi välkomnar kommissionens initiativ för att undanröja socialförsäkringshinder för forskare i EU och ytterligare underlätta för tredjeländers forskare att komma till EU.

62. ReK vill återigen framhålla behovet av att locka toppforskare från länder utanför Europa och betonar den betydelse som EU:s program för rörlighet (t.ex. Marie Curie-programmet) har. Kommittén välkomnar också de stödåtgärder som vidtagits i vissa regioner i form av program för forskare och vetenskapsmän som vill återvända.

63. ReK uppmanar de lokala och regionala myndigheterna att vidta åtgärder som kan bidra till att förbättra rörligheten på alla områden, särskilt mellan universitet och näringsliv. Det är mycket viktigt att skapa ett nära Europaomfattande samarbete mellan den akademiska världen, företag och forskningsorganisationer, där även viktiga politiska aktörer och förvaltningar på lokal, regional och nationell nivå deltar utifrån triple helix-modellen.

64. Vi framhåller behovet av att uppmuntra unga människor att söka sig till yrken inom forskning och innovation, stödja unga företagare som bidrar till forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet och utnyttja deras resultat i lokal- och regionsamhällena.

65. Med tanke på problemet med att hitta arbetskraft i strategiska framtidssektorer, t.ex. forskning och utveckling, ingenjörskonsten, hälsosektorn och matematikbranschen, är det angeläget att se till att det finns välutbildade människor med den kompetens som krävs för att arbeta inom kunskapsindustrin och att arbetsförhållandena är attraktiva inom denna industri⁽¹⁰⁾. Arbetstagarnas kompetens och kunskaper bör regelbundet uppdateras med sikte på efterfrågan i nya sektorer och i anslutning till ny teknik. Detta skulle inte bara gynna industrin, utan även hjälpa de arbetstagare som förlorar arbetet att snabbt anpassa sig till nya sektorer och tekniker.

66. Regionkommittén betonar också vid sidan av främjandet av kvalitet och toppprestationer nödvändigheten av god utbildning för invånarna i varje region som grundval för att säkerställa individuellt och samhälleligt välbefinnande och regionernas innovationsförmåga⁽¹¹⁾.

67. Kommittén rekommenderar att kommissionen skapar en internetportal för utbyte av goda metoder och exempel på lokal och regional nivå när det gäller integreringen av unga på arbetsmarknaden⁽¹²⁾, även inom sektorn för forskning och innovation.

E. Jämlikhet mellan könen och integrering av ett genusperspektiv i forskningen

68. Hittills har framstegen på jämställdhetsområdet varit begränsade. Endast ett fåtal medlemsstater och forskningsorganisationer tillämpar strategier för att utnyttja kvinnliga forskares talang och dra nytta av att en jämställdhetsaspekt införs i forskningsinnehållet. Det tycks fortfarande ovanligt att jämställdhetsfrågor beaktas i utformningen, utvärderingen och genomförandet av forskningen.

⁽⁸⁾ CdR 85/2009 fin och CdR 373/2010 fin.

⁽⁹⁾ CdR 85/2009 fin och CdR 373/2010 fin.

⁽¹⁰⁾ CdR 374/2010 fin.

⁽¹¹⁾ CdR 83/2007 fin.

⁽¹²⁾ CdR 292/2010 fin.

69. Kommittén betonar vikten av att undanröja hinder för att rekrytera kvinnliga forskare och få dem att stanna i yrket samt för deras karriärutveckling. Det är också viktigt att motverka ojämn könsfördelning och att stärka genusaspekten i forskningsprogram.

70. Vi instämmer i att man inom Horisont 2020 bör integrera en genusdimension i alla program och projekt från inledningsskedet.

71. ReK välkomnar kommissionens initiativ att föreslå en rekommendation till medlemsstaterna under 2013, med gemensamma riktlinjer för institutionella förändringar för att främja jämställdhet mellan könen inom universitet och forskningsinstitutioner.

72. Kommittén föreslår att kommissionen inrättar en övergripande kommitté som ska ansvara för övervakning av och rådgivning om andelen kvinnliga forskare i verksamhet som rör det europeiska området för forskningsverksamhet och Horisont 2020.

F. Optimal rörlighet, tillgång till och överföring av vetenskaplig kunskap

73. Medlemsstaterna har kommit olika långt när det gäller att stödja strategier för öppen tillgång som skulle kunna bidra till att minska problemen med informationssymmetri. Dessutom är kunskapsöverföringen mellan offentliga forskningsinstitut och den privata sektorn fortfarande otillräcklig, och detta får konsekvenser för den vetenskapliga kvaliteten och de ekonomiska resultaten av forskning och utveckling.

74. Tillgång till och överföring av kunskap inom och mellan forskningsinstitut, universitet och näringsliv spelar en avgörande roll inom grundforskning och innovation och bör kraftfullt uppmuntras.

75. Vi framhåller att en strategi för öppen tillgång till resultat och data från offentligt finansierad forskning är ett grundläggande inslag i upprättandet av det europeiska området för forskningsverksamhet, i syfte att säkerställa att forskare kan bygga vidare på befintlig kunskap, bedöma nya rön och undvika att forskningsinsatserna överlappar varandra.

76. ReK framhåller vikten av att samordna och harmonisera strategierna för tillgång till och bevarande av vetenskaplig information, samtidigt som man säkerställer att den offentliga forskningen främjar kunskapsöverföring mellan offentlig och privat sektor genom nationella strategier.

77. Kommittén understryker behovet av att optimera interaktionen, banden och de strategiska partnerskapen mellan den akademiska världen och näringslivet och att ta fram gemensamma agendor för forskningssamverkan för att maximera användningen av forskningsresultat och deras bidrag till innovationen och hanteringen av de stora utmaningarna.

78. Kommittén instämmer i att öppen tillgång till vetenskapliga publikationer ska vara den allmänna principen för alla EU-finansierade projekt inom Horisont 2020 och att kommissionen bör fortsätta att finansiera projekt som rör öppen tillgång. I det

sammanhanget bör man se till att forskarnas och företagens immaterialrätt och nyttjanderätt beaktas i tillräcklig utsträckning.

79. ReK föreslår att man anordnar aktiviteter för att öka intressenternas medvetenhet om öppen tillgång och e-vetenskap. Kommissionen bör, i nära samarbete med intressenterna, utveckla en uppsättning avtalsmallar för konsortier i syfte att förbättra kunskapsöverföringen.

G. Framsteg och fullbordande av det europeiska området för forskningsverksamhet

80. Medlemsstaterna och regionerna måste genomföra de nödvändiga nationella och regionala reformerna och skapa förutsättningar för att fullborda det europeiska området för forskningsverksamhet. De måste också stödja genomförandet av dessa reformer genom att främja åtgärder som de organisationer som finansierar och genomför forskningen ansvarar för.

81. Vi föreslår att man utvecklar nätverk med triple helix-partnerskap i regioner som kan arbeta tillsammans för att samordna åtgärder. Kommittén understryker vikten av att utbyta bästa praxis, även när det gäller strategier för smart specialisering, genom att man inför professorer för det europeiska området för forskningsverksamhet ("ERA Chairs") i regionala forsknings- och innovationssystem och stöder internationella nätverk som är kopplade till kartlagd regional kompetens.

82. Kommittén framhåller behovet av att övervaka och utvärdera medlemsstaternas, kommissionens och forskningsaktörernas framsteg när det gäller genomförandet av de åtgärder som fastställs i meddelandet. Vi välkomnar i detta sammanhang kommissionens utveckling av den utlovade övervakningsmekanismen för det europeiska området för forskningsverksamhet. Vi uppmanar kommissionen att säkerställa att utformningen av övervakningsmekanismerna och urvalet av indikatorer sker på ett öppet sätt och att medlemsstaterna bidrar till denna process. Valet av och antalet indikatorer bör begränsas till det minimum som krävs för att bedöma framstegen på väg mot fullbordandet av det europeiska området för forskningsverksamhet. Etablerade förfaranden för samarbete med Eurostat, de nationella statistikbyråerna och lokala myndigheter (t.ex. ministerier) bör tillämpas för att välja ut data från forskningsinstitut och högskolor.

83. Kommittén ser positivt på arbetet för att förenkla förfarandena och välkomnar offentliggörandet av den praktiska vägledningen till EU:s finansieringsmöjligheter⁽¹³⁾. Vi uppskattar i synnerhet de pågående insatserna för att låta olika program finansiera olika delar av projekt i ett längre perspektiv. Denna praktiska vägledning skulle kunna vidareutvecklas till en omfattande men lättillgänglig internetportal till information om och medel för relevanta forsknings- och innovationsprogram⁽¹⁴⁾.

84. Vi uppmanar kommissionen att se till att Horisont 2020 bidrar till att konsolidera genomförandet av ett fungerande europeiskt område för forskningsverksamhet, stödja åtgärder som rör forskarkarriärer och rörlighet, forskningsinfrastruktur, jämställdhet, gränsöverskridande samarbete, öppen tillgång och kunskapsöverföring.

⁽¹³⁾ CdR 67/2011 fin, CdR 373/2010 fin, CdR 230/2010 fin.

⁽¹⁴⁾ CdR 373/2010 fin.

85. ReK välkomnar kommissionens planer på att från och med 2014 årligen lämna en fullständig analys av framstegen till rådet och Europaparlamentet.

86. Europeiska kommissionen bör låta Regionkommittén ta del av lägesrapporten för det europeiska området för forskningsverksamhet.

Bryssel den 31 januari 2013

*Regionkommitténs
ordförande*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Yttrande från Regionkommittén om "EU:s strategi för utrotande av människohandel 2012–2016"

(2013/C 62/05)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Genomförandet av strategin kommer att kräva ett samstämt och sektorsövergripande tillvägagångssätt med deltagande av en mycket heterogen grupp aktörer, bl.a. myndigheter på olika nivåer, brottsbekämpande myndigheter, offentliganställda, det civila samhället och frivilligorganisationer. Vissa städers och regioners närhet till inreseorterna för människohandelsoffer och/eller de platser där utnyttjandet äger rum ger större möjligheter att identifiera och stödja offren och att ta informationsinitiativ i nära samarbete med det civila samhället, vilket direkt skulle gynna offren och medborgarna i allmänhet.
- Regionkommittén påpekar att kommissionen i det fortsatta arbetet tydligare bör lyfta fram och sprida de olika åtgärder som finns för att motverka efterfrågan och uppmanar kommissionen att göra tydligare åtskillnad på efterfrågan när det gäller 1) arbetskraftsexploatering, 2) sexuella tjänster och 3) sexuell exploatering av barn.
- Det är vår övertygelse att de lokala och regionala myndigheterna, snarare än de centrala/nationella, har förutsättningar att upptäcka tecknen på att en person fallit offer för människohandel. Regionkommittén skulle därför med fördel kunna delta i arbetet med att ta fram riktlinjer för identifiering av offer och för skydd av barn.
- Regionkommittén vill betona att effektiviteten i det sektorsövergripande tillvägagångssätt som kommissionen planerar för genomförandet av strategin till stor del är beroende av att aktörerna på lokal och regional nivå deltar aktivt.
- Regionkommittén skulle också, som företrädare för de lokala och regionala myndigheterna, vilja delta i plattformen för det civila samhället och plattformen för den privata sektorn och arbetsgivare.
- Regionkommittén välkomnar förslaget att utveckla kunskapen om genusdimensionen i människohandel och i de utsatta grupperna, men vill samtidigt uppmana kommissionen att inte enbart fokusera på genusdimensionen i fråga om offren utan även beakta att det finns tydliga skillnader mellan könen på efterfrågesidan.

Föredragande	Jelena DRENJANIN (SE-PPE), ledamot av kommunfullmäktige i Huddinge
Referensdokument	Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: EU:s strategi för utrotande av människohandel 2012–2016
	COM(2012) 286 final

Yttrande från Regionkommittén – EU:s strategi för utrotande av människohandel 2012–2016

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Allmänna ståndpunkter

1. Regionkommittén välkomnar kommissionens meddelande liksom de insatser som den nyligen tillsatta EU-samordnaren för kampen mot människohandel har gjort.

2. Regionkommittén gläds åt att kommitténs tidigare uppmaningar till kommissionen att utarbeta särskilda handlingsplaner för att bekämpa människohandel och att integrera denna insats i förbindelserna med tredjeländer tillmötesgås i strategin.

3. Regionkommittén anser att genomförandet av direktiv 2011/36/EU om förebyggande och bekämpande av människohandel och om skydd av dess offer, liksom FN:s Palermoprotokoll om människohandel samt Europarådets konvention om bekämpande av människohandel är avgörande steg i processen för att öka det internationella samarbetet på detta område. Kommittén uppmanar därför kommissionen att fortsätta driva på medlemsstaterna att i god tid införliva och ratificera dessa viktiga internationella överenskommelser.

4. Genomförandet av strategin kommer att kräva ett samstämmigt och sektorsövergripande tillvägagångssätt med deltagande av en mycket heterogen grupp aktörer, bl.a. myndigheter på olika nivåer, brottsbekämpande myndigheter, offentliganställda, det civila samhället och frivilligorganisationer. Lokala och regionala myndigheter har dock ingen framträdande roll i meddelandet, trots den stora betydelse dessa redan har och de ytterligare bidrag de kan komma med för att förebygga och bekämpa människohandel samt ge stöd och skydd till offren. Det är de lokala och regionala myndigheterna som är bäst placerade för att reagera på medborgarnas och invånarnas oro, och de kan avgränsa och fastställa lösningar och skräddarsydda strategier som är anpassade till de specifika omständigheterna på plats. När det gäller identifiering av offren, signalera missförhållanden och genomföra informationsinsatser, skulle det bidra som lokala och regionala myndigheter kan ge kunna öka de planerade

åtgärdernas effektivitet väsentligt. Vissa städers och regioners närhet till inreseorterna för människohandelsoffer och/eller de platser där utnyttjandet äger rum ger större möjligheter att identifiera och stödja offren och att ta informationsinitiativ i nära samarbete med det civila samhället, vilket direkt skulle gynna offren och medborgarna i allmänhet.

5. På många ställen i strategin görs **ingen åtskillnad mellan olika former av människohandel**, vilket är oroande. Drivkrafterna i ursprungsländerna (fattigdom, utanförskap, brist på utbildning med mera) och behovet av åtgärder för att motverka dessa är förvisso många gånger likartade. När det gäller åtgärder för att minska efterfrågan i destinationsländerna måste dock ofta en åtskillnad göras mellan människohandel för arbetskraftsändamål, människohandel för sexuella ändamål och människohandel som syftar till sexuell exploatering av barn. Människohandel för sexuella ändamål (vilket enligt kommissionen är den dominerande formen av människohandel) har en genusdimension som i grunden kan härledas till ojämlikhet mellan könen. Den ökade människohandeln för arbetskraftsändamål bör likaså uppmärksammas. Regionkommittén uppmanar kommissionen att **förtydliga dessa skillnader och anpassa föreslagna motåtgärder** efter detta (se punkten 13 nedan).

Regionkommitténs ståndpunkter utifrån de fem prioriteringarna i meddelandet

a. Identifiera, skydda och hjälpa offer för människohandel

6. Lokala och regionala myndigheter är ofta involverade i arbetet med vidareutslussning av offer för människohandel när detta sker inom en medlemsstat (i olika utsträckning beroende på fördelningen av befogenheter inom medlemsstaterna). Detta bör tydligare återspeglas i strategin genom att i texten ange att rutiner bör utarbetas **i samråd med de ansvariga lokala och regionala myndigheterna i respektive medlemsstat**. Nuvarande formulering att "rutinerna [för vidareutslussning] bör [...] inbegripa offentliga myndigheter och det civila samhället" är alltför vag.

7. I de fall lokala och regionala myndigheter får ansvar för vidareutslussning uppmanar kommittén medlemsstaterna att **ge den lokala nivån ekonomiska förutsättningar** för detta.

8. Regionkommittén välkomnar att kommissionen avser utveckla en modell för gränsoverskridande rutiner för vidareutslussning på EU-nivå. **Regionkommittén skulle med fördel kunna delta i överläggningarna kring dessa rutiner** genom att uppmuntra utbyte av bästa praxis och genom att i lämpliga fall bygga vidare på befintliga samarbetsnätverk.

9. Det är vår övertygelse att de lokala och regionala myndigheterna, snarare än de centrala/nationella, har förutsättningar att upptäcka tecknen på att en person fallit offer för människohandel. **Regionkommittén skulle därför med fördel kunna delta i arbetet med att ta fram riktlinjer för identifiering av offer och för skydd av barn.** Hälso- och sjukvårdens roll bör här uppmärksammas då dessa institutioner i vissa fall kan vara de första som kommer i kontakt med offer.

10. De lokala och regionala myndigheterna kan vara tämligen aktiva och effektiva när det gäller att ge information om offrens rättigheter. Flera lyckade projekt har genomförts i städer och regioner i EU och visat att spridning av information på lokal nivå kan vara mycket effektiv, med utdelning av t.ex. broschyrer och anordnande av informationskampanjer. **Regionkommittén uppmanar kommissionen att uppmärksamma detta och ser gärna att det lokala perspektivet lyfts fram i strategin**, t.ex. i punkt A 4.

b. Bättre förebygga människohandel

11. I direktiv 2011/36/EU om förebyggande och bekämpande av människohandel och om skydd av dess offer finns en bestämmelse om att medlemsstaterna ska sträva efter en minskning av den efterfrågan som ligger till grund för alla former av utnyttjanden som är relaterade till människohandel. Därvid ska övervägas att vidta åtgärder för att straffbelägga användning av tjänster från en person med vetskap om att han eller hon är offer för människohandel. **Mot denna bakgrund bör kommissionen i det fortsatta arbetet tydligare lyfta fram och sprida de olika åtgärder som finns för att motverka efterfrågan.** Det kan handla om forskning, utbildning eller informationsinsatser för att göra människor medvetna om de faktorer som riskerar att bidra till människohandel av olika slag. När det gäller arbetskraftsexploatering är IOM:s kampanj "Buy responsibly" ett exempel. En annan åtgärd som några medlemsstater har genomfört eller överväger att genomföra är förbud mot köp av sexuella tjänster, bland annat i syfte att motverka den drivkraft som prostitution utgör för personer som ägnar sig åt människohandel.

12. Regionkommittén anser att hänvisningen i strategins åtgärd B 1 ("Förstå och minska efterfrågan") till IOM:s kampanj "Buy Responsibly" är olycklig och kan misstolkas som att kvinnor och barn är handelsvaror som kan köpas ansvarsfullt. Det är troligen inte avsikten, varför texten bör omformuleras.

13. Regionkommittén uppmanar kommissionen att göra tydligare åtskillnad på efterfrågan när det gäller 1) arbetskraftsexploatering, 2) sexuella tjänster och 3) sexuell exploatering av barn. Detta kan förslagsvis ske genom att åtgärd B 1 delas i flera separata delar där åtgärder för att minska efterfrågan anpassas efter detta.

14. Regionkommittén uppmanar de lokala och regionala myndigheterna att utveckla sin kunskap ytterligare om hur man identifierar och hjälper offer för människohandel i syfte att kunna ta en ännu tydligare roll i arbetet med att stödja offren.

15. De lokala och regionala myndigheterna kan göra lokalsamhällena uppmärksamma på frågor som rör människohandel genom att bidra till att öka medvetenheten om frågan på lokal nivå genom informationsmaterial, evenemang, utbildning för lokalbefolkningen och de lokala socialtjänsterna o.s.v. Lokala grupper och grupper i det civila samhället skulle kunna samarbeta med (den lokala) polisen, de lokala myndigheterna och andra berörda parter för att kartlägga mönster för människohandeln i området och ta fram lokala handlingsplaner för att förebygga och utrota människohandel. **I det fortsatta arbetet med strategin bör kommissionen tydligt uppmana medlemsstaterna att främja sådan samverkan.**

16. Lokala och regionala initiativ som främjar tillväxt och sysselsättning i ursprungsländerna kan bidra till att motverka människohandel. Det är ytterligare ett skäl till att lokala och regionala myndigheter bör lyftas fram som en betydelsefull aktör i det fortsatta arbetet.

17. Regionkommittén ber att få delta i utvärderingen av de befintliga initiativen för förebyggande samt i utarbetande av vägledningen för hela EU för framtida förebyggande åtgärder och informationskampanjer med genusperspektiv.

18. I arbetet med att ta fram EU-omfattande informationskampanjer bör kommissionen **beakta den kunskap som finns hos många lokala myndigheter och frivilligorganisationer** och samråda med dessa i arbetet.

c. Öka lagföringen av människohandlare

19. Det är den lokala polisen som har bäst kännedom om lokalsamhället och därför i hög grad kan bidra till avslöjandet av människohandel, till utredningen av brottens bakgrund m.m. Med respekt för principen om subsidiaritet vill ReK uppmana medlemsstaterna att överväga möjligheten att ge lokala brottsbekämpande organ tillgång till databaser, utbildning i avslöjande av denna typ av brott samt de befogenheter som krävs.

20. Regionkommittén vill uppmana medlemsstaterna att inte lägga allt ansvar och kompetens på nationella specialenheter. I enlighet med direktiv 2011/36/EU om förebyggande och bekämpande av människohandel och om skydd av dess offer **bör kunskap om människohandelsbrott och hur man avslöjar tecken på människohandel finnas hos varje polis eller annan myndighetsföreträdare längst ut i kedjan**, hos dem som möter offren. Detta hindrar självfallet inte att nationella sektorsövergripande brottsbekämpande organ inrättas parallellt.

21. Regionkommittén föreslår att kommissionen i åtgärd C 1 (Inrätta nationella sektorsövergripande brottsbekämpande organ) uppmanar medlemsstaterna att låta personal från **lokala och regionala myndigheter delta i de nationella sektorsövergripande brottsbekämpande organ** som ska inrättas i enlighet med strategin. Regionkommittén anser också att man bör öka samarbetet mellan partner på lokal nivå och mellan regionala polisstyrkor i olika EU-medlemsstater när det gäller utbildning av lokala poliser, framför allt i de regioner där människohandel ofta förekommer, när det gäller att signalera och bekämpa fall av människohandel. Det vore lämpligt om lokala och regionala myndigheter eller deras intresseorganisationer på nationell (eller regional) nivå deltar aktivt i samråden inför det formella inrättandet av sådana organ, inte minst för att skapa kontaktvägar mellan lokal, regional och nationell nivå.

22. För att undvika dubbelarbete vill Regionkommittén påminna om det arbete som drivs inom ramen för Ständiga kommittén för inre säkerhet (COSI). Människohandel är där en av åtta prioriteringar som ska bekämpas gemensamt av EU:s medlemsstater enligt en särskild metod med tydliga mål, konkret genomförande och krav på uppföljning⁽¹⁾. Detta arbete nämns kort i åtgärd C 1 men det framgår inte närmare hur kommissionens strategi förhåller sig till det arbete som sker i COSI.

d. *Förbättra samordningen och samarbetet mellan viktiga aktörer liksom den politiska samstämmigheten*

23. Regionkommittén vill betona att effektiviteten i det sektorsövergripande tillvägagångssätt som kommissionen planerar

för genomförandet av strategin till stor del är beroende av att aktörerna på lokal och regional nivå deltar aktivt.

24. Regionkommittén skulle kunna bidra till insatserna för att integrera kampen mot människohandel i EU:s yttre verksamhet. Människohandel är en viktig fråga i samband med EU:s utvidgnings- och grannskapspolitik, och **kommittén skulle därför kunna sträva efter att relaterade frågor ska behandlas i de gemensamma rådgivande kommittéerna** och arbetsgrupperna med utvidgningsländerna respektive Arlem och Corleap.

25. Regionkommittén skulle också, som företrädare för de lokala och regionala myndigheterna, kunna delta i den **plattform för det civila samhället** och den **plattform för den privata sektorn och arbetsgivare** som föreslås i strategin.

e. *Öka kunskapen om och effektivt bemöta nya problem som rör alla former av människohandel*

26. Regionkommittén **välkomnar förslaget att utveckla kunskapen om genusdimensionen** i människohandel och i de utsatta grupperna. Sådana kunskaper skulle vara mycket användbara för lokala och regionala myndigheter och deras personal, som ofta står i första ledet när det gäller att hantera människohandel och dess offer.

27. Regionkommittén vill uppmana kommissionen att **inte enbart fokusera på genusdimensionen i fråga om offren utan även beakta att det finns tydliga skillnader mellan könen på efterfrågesidan**. Det är män som i huvudsak står för efterfrågan på sexuella tjänster, vilket är en avgörande drivkraft för personer som ägnar sig åt människohandel för sexuella ändamål. Denna ojämlikhet mellan könen bör uppmärksammas i arbetet med att utveckla kunskap om genusdimensionen i människohandel.

Bryssel den 31 januari 2013

Regionkommitténs
ordförande

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

⁽¹⁾ EU Policy Cycle Against Organized and Serious Crime (EUPS).

Yttrande från Regionkommittén om "Att förstärka EU-medborgarskapet och främja EU-medborgarnas valrättigheter"

(2013/C 62/06)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén betonar vikten av att EU-medborgarna deltar i Europeiska unionens demokratiska liv, framför allt i det land där de är bosatta. EU-medborgarskapet spelar en viktig roll för att bygga upp den europeiska demokratin genom att EU-medborgarna får möjlighet att delta i unionens integrationsprocess och i politiken i det land där de är bosatta.
- Kommittén framhåller att känslan av samhörighet spelar en stor roll när det gäller att göra Europeiska unionen mer påtaglig för medborgarna, och att det därför är viktigt att vi förstärker denna känsla liksom medborgarnas ansvarskänsla. Detta bör ses som en kontinuerlig uppgift. Med de redskap vi har till förfogande och med hjälp av olika åtgärder bör vi föra medborgarna närmare Europeiska unionen.
- Kommittén understryker att lokala och regionala myndigheter spelar en viktig roll när det gäller att kontinuerligt främja och stärka förståelsen för EU-medborgarskapet med åtföljande rättigheter. De står närmast EU-medborgarna och kan i störst utsträckning bidra till att stärka deltagandedemokratin och öka förståelsen för fördelarna med den europeiska integrationen.
- Kommittén betonar att det är särskilt viktigt att bidra till att öka kunskaperna om EU-medborgarnas rättigheter och däribland deras valrättigheter i den medlemsstat där de är bosatta och att göra det lättare att utöva dessa rättigheter inför valet till Europaparlamentet 2014.
- Med respekt för subsidiaritetsprincipen uppmanar Regionkommittén medlemsstaterna att förutom vid kommunalvalen även vid regionala val göra det möjligt att utöva de valrättigheter som följer av EU-medborgarskapet.
- Med vederbörlig respekt för subsidiaritetsprincipen föreslår Regionkommittén att medlemsstaterna skulle kunna utreda åtgärder som skulle göra det möjligt att koppla samman tidpunkten för de lokala och regionala valen med valen till Europaparlamentet. Detta skulle kunna främja medvetenheten om hur valen till Europaparlamentet och de lokala och regionala valen påverkar EU-medborgarnas vardagsliv.

Föredragande

György GÉMESI (HU-PPE), borgmästare i Gödöllő

Referensdokument**Yttrande från Regionkommittén – Att förstärka EU-medborgarskapet och främja EU-medborgarnas valrättigheter****I. POLITISKA REKOMMENDATIONER**

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Unionsmedborgarskap och valrättigheter

1. Regionkommittén förbinder sig att främja ett område med frihet, säkerhet och rättvisa samt EU-medborgarskapet.

2. Kommittén ser positivt på att 2013 har utsetts till Europaåret för medborgarna och att man fokuserar på EU-medborgarskapet. Detta kan skapa verkliga möjligheter till ökade insatser för att uppmuntra valdeltagandet i val på olika nivåer med hjälp av berörda lokala och regionala myndigheter och nationella organ samt de viktigaste aktörerna som utformar det politiska livet i medlemsstaterna.

3. Vi delar uppfattningen att 20-årsjubileet av EU-medborgarskapet, som infördes genom Maastrichtfördraget, och Europaåret för medborgarna 2013 ger ett utmärkt tillfälle att uppmärksamma allmänheten på de rättigheter och skyldigheter som följer av EU-medborgarskapet och att aktivt verka för att medborgarliga rättigheter, däribland valrättigheterna, får fullt genomslag och eventuellt utökas.

4. Vi anser att det är viktigt att stödja EU-medborgarskapet och medborgarliga rättigheter samt att främja och fullt ut genomföra den rösträtt och rätt att vara valbar som slås fast i Lissabonfördraget. Genom att garantera och tillämpa de medborgarliga rättigheterna främjar man också valdeltagandet.

5. ReK erinrar om att instrumentet Europeiskt medborgarinitiativ, som infördes genom Lissabonfördraget, skapar en ny rätt till demokratiskt deltagande på EU-nivå, vilket bör spela en viktig roll för att gjuta liv i EU-medborgarskapet. Kommittén uppmanar därför Europeiska kommissionen att vidta alla åtgärder som behövs för att främja detta instrument.

6. ReK betonar vikten av att EU-medborgarna deltar i Europeiska unionens demokratiska liv, framför allt i det land där de är bosatta. EU-medborgarskapet spelar en viktig roll för att bygga upp den europeiska demokratin genom att EU-medborgarna får möjlighet att delta i unionens integrationsprocess och i politiken i det land där de är bosatta⁽¹⁾.

7. Vi framhåller att känslan av samhörighet spelar en stor roll när det gäller att göra Europeiska unionen mer påtaglig för medborgarna, och att det därför är viktigt att vi förstärker denna känsla liksom medborgarnas ansvarskänsla. Detta bör ses som en kontinuerlig uppgift. Med de redskap vi har till förfogande och med hjälp av olika åtgärder bör vi föra medborgarna närmare Europeiska unionen.

8. Vi betonar vikten av att samarbeta med Europeiska kommissionen, och Europaparlamentet samt med lokala och regionala myndigheter i EU:s alla medlemsstater för att främja EU-medborgarskapet.

9. Vi understryker ännu en gång betydelsen av att inrätta ett område med verklig frihet, säkerhet och rättvisa i allmänhetens tjänst i en värld där rörligheten ökar⁽²⁾ och att rätten till fri rörlighet inom detta område är en central aspekt av EU-medborgarskapet.

10. Regionkommittén betonar att en EU-medborgare har rätt att utnyttja sin rätt att delta och ställa upp i lokala val och i val till Europaparlamentet på samma villkor som medborgarna i det land där EU-medborgaren är bosatt⁽³⁾.

11. Vi påminner om att det finns flera hinder i vardagen mot att fullt ut utnyttja sina valrättigheter, trots att medlemsstaterna redan har harmoniserat sin vallagstiftning i enlighet med relevanta EU-direktiv⁽⁴⁾. Europeiska kommissionens rapporter om tillämpningen av direktiven 94/80/EG och 93/109/EG pekar på detta⁽⁵⁾.

12. Kommittén ser positivt på de åtgärder som Europeiska kommissionen har vidtagit för att avlägsna hindren för att utöva de rättigheter som följer av EU-medborgarskapet. Vi beklagar i detta sammanhang att vissa EU-medborgare inte till fullo kan utöva sina rättigheter som medborgare på grund av lagstiftning i vissa medlemsstater som förvägrar valrättigheter till medborgare som lever eller har levt utanför det land där de är medborgare. Vi uppmanar kommissionen att uppmuntra medlemsstaterna att se till att alla EU-medborgare garanteras denna grundläggande demokratiska rättighet.

⁽²⁾ CdR 201/2009.

⁽³⁾ Artiklarna 39–40 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (2010/C 83/02) och artikel 20.2 b och artikel 22 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

⁽⁴⁾ Direktiv 94/80/EG och direktiv 93/109/EG.

⁽⁵⁾ COM(2012) 99 final och COM(2010) 605 final.

⁽¹⁾ CdR 355/2010.

13. Vi stöder och erbjuder oss att samarbeta med kommissionen vid utformningen av rapporten om EU-medborgarskapet 2013, som ska innehålla en redogörelse för de framsteg som gjorts efter kommissionens rapport om EU-medborgarskapet 2010 samt förslag på ytterligare åtgärder.

14. Kommittén understryker att lokala och regionala myndigheter spelar en viktig roll när det gäller att kontinuerligt främja och stärka förståelsen för EU-medborgarskapet med åtföljande rättigheter. De står närmast EU-medborgarna och kan i störst utsträckning bidra till att stärka deltagandedemokratien och öka förståelsen för fördelarna med den europeiska integrationen, bl.a. genom specifika informations- och utbildningsinsatser.

15. ReK noterar att den lokala och regionala demokratin måste skapa en solid grund för utvecklingen av en stark och hållbar demokratiskultur på olika nivåer och därför är synnerligen viktig för att en stor andel av medborgarna i de lokala och regionala valen ska utöva sina valrättigheter. Det är också mycket viktigt att de lokala och regionala myndigheterna, inom ramen för sina befogenheter, främjar demokrati- och medborgarutbildning och att denna utbildning bygger på medborgarnas konkreta erfarenheter i vardagen av demokratiska processer och en kultur av demokratisk styrning.

16. Vi uppmuntrar EU-medborgarna att delta i det lokala och politiska livet och att utöva sin rösträtt, med respekt för deras frihet att själva avgöra om de ska delta i de lokala valen och i valen till Europaparlamentet i de medlemsstater där de är bosatta. För att EU-medborgarna ska kunna fatta välgrundade beslut är det viktigt att de får lämplig information om de rättigheter de har i den medlemsstat där de är bosatta när det gäller gränsöverskridande situationer.

17. Vi ser positivt på att även Stockholmsprogrammet⁽⁶⁾ prioriterar den grundläggande rätten till fri rörlighet. I programmet betonas vikten av att främja och stärka medborgarnas valrättigheter samt att uppmuntra ett ökat valdeltagande. Det räcker inte att enbart fastställa dessa rättigheter, utan man måste även göra det möjligt att utöva dem på ett enkelt sätt. I Regionkommitténs politiska prioriteringar för 2012 åtar sig kommittén att "bidra till att målen i Stockholmsprogrammet och dess handlingsplan uppfylls till fullo"⁽⁷⁾.

18. Vi ser positivt på kommissionens avsikt att inrätta en informell plattform som ska underlätta en direkt dialog mellan kommissionen, Regionkommittén och de nationella sammanslutningarna av lokala och regionala myndigheter om genomförande av valrättigheterna. Syftet är att underlätta och stimulera dialog och debatt om EU-medborgarskapet, identifiera frågeställningar och svårigheter samt underlätta utbytet av erfarenheter och goda exempel.

19. Vi vill framhålla att Regionkommittén har planerat flera aktiviteter under 2013 som kan stödja EU-medborgarnas kunskaper om sina valrättigheter och möjligheterna att utöva dessa⁽⁸⁾.

20. Vi vill erinra om att Regionkommittén under medborgarråret 2013 kommer att anordna ett antal aktiviteter i nära samarbete med övriga EU-institutioner, särskilt Europeiska kommissionen. Aktiviteterna kommer att inbegripa spridning av information samt presentationer och besök i skolor och på universitet utförda av ReK-ledamöter. Det kommer att anordnas seminarier, offentliga debatter och kommunhusmöten om frågor kring rätten till fri rörlighet, valrättigheterna och de nationella och lokala myndigheternas roll. Det kommer även att anordnas medieaktiviteter där lokala journalister medverkar. Information om dessa aktiviteter kommer att finnas på ReK:s webbplats tillsammans med informationsmaterial om ReK:s EU-pass på alla officiella språk, och inom ramen för den årliga EuroP-Com-konferensen kommer man att kunna ta del av goda exempel på decentraliserad EU-kommunikation.

Kommunala val samt val till Europaparlamentet

21. ReK framhåller att enligt kommissionens rapport⁽⁹⁾ är väljare som är bosatta i en medlemsstat där de inte är medborgare i genomsnitt mer benägna att delta i kommunala val än i val till Europaparlamentet⁽¹⁰⁾. Detta är en viktig slutsats som bör bli föremål för en närmare vetenskaplig undersökning. Under alla omständigheter visar det att lokala frågor är viktiga och motiverar vissa medborgare att engagera sig. Det är viktigt att bygga vidare på denna dynamik och undersöka vilka faktorer som också skulle kunna motivera människor att engagera sig för EU-politiska frågor och valen till Europaparlamentet.

22. Vi vill betona att det fortfarande är en utmaning att öka och fullt ut förverkliga valdeltagandet i kommunala val för unionsmedborgare med rösträtt.

23. Vi anser att man verksamt kan bidra till ökad förståelse av frågan "Varför ligger det i mitt eget intresse att delta i val?" genom att öka kunskaperna om deltagande i lokala val och val till Europaparlamentet hos olika generationer och ingjuta en känsla av att tillhöra en gemenskap. Även informationsprojekt om de fördelar som kan vinnas genom valliknande rollspel, erfarenhetsutbyte, användning av olika informationskanaler samt betoning av den betydelse som beslut fattade på lokal nivå och EU-nivå har för invånarnas vardagsliv i en viss stad eller ett visst område kan ha betydelse i detta sammanhang.

24. Vi betonar att man på alla nivåer i flernivåstyret måste vidta ytterligare åtgärder för att öka valdeltagandet och antalet medborgare som är upptagna i röstlängden. Vidare är det viktigt att främja kunskaper om valrättigheterna och valförfarandet, se till att det blir lättare att registrera sig och undanröja språkliga hinder.

⁽⁶⁾ Rådskommunikat 17024/09, antaget av Europeiska rådet den 10–11 december 2009.

⁽⁷⁾ Cdr 361/2011 fin.

⁽⁸⁾ R/CdR 1030/2012 punkt 7.

⁽⁹⁾ COM(2012) 99 final.

⁽¹⁰⁾ Några huvudstäder utgör undantag när det gäller de senaste valen: Aten, Budapest, Köpenhamn och Riga.

25. Vi uppmanar till förenkling av administrativa förfaranden och rekommenderar medlemsstaterna att införa lämpliga tjänster för att göra det möjligt för EU-medborgarna att utöva sina valrättigheter, särskilt när det gäller att tas upp i röstlängden, och stöder utbytet av goda exempel som avser detta.

26. Kommittén delar kommissionens uppfattning och strävan att få till stånd en automatisk registrering när man registrerar sin bostadsadress. En sådan förenkling av det administrativa förfarandet för att upptas i röstlängden skulle på ett mer verkligt sätt kunna bidra till integrationen och till att medborgarna utnyttjar sina valrättigheter.

27. ReK uppmanar medlemsstaterna att i samarbete med nationella och lokala myndigheter bidra till utbytet och spridning av erfarenheter genom att utarbeta utvärderingsrapporter och lägesanalyser om införlivandet och genomförandet av EU-lagstiftningen. Dessa dokument bör ställas till invånarnas förfogande via lämpliga informations- och publicitetssystem.

28. Vi bedömer det vara viktigt att det i medlemsstaterna kan utvecklas ett effektivt samarbete mellan olika styresnivåer utifrån principen om flernivåstyre, i syfte att finna juridiska lösningar på problem som eventuellt hänger samman med tillämpningen av de nationella valrättsbestämmelserna. I det sammanhanget bör man också ta hänsyn till rekommendationer från sakkunniga.

29. Vi uppmanar medlemsstaterna att avlägsna hindren även när det gäller valbarhet och se till att även de medborgare som inte är bosatta i medlemsstaten får möjlighet att kandidera och ta politiskt ansvar.

30. Vi uppmanar också medlemsstaterna att inrätta kontaktpunkter för att göra det lättare att samla in och regelbundet utvärdera uppgifter om EU-medborgare från andra medlemsstater som kandiderar och väljs i det land där de är bosatta. Detta skulle också kunna underlätta utbytet av erfarenheter mellan medlemsstaterna och EU-institutionerna.

31. Vi inser att EU:s direktiv om mekanismer för att förhindra dubbel röstning eller dubbla kandidaturer fortfarande är otillräckliga. Vi stöder därför kommissionens avsikt att utarbeta ett nytt förslag för att hantera problemet på ett bättre sätt, samtidigt som man måste se till att den lagstiftning som följer av detta inte skapar nya administrativa hinder för utövandet av EU-medborgarnas rätt att ställa upp som kandidater i val till Europaparlamentet i det land där de är bosatta.

32. Vi betonar att det är särskilt viktigt att bidra till att öka kunskaperna om EU-medborgarnas rättigheter och däribland

deras valrättigheter i den medlemsstat där de är bosatta och att göra det lättare att utöva dessa rättigheter inför valet till Europaparlamentet 2014.

33. Vi anser att de europeiska politiska partierna är av central betydelse för att öka medvetenheten om europeisk politik och ge uttryck för EU-medborgarnas politiska vilja, och de ska utgöra en bro mellan den nationella politiken och EU-politiken. De representerar medborgarnas vilja, ger utrymme för offentliga debatter om europeiska frågor och stöder samspelet mellan varje nivå i Europeiska unionens system för flernivåstyre. Kommittén uppmanar därför de europeiska politiska partierna att intensifiera sina insatser och ta fram nya redskap för att öka den politiska medvetenheten, exempelvis genom att presentera toppkandidater till höga poster inom EU i europeiska val eller ställa upp med transnationella listor vid valen till Europaparlamentet.

Program med EU-finansiering för EU-medborgarskap

34. Kommittén anser att det är viktigt att göra medborgarna mer medvetna om deras ställning som EU-medborgare⁽¹⁾ och att öka kunskaperna om de rättigheter och skyldigheter som EU-medborgarskapet medför. Det är viktigt att skapa europeiska projekt för att sprida information och ge möjlighet till EU-finansiering av konferenser, seminarier, utbildningar, utbyte av goda exempel och samarbetsaktiviteter, med särskilt beaktande av programmen Rättigheter och medborgarskap och Ett Europa för medborgarna. Kommittén uppmanar lokala och regionala myndigheter att aktivt delta i gränsöverskridande projekt och vänortsprojekt.

35. Vi anser att det bör handla om sådana EU-program som tillsammans har som mål att stödja kunskapen om och tillämpningen av EU-rätten och EU-politiken i medlemsstaterna, främja gränsöverskridande samarbete och öka kompetensen på aktuella insatsområden.

36. Vi upprepar att det vore lämpligt att förverkliga projekt som syftar till att konkretisera EU-medborgarskapet genom stöd till olika former av territoriellt samarbete samt projekt som bidrar till att minska administrativa bördor och hinder.

37. Vi betonar att det också vore lämpligt att införa enklare och mer verksamma metoder när det gäller finansiering av program med anknytning till EU-medborgarskapet och att det är nödvändigt att bättre identifiera politiska prioriteringar samt fokusera på att sprida projektens resultat för bättre synlighet. För att nå de politiska målen måste man stödja utbildnings- och informationskampanjer, stärka nätverk och underlätta gränsöverskridande samarbete. Förutom detta måste program som är inriktade på EU-medborgarskapet göras mer attraktiva med hjälp av reklam och informationskampanjer i medlemsstaterna.

⁽¹⁾ CdR 355/2010.

Skolans och ungdomens roll för ett aktivt EU-medborgarskap

38. Vi understryker att tonvikten bör läggas på ungdomar och på skolan, inklusive institutioner för högre utbildning, i samband med utökad informationsverksamhet inom ramen för EU-projekt. Regionkommittén har i ett initiativyttrande särskilt betonat vikten av att främja ett aktivt medborgarskap bland ungdomar genom undervisning⁽¹²⁾.

39. Vi vill rikta uppmärksamheten på att utbildningspolitiken spelar en viktig roll för EU-medborgarna, särskilt när det gäller att informera ungdomar om begreppet unionsmedborgarskap och de rättigheter som följer med detta, men den borde i betydligt större utsträckning också bidra till att främja flerspråkighet och elevers och lärares rörlighet.

40. ReK anser att det är viktigt att de unga har tillgång till så bred information som möjligt, så att de kan bli medvetna EU-medborgare som utövar sin rösträtt. Det är nödvändigt att på ett bättre sätt informera och upplysa dem om vad som står på spel och vad vi röstar om i valen.

41. Vi vill rikta uppmärksamheten på Europarådets stora erfarenheter när det gäller att främja nätverk på utbildningsområdet och föreslår även samarbete och utbyte av erfarenheter i samband med det arbete som utförs på detta område.

42. Kommittén är övertygad om att informationskampanjer kan öka medvetenheten om de rättigheter som följer av EU-medborgarskapet, liksom andelen röstande EU-medborgare. Här kan partnersamarbete med skolor, institutioner för högre utbildning och andra utbildningsinstitutioner spela en viktig roll. På högskolorna och universiteten läser ofta utländska studenter som deltar i utbytesprogram, och deras valrättsaktiviteter kan på det här sättet främjas.

Förslag för att öka valdeltagandet

43. Vi vill påpeka att erfarenheten visar att valdeltagandet kan öka om man håller allmänna eller regionala och lokala val samtidigt⁽¹³⁾.

44. Vi påminner om att Regionkommittén i sitt yttrande⁽¹⁴⁾ om handlingsplanen för att genomföra Stockholmsprogrammet uppmanar alla aktörer att undersöka hur de kan utöka möjligheterna för EU-medborgare att delta i val i den medlemsstat där de är bosatta.

45. Med tanke på att den befintliga EU-lagstiftningen bestämmer reglerna för att delta i lokala val och val till Europaparlamentet och att det inte föreskrivs att medlemsstaternas valsystem måste vara helt harmoniserade, uppmanar

⁽¹²⁾ CdR 173/2007.

⁽¹³⁾ T.ex. i Berlin, som samtidigt är en delstat, Rom 2008, Koblenz 2009, Förenade kungariket 2010.

⁽¹⁴⁾ CdR 170/2010.

Regionkommittén, med respekt för subsidiaritetsprincipen, medlemsstaterna att förutom vid kommunalvalen även vid regionala val göra det möjligt att utöva de valrättigheter som följer av EU-medborgarskapet.

46. ReK har för avsikt att aktivt stödja utvecklingen av medborgarinitiativet "Let me vote".

47. Med vederbörlig respekt för subsidiaritetsprincipen föreslår Regionkommittén att medlemsstaterna skulle kunna utreda åtgärder som skulle göra det möjligt att koppla samman tidpunkten för de lokala och regionala valen med valen till Europaparlamentet. Detta skulle kunna främja medvetenheten om hur valen till Europaparlamentet och de lokala och regionala valen påverkar EU-medborgarnas vardagsliv.

48. Vi inser att lokala och regionala myndigheter har olika struktur i olika medlemsstater, vilket speglar olika rättsliga och administrativa traditioner.

49. Vi instämmer i Europaparlamentets förslag att valen till Europaparlamentet bör flyttas från juni till maj och anser att detta skulle kunna få en positiv inverkan på valdeltagandet.

50. ReK anser det vara viktigt att öka EU-medborgarnas intresse och motivation för och medvetenhet om vikten av att rösta i valen och föreslår, med respekt för subsidiaritetsprincipen, att medlemsstaterna för att på lång sikt öka valdeltagandet undersöker möjligheten att göra valförfarandet mer lättillgängligt, genom till exempel förtidsröstning, e-röstning och flyttbar vallokalsutrustning. Man bör också beakta bestämmelserna i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, där det uttryckligen fastställs att funktionshindrade också ska ha möjlighet att på ett fullständigt och obehindrat sätt delta i val.

51. Vi noterar att valdeltagandet varierar kraftigt trots riktade åtgärder för att informera EU-medborgarna om deras valrättigheter. För att främja valrättigheterna föreslår kommittén därför att man stimulerar och fördjupar ett utbyte av erfarenheter om bästa praxis hos de lokala och regionala myndigheterna i detta avseende.

52. Vi betonar att man kan bidra till att öka medvetenheten om vikten av att delta i valen genom att koppla samman begreppet EU-medborgarskap med ett lokalt och regionalt perspektiv och göra medborgarna uppmärksamma på vikten av lokala och regionala myndigheters roll i EU:s beslutsprocess.

53. I linje med ReK:s yttrande om EU-medborgarskapet 2010 är det viktigt att även stärka de politiska rättigheterna för tredjelandsmedborgare. I flera av EU:s medlemsstater har tredjelandsmedborgare rätt att rösta och kandidera i lokala och regionala val. Det leder sannolikt till ett ökat intresse för valen bland alla utländska medborgare, vilket i sin tur leder till ökad efterfrågan på informationsmaterial på olika språk.

54. Det är lämpligt att sträva efter ett brett samarbete med EU:s institutioner och deras representanter, Europe Direct-center, lokala och regionala myndigheter, civilsamhällsorganisationer, näringslivsorganisationer och arbetsmarknadens parter, för att göra varje generations röstberättigade EU-medborgare på ett ansvarsfullt sätt medvetna om sina rättigheter och hur de kan utövas.

55. Vi anser att de folkbildnings-, informations- och utbildningskampanjer som anordnas inom ramen för Europaåret för medborgarna, och som utarbetas i samarbete med nationella och lokala myndigheter, statliga myndigheter, civilsamhällsorganisationer och pressen, måste använda sig av ett enkelt språk

som är anpassat till medborgarna samt att publikationer och andra informationsdokument som rör detta ska vara tillgängliga på alla officiella EU-språk.

56. Vi anser också att det är viktigt att EU-institutionerna, medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna i större utsträckning samarbetar med pressen. Regionkommittén skulle kunna anordna en tävling för att belöna de bästa och mest medborgarvänliga artiklarna och medierapporterna i fråga om valen, om att utöva sina rättigheter och om valförfarandets olika steg.

Bryssel den 31 januari 2013

*Regionkommitténs
ordförande*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Yttrande från Regionkommittén om ”Bättre samverkans effekter mellan budgetarna på EU-nivå, nationell nivå och subnationell nivå”

(2013/C 62/07)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén betonar att lokala och regionala myndigheter ansvarar för en betydande andel av de offentliga utgifterna i Europa, att offentliga investeringar på nivåerna under den nationella i regel koncentreras till ett antal prioriterade sektorer som har avgörande betydelse för Europa 2020-strategins framgång och anser därför att större politisk prioritet bör ges till skapandet av samverkans effekter mellan EU:s budget och de nationella och subnationella (lokala och regionala) budgetarna.
- EU-budgeten – trots att den är relativt liten – och Europeiska investeringsbanken (EIB) har en hävsångseffekt som är mycket viktig för att stimulera investeringar i hela EU.
- Regionkommittén välkomnar de pågående debatterna i EU om hur man kan komplettera den befintliga ekonomiska och monetära unionen med en integrerad budgetram för EU och anser att den höga graden av beroende och spridningseffekter mellan euroområdet ekonomier och budgetpolitik gör det nödvändigt att utveckla en finanspolitisk kapacitet som kan underlätta anpassning till ekonomiska störningar.
- Vi är emellertid bekymrade över att man strävar efter större centralisering av makt och beslutsfattande utan att subnationella myndigheter tas med i diskussionen, och konstaterar att en äkta finanspolitisk union förutsätter att man definierar rättigheterna och ansvaret för de olika styresnivåerna (finanspolitisk federalism), skapar ett tydligare sammanhang mellan anpassning av politiken och beslutsfattande rörande budgeten, samt har en ambitiös vision om hur man kan förbättra de vertikala samverkans effekterna mellan EU-budgeten och de nationella och lokala/regionala budgetarna med hjälp av passande samordningsmekanismer.
- Vi välkomnar att kommissionens rapport om de offentliga finanserna i EMU 2012 för första gången innehåller ett kapitel om decentralisering på skatteområdet i EU, och uppmanar kommissionen att i framtida årliga utgivningar av rapporten inkludera ett motsvarande kapitel om situationen för de offentliga finanserna på nivåerna under den nationella.
- Vi uppmanar kommissionen att överväga fördelarna med och de praktiska möjligheterna (samt eventuella administrativa problem/kostnader) att arbeta för en större harmonisering av budgetcyklerna i EU, och att främja och uppmuntra användningen av medellånga budgetramar på nivån under den nationella.
- Vi uppmanar kommissionen att offentliggöra en grönbok som tar upp dessa frågor.

Föredragande

Rhodri Glyn THOMAS (UK-EA), ledamot av den walesiska nationalförsamlingen

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT

Inledning

1. Regionkommittén betonar att lokala och regionala myndigheter ansvarar för en betydande andel av de offentliga utgifterna i Europa: År 2011 utgjorde de offentliga utgifterna på nivåerna under den nationella 16,7 % av BNP och 34 % av de totala offentliga utgifterna i Europa (motsvarande siffror för bara den lokala nivån är 11,9 %, dvs. 272,2 miljarder euro, och 24,3 %), och ca två tredjedelar av de direkta investeringarna i Europa 2011 ⁽¹⁾.

2. Vi konstaterar att offentliga investeringar på nivåerna under den nationella i regel koncentreras till ett antal prioriterade sektorer som har avgörande betydelse för Europa 2020-strategins framgång, såsom ekonomiska frågor, utbildning, miljö, bostadssektorn och offentliga anläggningar, vilket betyder att nedskärningarna (26 % i Storbritannien, över 30 % i Spanien) kommer att påverka möjligheterna att uppnå Europa 2020-målen (t.ex. har kapitalinvesteringsbudgeten skurits ner med 42 % i Wales).

3. Vi önskar därför att större politisk prioritet ges till skapandet av samverkans effekter mellan EU:s budget och de nationella och subnationella (lokala och regionala) budgetarna i syfte att uppnå avtalade EU-prioriteringar, i synnerhet Europa 2020-strategin. Vi hänvisar till Europaparlamentets undersökning från 2010, där det konstateras att synergieffekterna mellan EU:s strategiska politiska mål och budgetpolitiken i allmänhet är svaga, och att de nationella budgetarna sällan nämner på vilket sätt de bidrar till att uppfylla målen i Lissabonstrategin [Europa 2020] eller andra EU-strategier ⁽²⁾.

4. Vi betonar att i denna tid av kris, där man på nationell och subnationell nivå skär ner överallt, vilket orsakar ett enormt tryck på de offentliga utgifterna, blir en förbättring av "effektiviteten och resultaten" ett viktigt politiskt mål.

5. Kommittén gläder sig över att Europeiska rådet i sina slutsatser betonar att "de möjligheter till en avvägning mellan behoven av produktiva offentliga investeringar och budgetdisciplinmålen som EU:s befintliga finanspolitiska ramverk erbjuder" bör "utnyttjas" ytterligare inom stabilitets- och tillväxtpaktens preventiva aspekt. Denna aspekt blir ännu mer aktuell mot bakgrund av att Internationella valutafonden nyligen upptäckte att de så kallade finanspolitiska multiplikatorerna, som mäter budgetkonsolideringens konsekvenser för tillväxten, var betydligt

högre än vad analytiker hade förutsett under skuldskrisen. Kommittén förväntar sig därför att kommissionen behandlar frågan ytterligare i det aviserade meddelandet om kvaliteten på de offentliga utgifterna, där man bland annat bör ta upp frågan om att göra åtskillnad mellan *nuvarande utgifter* och *investeringar* i budgetunderskottsberäkningarna för att undvika att offentliga investeringar med nettovinst på lång sikt räknas som negativa investeringar.

6. Vi betonar att diskussionen om samverkans effekter på inget sätt bör användas som en falsk motivering till att rättfärdiga nedskärningen av den föreslagna fleråriga budgetramen eller användas som en ursäkt för att "åternationalisera" finansieringen av delar av EU-budgeten (t.ex. strukturfonderna i "rikare" medlemsstater) eller för att legitimera makroekonomisk villkorlighet.

Samverkans effekter mellan EU:s budget och lokala/regionala budgetar

7. Regionkommittén påminner om att EU:s budget utgör en liten andel (omkring 2 %) av de totala offentliga utgifterna i EU och inte räcker till för att inbringa de 1 800 miljarder euro i framtidsinriktade direkta investeringar som behövs för flaggskeppsinitiativen under Europa 2020-strategin (vilket konstateras i Europaparlamentets rapport om förslagen till flerårig budgetram). Det betyder att de överordnade målen för Europa 2020-strategin bara kan uppnås om man effektivt mobiliserar offentliga och privata medel på nationell nivå och under nationell nivå, bland annat genom lånefinansiering och främjande av offentlig-privata partnerskap.

8. EU-budgeten – trots att den är relativt liten – och Europeiska investeringsbanken (EIB) har en hävstångseffekt som är mycket viktig för att stimulera investeringar i hela EU, i synnerhet (men inte uteslutande) genom fonderna under den gemensamma strategiska ramen (GSR), som används på regional nivå (ofta av lokala och regionala myndigheter), och som har en viktig multiplikatoreffekt på ekonomin.

9. Vi påpekar att under den ekonomiska krisen har EU-medel från i synnerhet GSR-fonderna tillhandahållit stabil och säker finansiering till lokala och regionala myndigheter och ofta varit den enda finansieringskällan som stött offentliga investeringar och centrala initiativ, när lokala, regionala och nationella budgetar drastiskt har skurits ned. I fråga om EIB-lån har EU-medlen också bidragit till att fylla ett stort hål i den lånebaserade finansieringen, som är ett resultat av finanskrisens följder. Vi betonar att de föreslagna makroekonomiska villkoren kan ha en negativ inverkan på GSR-finansieringens uppfattade stabilitet.

⁽¹⁾ Dexia Crédit local och CEMR (2012), *Subnational public finance in the European Union*, juli 2012.

⁽²⁾ Europaparlamentet (2010): *Creating greater synergy between European and national budgets* (utarbetad av Deloitte Consulting på begäran av budgetutskottet), se s. 4, sammanfattning.

10. Vi framhåller dessa investeringars hävstångs- och multiplikatoreffekt med tanke på direkta och indirekta fördelar för den lokala ekonomin och ekonomin i allmänhet:

— Kommissionen uppskattar att hävstångseffekten av EU:s strukturfonder under programperioden 2000–2006 i genomsnitt uppgick till 2,1 euro för varje euro som tilldelades i EU-stöd.

— För perioden 2014–2020 har kommissionen satt som mål 4,2 euro för varje euro som investeras genom sammanhållningspolitiken.

— GD Regionalpolitik uppskattar att multiplikatoreffekten i form av ökad BNP för perioden 2007–2013 kommer att vara 1 % i Spanien, 3 % i Polen, Slovakien och Rumänien och över 5 % i de baltiska länderna.

— Andra uppskattningar antyder att BNP-tillväxten var omkring 8,5 % i Irland och 19,6 % i Spanien under perioden 1999–2010, men dessa siffror kommer att bli mindre på grund av krisen. Det bör också noteras att det finns metodologiska svårigheter med att räkna ut multiplikatoreffekterna.

11. Vi upprepar att GSR-fonderna inte bara fungerar som en hävstång för finansieringen, utan också politiskt, genom att de lokala och regionala strategiska prioriteringarna anpassas till prioriteringar på EU-nivå, och att de har andra fördelar som stärkta partnerskap och gränsöverskridande samarbete, vilket det finns ett stort antal goda exempel på i hela Europa. Vi betonar också värdet av EIB-stöd, via olika finansiella låneinstrument, när det gäller kapacitetsuppbyggnad på lokal och regional nivå i syfte att hantera och genomföra nya och innovativa system.

12. Vi anser dock att den låga utnyttjandegraden i vissa delar av Europa tyder på att det finns "flaskhalsar" i genomförandet av Sammanhållningsfonden och strukturfonderna i praktiken. Vi noterar i synnerhet bristande administrativa arrangemang, kapacitet och regelverk i en del medlemsstater och myndigheter under nationell nivå som upptäcktes i en OECD-undersökning nyligen⁽³⁾, och behovet av att åtgärda dessa brister.

13. Vi välkomnar kommissionens insatser för att rationalisera och förenkla bestämmelserna för förvaltning, genomförande och rapportering av projekt som stöds med GSR-medel, vilket borde kunna öka utnyttjandegraden. Vi erkänner att det behövs en balans mellan effektiva kontroller och tillräcklig flexibilitet för att avlägsna onödiga lagstiftningsbördor, och välkomnar därför att kontrollen i högre grad görs riskbaserad.

14. Regionkommittén beklagar att de nationella och regionala myndigheter som förvaltar EU-programmen fortfarande åläggs en börda i form av förhandsfinansiering av investeringar. Denna ekonomiska börda är svår att hantera i den rådande situationen som präglas av begränsningar på finansmarknaderna. Om man inför principen om förhandsfinansiering av investeringar kommer EU att gå miste om en unik möjlighet att tillföra ekonomiska medel som är direkt avsedda att stimulera ekonomin och främja strukturella förändringar genom att bidra med större förskott som möjliggör finansiering vid rätt tillfälle så att återbetalningar kan påbörjas.

15. Kommittén anser att det är oacceptabelt med en flerårig budgetram, där anslagen från den gemensamma strategiska ramen är lägre än kommissionens förslag för perioden 2014–2020, eftersom detta skulle leda till att EU försvagas vid en tidpunkt då dess styrka verkligen behöver öka.

16. Vi efterlyser större öppenhet i lokala och regionala budgetprocesser, så att det tydligt anges hur stora belopp GSR-fonderna har bidragit med till regionens investeringsstrategier, och att det i de årliga budgetförslagen framgår hur EU-finansieringen är tänkt att användas under budgetperioden. Vi uppmanar de lokala och regionala myndigheterna att lägga fram exempel på god praxis för detta tillvägagångssätt i budgetplaneringen.

17. De lokala myndigheterna i EU är oroliga över att medlemsstaternas (och regionala) regeringar kan förhindra ett fullt utnyttjande av de rättsliga instrument under strukturfondsbestämmelserna som gör det möjligt att vidaredelegera delar av verkställandet och genomförandet av program. Vi rekommenderar att detta rättas till i programmen för 2014–2020 för att optimera användningen av de nya instrument (integrerade regionala investeringar, integrerade insatser, gemensamma handlingsplaner och lokalt ledd utveckling) som ingår i förslaget till förordning om gemensamma bestämmelser för GSR-fonderna.

18. Mot bakgrund av detta välkomnar vi initiativbetänkandet om samverkans effekter i EU-budgeten, som särskilt fokuserar på GSR-fonderna och som Europaparlamentet antog den 15 januari 2013. Vi noterar med intresse exemplen på lokala initiativ som syftar till att förenkla genomförandet av finansieringsprogrammen för stödmottagarna.

19. Vi ställer oss fullständigt bakom Europaparlamentet, som i sin resolution om "Den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken: genomförande av 2012 års prioriteringar" uppmanar kommissionen att i sin kommande årliga tillväxtöversikt "fullt ut beakta [...] EU-budgetens roll i processen med den europeiska planeringsterminen genom att lägga fram faktagrundade och konkreta uppgifter om dess utlösningseffekter, katalysatoreffekter, synergieffekter och kompletterande effekter på de samlade offentliga utgifterna på lokal, regional och nationell nivå".

⁽³⁾ *Regulatory Capacities at Sub-National Level for the Implementation of Public Investment Strategies related to the Absorption of EU Structural Funds* av Allio-Rodrigo Consulting för OECD, juni 2012.

20. Vi önskar ytterligare diskussioner om möjligheterna att inom ramen för EU:s lagstiftning rationalisera och förenkla genomförandet av program i praktiken, så att krafterna fokuseras på att stödja projekt och initiativ som skapar en förändringsprocess. I detta sammanhang kunde man fundera på möjligheten att skapa en "enda fond för regionala investeringar" (som för samman de olika EU-fonderna och fonder på nationell nivå och på nivån under den nationella) eller en kontaktpunkt (en "one stop shop") där fonderna kan utnyttjas med harmoniserade bestämmelser, omfattande och tydlig rådgivning och större vikt på hållbara resultat, så att medlen når slutanvändarna snabbare och genomförandet blir mer strategiskt i praktiken. Gemensam programplanering och gemensamt genomförande för alla fonder skulle göra samordningen bättre och minska överlappningar.

21. Vi anser att en diskussion om samverkans effekter mellan EU:s budget och nationella och subnationella budgetar också måste beakta samverkans effekter inom EU-budgeten, bland annat tematiska program som Horisont 2020, Erasmus för alla, programmet för social förändring och social innovation, Fonden för ett sammanlänkat Europa, Cosme osv., som har direkt relevans och inverkan på regional nivå och en tydlig koppling till GSR-fondernas prioriteringar såsom FoU och innovation, utbildning och små och medelstora företags konkurrenskraft.

22. Vi välkomnar därför de ansträngningar som gjorts för att förbättra lagstiftningen för 2014–2020 till stöd för samverkans effekter, till exempel artikel 55.8 i förordningen om GSR-fonderna, och efterlyser större synlighet för projekt/initiativ som utvecklas med hjälp av dessa nya bestämmelser, i syfte att öka medvetenheten om hur sådana samverkans effekter kan uppnås i praktiken.

23. Vi uppmanar kommissionen att noggrant utreda hur styrningen av EU:s ekonomiska politik och annan offentlig ekonomisk reglering påverkar den regionala och lokala nivåns möjligheter att besluta om innehållet i sina budgetar.

24. Vi beklagar att den pågående debatten om att stärka den ekonomiska, monetära och politiska unionen i Ekonomiska och monetära unionen (EMU) och EU i allmänhet begränsas till de viktigaste EU-institutionerna och medlemsstaternas regeringar, utan eller med mycket lite hänsyn till nivåerna under den nationella, trots att en starkare centralisering av kontrollen på EU-nivå kan påverka budgetbehörigheten och budgetansvaret för myndigheterna under den nationella nivån och decentraliseringen på skatteområdet.

25. Vi beklagar också att lokala och regionala myndigheter i EU fortfarande inte effektivt engageras på ett meningsfullt sätt i den europeiska planeringsterminen, såsom framgår av Regionkommitténs tredje övervakningsrapport om Europa 2020-strategin som offentliggjordes i oktober, och upprepar att samverkans effekter mellan budgetprocesser inte kan uppnås utan synergier i den politiska beslutsprocessen och övervakningsprocessen.

Mot en finanspolitisk union: en föränderlig ekonomisk och politisk styrning

26. Regionkommittén välkomnar de pågående debatterna i EU om hur man kan komplettera den befintliga ekonomiska och monetära unionen med en integrerad budgetram för EU som säkerställer en hållbar budgetpolitik i medlemsstaterna.

27. Denna diskussion fortsätter och kan komma att ha betydande följder för hur frågor angående samverkans effekter mellan EU-budgeten och nationella och subnationella budgetar behandlas i framtiden.

28. Vi är bekymrade över att man strävar efter större centralisering av makt och beslutsfattande utan att subnationella myndigheter tas med i diskussionen, och noterar att kommissionens rapport om de offentliga finanserna i EMU 2012 framhäver det förståndiga i en finanspolitisk federalistisk modell, där ansvaret för skatteuppbörd och utgifter delegeras till myndigheterna under den nationella nivån.

29. Vi konstaterar att den ändrade ekonomiska styrningen i EU (som infördes genom den europeiska planeringsperioden, sexpackslagstiftningen, fördraget om stabilitet, samordning och styrning och det föreslagna lagstiftningspaketet för budgetövervakning) har lett till att det på medlemsstatsnivå har utvecklats striktare regler för övervakningen av de lokala och regionala offentliga finanserna (i och med att den s.k. gyllene regeln har överförts från nationell till subnationell nivå i flera medlemsstater).

30. Det är bekymrande att regler som ingår i mellanstatliga initiativ, exempelvis fördraget om stabilitet, samordning och styrning (dvs. finanspakten), införlivades i nationella författningar eller nationell lagstiftning utan att Regionkommittén först hördes ordentligt om frågans regionala och lokala aspekt. Kommittén betonar att det är viktigt att följa gemenskapsmetoden i de efterföljande stegen mot en finanspolitisk union.

31. Vi uppmanar till att så snabbt som möjligt på ett mer öppet och effektivt sätt ta med de lokala och regionala myndigheter som har budgetbefogenheter i den pågående diskussionen om dessa frågor, och att se till att Regionkommittén formellt hörs om eventuella efterföljande ändringar i fördragen.

32. Det förfarande som förr i tiden användes i USA för finanspolitisk federalism är helt annorlunda än det som har använts för de första stegen som tagits mot en finanspolitisk union i EU. I USA valde man en modell där förbundsregeringen varken ålägger eller genomdriver bestämmelser om budgetbalans för delstaterna (eller delstaterna för lokala myndigheter): Bestämmelserna antogs enhälligt av delstaterna och genomfördes oberoende av förbundsregeringen, som har fastställt en tydlig regel om att inte bistå med hjälp. Resultatet är att berörda

myndighetsnivåer på grund av processens utformning fullt ut ansvarar för den. EU:s skuldbromsar regleras däremot centralt och övervakas av EU-domstolen, och det tycks på förhand utslutet att en medlemsstat (eller ens en kommun i en medlemsstat) kan gå i konkurs.

33. Vi anser därför att den höga graden av beroende och spridningseffekter mellan euroområdet ekonomier och budgetpolitik gör det nödvändigt att utveckla en finanspolitisk kapacitet som kan underlätta anpassning till ekonomiska störningar inom ramen för en integrerad budgetram för EU.

34. Vi stöder – som ett sätt att utveckla en finanspolitisk kapacitet inom ramen för en integrerad budgetram för EU – att man ytterligare undersöker idén om en "flexibilitetsreserv" i EU-budgeten. En sådan mekanism skulle, samtidigt som budgetprinciperna om ettårighet och öppenhet iaktas, kunna göra att outnyttjade medel under olika budgetposter kan överföras till att stödja andra insatser, i stället för att automatiskt returneras till medlemsstaterna, vilket är i linje med Europaparlamentets resolutioner om den fleråriga budgetramen av den 13 juni och den 23 oktober 2012.

35. En äkta finanspolitisk union förutsätter dock att man definierar rättigheterna och ansvaret för de olika styresnivåerna (finanspolitisk federalism), skapar ett tydligare sammanhang mellan anpassning av politiken och beslutsfattande rörande budgeten, samt har en ambitiös vision om hur man kan förbättra de vertikala samverkans effekterna mellan EU-budgeten och de nationella och lokala/regionala budgetarna med hjälp av passande samordningsmekanismer.

36. Vi uppmanar kommissionen att under det första halvåret av 2013 offentliggöra en grönbok som tar upp dessa frågor och de punkter som behandlas nedan.

Några grundläggande principer för arbetet med att skapa större samverkans effekter

37. Regionkommittén önskar att man fastställer grundläggande principer som ska följas i arbetet mot större samverkans effekter i budgetarna:

— **Skattemässig autonomi:** De olika budgetmyndigheternas (på EU-nivå, medlemsstatsnivå och subnationell nivå) roller och ansvar ska vara tydliga, liksom det ska vara tydligt vilken roll och motivering EU:s politiska och finansiella ingripanden har. Subsidiaritetsprincipen och de lokala och regionala myndigheternas budgetbefogenheter (deras roll i beslutsfattandet och kontrollen) ska respekteras, dvs. det demokratiska ansvar de har gentemot sina väljare, och man ska säkerställa att varje enskild förvaltningsnivå kan fatta självständiga beslut om prioriteringar och utgifter.

— **Öppenhet:** Öppenheten i budgetprocessen ska garanteras på alla förvaltningsnivåer (bl.a. ska EU-finansieringskällorna tydligt anges i nationella och subnationella budgetar) och man ska säkerställa tillgången till information om hur medlen under EU:s finansieringsprogram har använts på regional nivå (om möjligt).

— **Rationalisering av processer:** Man ska precisera hur prioriteringar och finansiering anpassas på EU-nivå, medlemsstatsnivå och subnationell nivå så att de stämmer överens med avtalade EU-prioriteringar. Man ska arbeta för att avlägsna "flaskhalsar" (administrativ, lagstiftningssammanhang och politisk anpassning) för att uppnå större samverkans effekter mellan budgetar och politik, och man ska undvika att skapa ytterligare administrativa bördor.

— **Partnerskap:** Man ska förbinda sig till ett tillvägagångssätt som grundar sig på partnerskap, som utgår från ett likvärdigt partnerskap mellan de olika förvaltningsnivåerna (EU, nationell nivå och subnationell nivå) och som stöds av formella och informella mekanismer som främjar samarbete, till exempel genom att utvidga den befintliga dialogen mellan Europaparlamentet och medlemsstaternas parlament till att omfatta representanter för lokala och regionala myndigheter.

38. Vi förstår det så att EU-budgeten (i nuläget) främst har som uppgift: (i) att finansiera EU:s viktigaste gemensamma politik, såsom jordbruk och fiske, och (ii) att stödja andra avtalade politiska mål för EU i överensstämmelse med den delade kompetensen med medlemsstaterna, bl.a. sammanhållningspolitiken, med hjälp av investeringar på medellång sikt. Sådant stöd grundar sig dessutom på etablerade begrepp som (a) mervärde av EU-insatsen, (b) de understödda åtgärdernas additionalitet och (c) EU-insatsernas hävstångs- och multiplikatoreffekter.

39. Vi önskar att man i de fortsatta diskussionerna om att stärka den ekonomiska, monetära och finanspolitiska unionen fortsätter att diskutera och förtydliga vilka eventuella konsekvenser denna utveckling kan få för EU-åtgärdernas funktion och berättigande, och hur nationella och subnationella budgetprocesser påverkas av detta.

40. Vi anser att större vertikal samordning av budgetpolitiken leder till större samverkans effekter om den stöder och stärker subsidiaritetsprincipen, additionaliteten, det europeiska mervärdet och stordriftsfördelarna⁽⁴⁾. På så sätt är den därför helt förenlig med subsidiaritetsprincipen som fastställs i EU-fördragen.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets undersökning (2010): *Creating greater synergy between European and national budgets.*

Flaskhalsar som hindrar att större vertikala samverkans-effekter uppnås

41. Regionkommittén betonar att det är viktigt att det finns exakta och tillförlitliga uppgifter på EU-nivå om offentliga finanser och budgetprocesser ända ner till den lokala och regionala nivån.

42. Det är en mycket komplex utmaning att skapa samverkans-effekter, eftersom förvaltningsstrukturerna under den nationella nivån är mycket olika i EU.

43. Vi välkomnar att kommissionens rapport om de offentliga finanserna i EMU 2012 för första gången innehåller ett kapitel om decentralisering på skatteområdet i EU, och uppmanar kommissionen att i framtida årliga utgivningar av rapporten inkludera ett motsvarande kapitel om situationen för de offentliga finanserna på nivåerna under den nationella.

44. Vi välkomnar andra undersökningar om offentliga finanser och den offentliga investeringskapaciteten samt om den sociala, ekonomiska och finanspolitiska krisens effekter på nivåerna under den nationella, i synnerhet rapporten från DEXIA Crédit Local (DCL)/CEMR och OECD:s undersökningar.

45. Vi konstaterar dock att det i EU finns relativt lite information om de lokala och regionala offentliga finanserna, och mer generellt mycket knappt med information om samverkans-effekter mellan finanserna på EU-nivå, nationell nivå och subnationell nivå.

46. Vi uppmanar kommissionen att arbeta vidare med att avhjälpa denna brist och föreslår att det inrättas ett europeiskt forskningsnätverk med universitet med målet att utveckla särskild expertis inom detta viktiga område. Vidare uppmanar vi kommissionen att stödja det projektgrundade erfarenhetsutbytet mellan olika lokala och regionala myndigheter som uppmanar främjandet av bästa metoder rörande samverkans-effekter som skapats mellan de subnationella och nationella nivåerna i EU:s medlemsstater.

47. Vi erkänner att det finns ett antal flaskhalsar i budgetprocesserna och budgetcyklerna i EU, och att de förvärras av att budgetprocesserna under nationell nivå är mycket olika. Medlemsstaternas och subnationella myndigheters budgetcykler är inte harmoniserade med EU:s budgetcykel (som följer kalenderåret), och dessutom baseras den lokala och regionala budgetplaneringen övervägande på årliga cykler i stället för på flerårig planering (vilket kännetecknar EU:s budgetram).

48. Vi uppmanar kommissionen att överväga fördelarna med och de praktiska möjligheterna (samt eventuella administrativa problem/kostnader) att arbeta för en större harmonisering av budgetcyklerna i EU, och att främja och uppmanar användningen av medellånga budgetramar på nivån under den nationella (i enlighet med de åtgärder som införts genom sexpack-

slagstiftningen), samt att utreda hur detta kan fungera inom ramen för den europeiska planeringsterminens årliga cykler.

49. Vi noterar de pågående förhandlingarna om förslagen till det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i Europeiska unionen (COM(2020) 774 final), och beklagar att det inte är möjligt att jämföra lokala och regionala budgetar (vad gäller struktur, läsbarhet och innehåll) i EU, och att det inte finns någon harmonisering på EU-nivå, vilket gör det svårt att göra meningsfulla jämförelser och analyser.

50. I enlighet med artikel 3 i direktiv 2011/85/EU (en del av sexpackslagstiftningen) ska medlemsstaterna genomföra ENS 95-standarderna i sina nationella offentliga räkenskapssystem och "se till att budgetuppgifter punktligt och regelbundet offentliggörs för alla den offentliga sektorns undersektorer". Vi beklagar att en stor majoritet av medlemsstaterna motsatte sig Eurostats förslag om att införa flera nya indikatorer för offentlig investering på regional NUTS 2-nivå.

51. Kommittén välkomnar att Eurostat för närvarande undersöker om det är lämpligt att använda harmoniserade allmänna redovisningsnormer för de olika styresnivåerna i hela EU, i syfte att förbättra samverkans-effekterna mellan budgetarna på EU-nivå, nationell nivå och subnationell nivå.

52. Vi betonar att ENS 95-standarderna möjligtvis behöver förbättras för lokala och regionala myndigheter vad gäller frågan om lånekostnader. Enligt räkenskapsmetoden i ENS 95 behandlas finansiella transaktioner (och därmed lån) olika, vilket straffar lokala och regionala myndigheter som vill göra investeringar för att uppnå balans i budgeten. Inom ENS 95-bestämmelserna tas det bara hänsyn till transaktioner som gjorts under det berörda räkenskapsåret, vilket inte gör det möjligt för lokala och regionala myndigheter att kompensera ett tillfälligt underskott på grund av investeringar med reserver eller överfört överskott. För att uppnå överensstämmande resultat i sina räkenskapssystem måste dessa lokala och regionala myndigheter finansiera sina investeringar helt genom att använda egna medel.

53. Medlemsstater som formellt har integrerat de lokala och regionala myndigheterna i budgetprocessen (intern stabilitetspakt, t.ex. i Belgien, Spanien och Österrike) har oftast utvecklat mekanismer som gör ENS 95-standarderna mer flexibla, så att de fortfarande kan göra investeringar. Det kan t.ex. vara frågan om en flerårig justering av budgetmålen eller system för partiella undantag från investeringsutgiftsmålet för att ta hänsyn till investeringsscykeln.

54. Vi önskar därför att denna fråga ska lösas på EU-nivå genom att harmonisera bestämmelserna, så att ENS 95-standarderna blir mer flexibla och på så sätt gör det möjligt för lokala och regionala myndigheter att investera, samtidigt som man respekterar kraven på sunda offentliga finanser i stabilitets- och tillväxtpakten.

55. Vi efterlyser större användning av nya innovativa finansieringsmekanismer såsom lån och andra "revolverande fonder", och noterar också de möjligheter som offentlig-privata partnerskap erbjuder. Vi uppmanar Europeiska investeringsbanken att främja kreativa och innovativa investeringar på regional nivå och välkomnar åtgärderna i programperioden 2014–2020 (inklusive GSR-fonderna) för att ytterligare främja dessa aktiviteter.

56. Det finns stora skillnader i tillgången till finansmarknaderna i EU, och den är inte så väl utvecklad i vissa delar av Europa för de lokala och regionala myndigheterna. Detta bör därför tas upp på EU-nivå.

57. Vi ser fram emot ytterligare diskussioner om möjligheterna att använda andra innovativa instrument på EU-nivå för att stimulera investeringar och stödja solidariteten för att hjälpa Europa att komma ut ur krisen. Sådana instrument är bland annat EU:s projektobligationer och euroobligationer.

Bryssel den 31 januari 2013

*Regionkommitténs
ordförande*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Yttrande från Regionkommittén om "Bättre styrning av den inre marknaden"

(2013/C 62/08)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- I enlighet med subsidiaritetsprincipen bör den inre marknaden styras med EU-lagstiftning bara i den utsträckning som är nödvändig. Om man ignorerar subsidiaritetsprincipen kan det leda till problem i genomförandefasen, där det inte längre finns något nationellt handlingsutrymme, och på så sätt sätta den nationella ekonomins utveckling på spel.
- Vid utformningen av lagstiftningen är det viktigt att ha de lokala och regionala myndigheternas viktiga roll i åtanke. I synnerhet principen om att "tänka småskaligt först" betonar den lokala nivåns aktiva roll och betydelsen av de villkor som skapats för näringslivet. Ramarna fastställs på EU-nivå, men ekonomisk välfärd och aktivitet börjar alltid på lokal nivå. Det är viktigt att beakta denna faktor när man utvecklar lagstiftningen för den inre marknaden, eftersom det är det enda sättet att förena den lokala aspekten med den Europaomfattande ekonomin.
- De lokala och regionala myndigheterna genomför en mycket stor del av inre marknadslagstiftningen. För att förhindra att problem uppstår när reglerna tillämpas i praktiken är det viktigt att ReK och de lokala och regionala myndigheterna spelar en roll i utvecklingen av EU-lagstiftningen.
- Vid identifieringen av nyckelområden bör man prioritera de områden som har goda möjligheter till innovation och till att skapa arbetstillfällen av hög kvalitet. En välfungerande digital inre marknad och tjänstesektorn som helhet är ytterst viktiga och angelägna prioriteringar.

Föredragande	Markku MARKKULA (FI-PPE), stadsfullmäktigeledamot i Esbo
Referensdokument	Meddelande från kommissionen – Bättre styrning av den inre marknaden COM(2012) 259

Yttrande från Regionkommittén – Bättre styrning av den inre marknaden

I. ALLMÄNT

1. Den inre marknaden spelar en avgörande roll för att främja den ekonomiska tillväxten i Europa. Under två årtionden har den fria rörligheten för varor, tjänster, kapital och arbetskraft främjat den europeiska välfärden och ekonomin. Med hjälp av dessa friheter och genom att utveckla styrningen av dem kan man fortsätta att påskynda återhämtningen från den ekonomiska krisen och skapa förutsättningar för att genomföra en social marknadsekonomi på ett integrerat sätt inom EU. Dessutom har sammanhållningspolitiken en kompletterande roll när det gäller att fullborda den inre marknaden i alla regioner i EU, särskilt genom att öka konkurrenskraften för små och medelstora företag, göra ekonomin mer miljövänlig och lyfta fram kunskap och innovation, i synnerhet i regioner med strukturella nackdelar.

2. Regionkommittén framhåller att medlemsstaterna samtidigt måste ha en möjlighet att själva välja verktygen för att med hänsyn till sina ekonomiska behov och intressen stimulera sin ekonomi.

KOMMISSIONENS MEDDELANDE

3. I meddelandet presenteras kommissionens plan för att utveckla den inre marknaden och uppnå målen i Europa 2020-strategin.

4. Enligt meddelandet var andelen inre marknadsdirektiv som inte införlivats i den nationella lagstiftningen i tid i genomsnitt 1,2 %, i februari, och det tar allt längre tid att införliva direktiven. Reglerna fungerar dessutom inte alltid ordentligt i praktiken, även om de har trätt i kraft nationellt.

5. Kommissionen efterlyser ett förnyat engagemang för att få den inre marknaden att verkligen bidra till tillväxten. Förslaget består av två delar:

- a. En handlingsstrategi för att göra snabba framsteg på nyckelområden som har den största tillväxtpotentialen.
- b. Konkreta åtgärder för att förbättra det sätt på vilket inre marknadsreglerna utformas, genomförs, tillämpas och verkställs.

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

6. Kommissionens oro över den inre marknads utveckling är motiverad. I meddelandet föreslås allmänna åtgärder, men

genomförandet av reglerna kan vara särskilt problematiskt bara inom vissa områden eller i vissa medlemsstater.

7. De åtgärder som föreslås i meddelandet syftar till att förbättra den inre marknads funktion. Kommissionen föreslår åtgärder som är inriktade på två centrala mål. För det första bör man göra snabba framsteg på den inre marknaden på områden som har den största tillväxtpotentialen, och för det andra bör man effektivisera "förvaltningscykeln" för den inre marknaden. För att övervaka framstegen kommer kommissionen att använda den europeiska planeringsterminen. Regionkommittén anser att dessa riktlinjer är korrekta.

8. Meddelandet fokuserar särskilt på utvecklingen av det nationella genomförandet och stärkandet av medlemsstaternas engagemang.

9. Det långsamma genomförandet kan till viss del förklaras med ett dåligt politiskt engagemang i medlemsstaterna för att genomföra enskilda regler. Det enda svaret på detta problem är att utforma en politisk vision och förbinda sig för den. Skillnaden mellan lagstiftnings- och förvaltningskulturerna måste beaktas redan när man förbereder inre marknads lagstiftningen.

10. Regionkommittén håller med kommissionen om att "goldplating" är ett allvarligt problem som gett upphov till nya onödiga bördor för företag och medborgare.

11. De åtgärder som kommissionen föreslår är delvis efterhandsåtgärder, och meddelandet tar inte tillräcklig hänsyn till orsakerna till det långsamma genomförandet.

II. ATT SATSA PÅ OMRÅDEN MED STÖRST TILLVÄXTPOTENTIAL

KOMMISSIONENS MEDDELANDE

12. Enligt meddelandet finns störst tillväxtpotential inom tjänstesektorn (bland annat parti- och detaljhandel, företags-tjänster och byggnadsverksamhet), finansiella tjänster, transporter, den digitala ekonomin och energisektorn.

13. För att säkra ett effektivt genomförande av EU:s inre marknadsregler föreslår kommissionen att medlemsstaterna i högre grad ska förbinda sig att genomföra dem och samarbeta med kommissionen i genomförandefasen.

— Medlemsstaterna bör se till att "nolltolerans" råder vid införlivandet av direktiv, dvs. målet ska vara 0 % när det gäller såväl eftersläpning som bristande överensstämmelse.

— Medlemsstaterna bör informellt underrätta kommissionen om särskilda aspekter, så att kommissionens stöd blir så effektivt som möjligt under genomförandefasen.

14. Kommissionens prioriteringar fokuserar på införlivande av EU:s regler i den nationella lagstiftningen och på ett effektivt genomförande av reglerna. Kommissionen kommer att sammanställa en årsrapport om den inre marknadens integration för att övervaka hur den inre marknaden fungerar i praktiken och ringa in ytterligare åtgärder på EU-nivå och nationell nivå. Kommissionen kommer att vidta konkreta åtgärder för att se till att EU:s regler på nyckelområden genomförs i tid, korrekt och effektivt.

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

15. Det viktigaste målet i kommissionens meddelande är att effektivisera den inre marknadens funktion. Att välja prioriteringar är rätt åtgärd. För att utveckla den europeiska inre marknaden är det nödvändigt att identifiera de mest effektiva åtgärderna.

16. I den nuvarande ekonomiska situationen är de finansiella tjänsternas ställning som ett av de områden som har störst tillväxtpotential viktig men problematisk.

17. Vid identifieringen av nyckelområden bör man prioritera de områden som har goda möjligheter till innovation och till att skapa arbetstillfällen av hög kvalitet. För lokalförvaltningen är valet av prioriteringar positivt. En välfungerande digital inre marknad och tjänstesektorn som helhet är ytterst viktiga och angelägna prioriteringar.

18. För att möjliggöra en fungerande inre marknad på det digitala området har medlemsstaterna fortfarande mycket att utveckla. De lokala myndigheterna kan påverka denna utveckling t.ex. genom offentlig upphandling. Genom att tillämpa elektronisk offentlig upphandling och fullt ut använda sig av elektronisk fakturering skulle man märkbart främja utvecklingen av den digitala marknaden. När det gäller genomförandet av e-handel inom den offentliga sektorn finns det även andra hinder och problem än sådana som gäller teknisk funktion. För att på ett framgångsrikt sätt genomföra den digitala marknaden, och e-upphandling som en del av den, på lokal och regional nivå är det absolut nödvändigt att få stöd från den högsta ledningen, anpassa organisationen och utbilda personalen.

19. För att genomföra den offentliga upphandlingen elektroniskt krävs många åtgärder på nationell och lokal nivå. På

europeisk nivå bör man emellertid göra det möjligt att övergå till en elektronisk miljö. Man bör även sprida god praxis effektivare än tidigare på europeisk nivå.

20. Ansvar för beredningen av den nationella lagstiftningen ligger hos de nationella myndigheterna, som ska införliva EU:s lagstiftning korrekt och ändamålsenligt ur nationell synvinkel.

21. ReK välkomnar att direktivet om sena betalningar läggs till i förteckningen över nyckelrättsakter vars tillämpning kommer att stå under noggrann övervakning. Sena betalningar från offentliga myndigheter är ett stort problem för små och medelstora företag, och man behöver ta itu med det så fort som möjligt.

22. Vi välkomnar förslaget att övervaka genomförandet i medlemsstaterna. Den årsrapport som ska sammanställas ger medlemsstaterna möjlighet att jämföra sin egen situation med andra medlemsstater. Utifrån årsrapporten och analysen kommer kommissionen att ringa in de viktigaste politiska utmaningarna och åtgärderna för det kommande året på både EU-nivå och nationell nivå. I årsrapporten föreslås landsspecifika rekommendationer, som bygger på en närmare analys av resultaten i varje medlemsstat inom ramen för den europeiska planeringsperioden.

III. UTFORMNING, GENOMFÖRANDE, TILLÄMPNING OCH ÖVERVAKNING AV INREMARKNADSREGLERNA

KOMMISSIONENS MEDDELANDE

23. Kommissionens meddelande betonar att EU, när inre marknadsreglerna utformas, bör se till att

— reglerna är lätta att förstå, otvetydiga och tydliga,

— reglerna inte får ge upphov till onödigt stora bördor för företag, enskilda eller förvaltningar,

— de administrativa förfaranden som krävs bör kunna genomföras på elektronisk väg,

— informationen är tillgänglig och företag och enskilda kan få sin sak prövad effektivt.

24. För att dessa principer ska följas bör berörda parter rådfrågas innan lagstiftningen utformas.

25. Kommissionen föreslår att man vid behov ska använda förordningar i stället för direktiv som instrument, särskilt om det inte finns behov av ytterligare handlingsfrihet när förslaget till EU-regler ska genomföras.

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

26. Vi ansluter oss helt till kvalitetsmålen för lagstiftningen. Att lagstiftningen är tydlig och begriplig är ett viktigt mål på EU-nivå och för nationella lagstiftare.

27. ReK anser att informationssystemet för den inre marknaden är ett mycket viktigt verktyg och att regionala och lokala myndigheter måste få full tillgång till systemet, men också att anställda på lokala och regionala myndigheter måste få tillgång till utbildning för att kunna använda systemet på ett effektivt sätt.

28. I enlighet med subsidiaritetsprincipen bör den inre marknaden styras med EU-lagstiftning bara i den utsträckning som är nödvändig. Om man ignorerar subsidiaritetsprincipen kan det leda till problem i genomförandefasen, där det inte längre finns något nationellt handlingsutrymme, och på så sätt sätta den nationella ekonomins utveckling på spel.

29. ReK vill särskilt erinra om den nytta som Solvit-centrumen har för medborgare och småföretag, i synnerhet i gränsområden, och uppmanar kommissionen att ytterligare främja deras arbete. ReK uppmanar dessutom alla medlemsstater att förse dem med tillräckligt med personal och resurser.

30. ReK konstaterar att de behöriga domstolarna inte har tillräcklig kännedom om det europeiska småmålsförfarandet och att det fortfarande är ovanligt att det tillämpas. Ett särskilt problem för medborgare som använder sig av detta förfarande är hur domen sedan ska verkställas i en annan medlemsstat.

31. Den stundtals dåliga kvaliteten på regleringen undergräver EU:s faktiska legitimitet i medborgarnas och företagens ögon. Exempelvis lagstiftningen om offentlig upphandling har i praktiken begränsat medlemsstaternas och lokalförvaltningens möjligheter att besluta om sin egen verksamhet. Inre marknadsreglerna och rädslan för att överträda dem styr organiseringen av tjänsterna på ett sätt som inte alltid är ändamålsenligt ur operativ synvinkel.

KOMMISSIONENS MEDDELANDE

32. Kommissionen konstaterar i meddelandet att det finns behov av smartare användning av it-verktyg för att informera företag och enskilda. Man betonar att också medlemsstaterna bör intensifiera sina insatser för att lämna lättläst information om hur reglerna fungerar.

33. Särskilt i de fall då administrativa åtgärder genomförs i en annan medlemsstat bör det vara möjligt att utföra dem elektroniskt. Samarbetet mellan myndigheterna bör underlättas med hjälp av olika informationssystem.

34. För att lösa problem som företag och enskilda möter bör det enligt meddelandet finnas en lättillgänglig hjälpcentral på nationell nivå som de i första hand kan vända sig till.

35. Medlemsstaterna måste åta sig att garantera snabb och effektiv rättslig prövning.

36. Enligt meddelandet bör det finnas en instans som ansvarar för tillsyn och övervakning av den inre marknaden på nationell nivå. Kommissionen rekommenderar att man inrättar "centrum för den inre marknaden" i medlemsstaterna, och planerar att bilda ett europeiskt nätverk av dessa centrum.

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

37. Vi stöder naturligtvis förslaget att identifiera och utbyta god praxis. Detta bör alltid vara en del av kommissionens normala utvecklingsuppgifter.

38. Vi välkomnar också utvecklingen av samarbetet mellan myndigheterna i den riktning som kommissionen föreslår. Exempelvis inrättandet av centrum för den inre marknaden kan motiveras med att de underlättar utbytet av information mellan medlemsstaternas myndigheter och kommissionen. Centrumens uppgifter bör vara förenliga med medlemsstaternas övriga administration.

39. Vid utformningen av lagstiftningen är det viktigt att ha de lokala och regionala myndigheternas viktiga roll i åtanke. I synnerhet principen om att "tänka småskaligt först" betonar den lokala nivåns aktiva roll och betydelsen av de villkor som skapats för näringslivet. Ramarna fastställs på EU-nivå, men ekonomisk välfärd och aktivitet börjar alltid på lokal nivå. Det är viktigt att beakta denna faktor när man utvecklar lagstiftningen för den inre marknaden, eftersom det är det enda sättet att förena den lokala aspekten med den Europaomfattande ekonomin.

40. De lokala och regionala myndigheterna genomför en mycket stor del av inre marknadslagstiftningen. För att förhindra att problem uppstår när reglerna tillämpas i praktiken är det viktigt att ReK och de lokala och regionala myndigheterna spelar en roll i utvecklingen av EU-lagstiftningen.

41. Innovationer skapas på lokal nivå. De lokala och regionala myndigheterna kan spela en betydelsefull roll genom att stödja och testa innovationer. För att utveckla den europeiska inre marknaden bör man utforma en modell där aktörer på både lokal nivå och europeisk nivå har sina egna naturliga roller. Kommissionen kan t.ex. främja ett tillvägagångssätt som prioriterar utveckling av områden som har störst tillväxtpotential i samarbete mellan olika generaldirektorat, samtidigt som man testar bästa praxis på lokal nivå.

42. Inte ens bästa tillgängliga praxis kan dock spridas utan europeiska nätverk. Kommissionen har de bästa möjligheterna att upprätta sådana nätverk. Inom områden och i regioner med störst innovationspotential bör man med hjälp av EU-finansiering inleda pionjärprojekt som innefattar forskning som på ett effektivt sätt stöder innovationsverksamhet, undervisning och inläring. Med kommissionens stöd bör alla aktörer på lokal nivå få tillgång till de lösningar som utvecklats på detta sätt.

IV. ÖVRIGA NÖDVÄNDIGA ÅTGÄRDER

43. Kommissionen har slutfört sitt meddelande om "Inre marknadsakt II" (COM(2012) 573 final). Enligt meddelandet bidrog Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén och många berörda parter tillsammans till en allmänt delad politisk vision om vidareutvecklingen av den inre marknaden och till politisk fokusering. Regionkommittén delar kommissionens åsikt att man på grund av de problem som den ekonomiska krisen orsakar bör påskynda de fortsatta åtgärderna.

44. Följande fyra tillväxtmotorer presenteras i meddelandet:

1. Utveckla helt integrerade nätverk på den inre marknaden.
2. Främja rörlighet för människor och företag över gränserna.
3. Stödja den digitala ekonomin i EU.
4. Stärka socialt företagande, sammanhållning och konsumenternas förtroende.

45. Nätverksindustrierna är ekonomins ryggrad. Ett viktigt mål är att åstadkomma en inre marknad där människor och företag gynnas av en enda transport- och energimarknad. Den digitala sektorn är utan tvekan en viktig drivkraft för både produktivitet och kreativitet. Socialt företagande gör det möjligt att ta snabba steg mot att aktivera medborgarna och den tredje sektorn och snabbt öka partnerskapverksamhet av varierande

slag. Regionkommittén efterlyser konkreta åtgärder för att snabbt infria förväntningarna vad gäller dessa mål.

46. Förutom ovannämnda punkter finns det många riktlinjer och frågor om den inre marknads funktion som måste diskuteras på politisk nivå. För att lösa problemen måste man ta hänsyn till erfarenheterna från den ekonomiska krisen. Flera av dessa frågor har redan beaktats i Europa 2020-strategin och i flaggskeppsinitiativen, men man har fortfarande ingen lösning på dem. De åtgärder som krävs har också behandlats i flera av ReK:s yttranden, och i detta sammanhang vill vi lyfta fram nedanstående ståndpunkter.

47. ReK föreslår (CdR 330/2010) att "man skapar en praxis med territoriella pakter, där de lokala och regionala myndigheterna genom ett flexibelt och regionalt förfarande fokuserar sin verksamhet och finansiering på genomförandet av EU 2020-strategin och huvudinitiativen. Framför allt bör man lägga tonvikten på projekt som främjar samhälleliga innovationer i den aktuella regionen och som får så stor inverkan på samhället som möjligt". Särskilt viktiga är de åtgärder som är inriktade på de prioriteringar som fastställs i kommissionens meddelande, såsom att fullt ut utnyttja digitala möjligheter vid moderniseringen av tjänsteprocesserna och tjänstestrukturerna.

48. ReK rekommenderar (CdR 330/2010) "kommissionen att inom ramen för inre marknadsakten realisera alla de framsteg som Lissabonfördraget innebär och som kan leda till att EU-medborgarnas förtroende för den inre marknaden återupprättas. Det gäller framför allt artikel 3 i EU-fördraget, där nya sociala mål för EU fastställs när det gäller att bekämpa social utestängning och diskriminering samt främja social rättvisa och socialt skydd, jämställdhet mellan kvinnor och män, solidaritet mellan generationerna och skydd av barnets rättigheter". Också här är det frågan om hur man skapar nya samhälleliga innovationer genom att utveckla pionjärprojekt i Europa som med hjälp av några regioners nyskapande verksamhet och regionalt samarbete kan leda till att alla får tillgång till nödvändiga lösningar.

Bryssel den 31 januari 2013

*Regionkommitténs
ordförande*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Yttrande från Regionkommittén om "Kunskap i havsfrågor 2020"

(2013/C 62/09)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Kunskap i havsfrågor är avgörande, särskilt för att uppnå hållbar utveckling och friska och produktiva oceaner. Det kan även bidra till att förbättra förståelsen av de marina ekosystemen och de konsekvenser som mänsklig aktivitet får för dessa.
- Kommittén anser att det är viktigt att ha centraliserade uppgifter om havsrelaterad verksamhet för att öka kunskapen om och möjligheterna att förutse potentiella växelverkningar.
- Utöver sina egna budgetar för datainsamling bör medlemsstaterna kunna utnyttja EU-medel för datainsamling och forskning.
- Vissa framsteg har visserligen gjorts, särskilt slutförandet av Emodnets första fas, men flera utmaningar måste fortfarande mötas för att kommissionen ska kunna uppfylla de mål som fastställdes 2010.
- Kommittén anser att man bör utveckla rationaliserade och effektiva förfaranden för planeringsansökan och utvärdering för att på ett effektivt sätt kunna hantera ansökningar.
- ReK framhåller vikten av att fortsätta det arbete som redan påbörjats, särskilt beträffande Emodnet, och ge stor spridning åt information om nätverket när det blivit operativt (under 2014) för att se till att det kan dra till sig de bidrag som det behöver och att dess tilltänkta målgrupper (den offentliga och den privata sektorn samt allmänheten i stort) görs uppmärksamma på det.

Föredragande:	Arnold HATCH (UK–NI), ledamot av Craigavon Council (Nordirland)
Referensdokument:	Grönbok – Kunskap i havsfrågor 2020: från kartläggning av havsbotten till havsprognoser COM(2012) 473 final

Yttrande från regionkommittén – kunskap i havsfrågor 2020

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Bakgrund

1. Kunskap i havsfrågor är avgörande, särskilt för att uppnå hållbar utveckling och friska och produktiva oceaner. Det kan även bidra till att förbättra förståelsen av de marina ekosystemen och de konsekvenser som mänsklig aktivitet får för dessa. Kommittén konstaterar att tillgängliga data för närvarande är fragmenterade och lagras i separata databaser hos offentliga myndigheter, forskningscentrum och den privata sektorn, samt att de data som samlas in är gränsöverskridande. Kommittén anser att det är viktigt att ha centraliserade uppgifter om havsrelaterad verksamhet för att öka kunskapen om och möjligheterna att förutse potentiella växelverkningar. Till exempel är djuphavsexploatering (gruvdrift, utvinning av gas och olja) en verksamhet som är förknippad med stora risker och som för närvarande sköts helt avskilt från fiskeriverksamhet.

2. Fragmenteringen av data hämmar en ekonomisk och hållbar utveckling på det marina området. ReK anser därför att målet bör vara att förbättra tillgången till data, sänka kostnaderna för användarna, stimulera innovation och minska ovissheten om havens beskaffenhet. Databaserna bör vara användarvänliga med en lokal kontaktpunkt till stöd för användarna och kopplade till en öppen webbplats som skulle kunna vara utformad så att allmänheten uppmuntras att delta i storskaliga onlineundersökningar.

3. Kommittén har redan uttalat sig om ämnet kunskap i havsfrågor i sitt yttrande från januari 2011⁽¹⁾, där vi behandlade både meddelandet om kunskap i havsfrågor⁽²⁾ och förslaget till förordning om en integrerad havspolitik⁽³⁾. Grönboken följer på det tidigare meddelandet, och flera av de viktigaste synpunkterna i yttrandet från 2011 gäller fortfarande.

4. Meddelandet om kunskap i havsfrågor från 2010 var i sig självt en uppföljning på efterlysningen av en mer samordnad metod för insamling och sammanställning av marina data i

(1) CdR 339/2010 fin "Utvecklingen av en integrerad havspolitik och kunskap i havsfrågor 2020".

(2) COM(2010) 461 final "Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet – Kunskap i havsfrågor 2020: marina data och marin övervakning för smart och hållbar tillväxt".

(3) COM(2010) 494 final "Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av ett program för att stödja den fortsatta utvecklingen av en integrerad havspolitik".

rådets slutsatser om den integrerade havspolitikerna av den 16 november 2009⁽⁴⁾. De utmaningar som anges i kommissionsdokumenten omfattar hållbarheten i de viktigaste EU-initiativen på detta område, särskilt Emodnet och det europeiska jordövervakningsprogrammet (GMES), efter 2014, den finansiella krisen och en rationell användning av medlemsstaternas budgetar på detta område, samt tillgången till fiskeridata.

5. Vissa framsteg har visserligen gjorts, särskilt slutförandet av Emodnets första fas, men flera utmaningar måste fortfarande mötas för att kommissionen ska kunna uppfylla de mål som fastställdes 2010.

6. Kommittén välkomnar därför kommissionens grönbok.

Synpunkter på grönboken

7. Kommittén fäster uppmärksamheten på att kunskap om haven och deras ekosystem är en absolut förutsättning för att man ska kunna utveckla den fulla potentialen i den "blå ekonomin", som utgör den maritima aspekten av Europa 2020-strategin.

8. Den blå ekonomin måste vara hållbar och skapa arbetstillfällen inom havs-, sjöfarts- och fiskerisektorerna genom att förbättra näringslivet, de offentliga myndigheternas och forskarsamhällets konkurrenskraft och effektivitet. Enligt kommissionens beräkningar skulle vinsten av att inrätta ett integrerat nätverk som ersätter det nuvarande fragmenterade systemet för marin observation kunna uppgå till 300 miljoner euro per år.

9. Kommittén upprepar sitt stöd för idén om ett europeiskt marint övervaknings- och datanätverk (Emodnet) och dess bidrag till skapandet av ett mer integrerat Europatäckande nätverk för kunskap i havsfrågor.

10. ReK framhåller vikten av att fortsätta det arbete som redan påbörjats, särskilt beträffande Emodnet, och ge stor spridning åt information om nätverket när det blivit operativt (under 2014) för att se till att det kan attrahera de bidrag som det behöver och att dess tilltänkta målgrupper (den offentliga och den privata sektorn samt allmänheten i stort) görs uppmärksamma på det. Vi stöder därför införandet av en kontinuerlig, integrerad process efter 2014.

(4) Rådets slutsatser om den integrerade havspolitikerna, 2 973:e mötet i rådet (allmänna frågor), Bryssel den 16 november 2009.

11. Det är viktigt att förfoga över mer detaljerade uppgifter och data om den marina miljöns biologiska mångfald samt om hur de olika marina ekosystemen fungerar och hur de samverkar med mänsklig aktivitet. Kommittén anser dessutom att man bör utveckla rationaliserade och effektiva förfaranden för planeringsansökan och utvärdering för att på ett effektivt sätt kunna hantera ansökningar.

12. Kommittén betonar att kunskap om fiskbeståndens tillstånd är avgörande för utformningen av en långtgående och realistisk reform av den gemensamma fiskeripolitiken, och uppger sitt krav på att tillräckliga medel måste avsättas för datainsamling inom Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF), som för närvarande diskuteras.

13. Utöver sina egna budgetar för datainsamling bör medlemsstaterna kunna utnyttja EU-medel för datainsamling och forskning, särskilt inom EHFF och Horisont 2020.

14. Vi efterlyser en mer strukturerad strategi för havsobserverationer i syfte att förse Climate-Adapt-plattformen med säkrare indikatorer på lokala förändringar i klimatparametrar såsom vattenståndshöjningar och havsförsurning, och därmed stödja processen för en anpassning till klimatförändringarna.

Subsidiaritet

15. Av subsidiaritetsskäl är det främst medlemsstaterna som har ansvar för datainsamlingen. Med tanke på behovet av att sörja för samstämmighet mellan medlemsstaterna och de olika användargrupperna skulle EU kunna tillföra ett mervärde i data-sammanställningsfasen. Nationella data ger oss inte all den kunskap som vi behöver om haven som ett globalt system som är förbundet av växlande vindar, säsongsberoende havsströmmar och migrerande arter. Dessa variabler är dessutom gränsöverskridande, och de uppgifter som samlas in måste därför samordnas och kopplas samman för att de önskade resultaten ska uppnås.

16. Kommittén anser därför att det krävs analys på europeisk nivå och att EU-insatser är fullt motiverade med hänsyn till subsidiaritetsprincipen.

17. Vi vill dock erinra om att subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna måste respekteras när framtida åtgärder utformas efter detta samråd. Man måste också beakta de potentiella administrativa eller finansiella bördor som kan uppstå för de lokala och regionala myndigheterna.

Bryssel den 31 januari 2013

*Regionkommitténs
ordförande*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Yttrande från Regionkommittén om "Blå tillväxt – möjligheter till hållbar tillväxt inom havs- och sjöfartssektorn"

(2013/C 62/10)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén framhåller att havsekonomin i bred bemärkelse inte begränsar sig till de regioner och de aktörer som befinner sig i direkt anslutning till haven och oceanerna utan i stor utsträckning också berör regioner som befinner sig längre bort från kuster och hamnar, bl.a. med hänsyn till att de producerar utrustning för fartygs-, transport- och logistiksektorerna, samt för forskning och utveckling.
- Vid utvecklingen av den blå ekonomin bör de europeiska havsområdenas regionala särdrag utnyttjas och beaktas i samband med genomförandet.
- Regionkommittén anser att vattenbruket måste få finansiellt stöd i form av EU-medel men motsätter sig förslaget om genmodifiering av vattenorganismer i syfte att skapa nya arter med större motståndskraft mot sjukdomar och miljöföroreningar
- Regionkommittén vill framhålla de militära lämningarna från världskrigen och det kalla kriget samt radioaktivt avfall som förr släpptes ut i havet. På EU-nivå bör man därför utarbeta en metod och tillhandahålla medel för en säker återvinning av dessa farliga material.
- Regionkommittén bör som företrädare för de lokala och regionala myndigheterna systematiskt bjudas in till det fortsatta arbetet på området "blå tillväxt", inklusive vad gäller utarbetandet och inrättandet av havsområdesstrategierna som kommittén anser är ett viktigt verktyg för att genomföra de centrala inslagen i blå tillväxt.

Föredragande	Adam BANASZAK (PL-EA), ledamot av regionfullmäktige i Kujawsko-Pomorskie (Kujavien-Pommern)
Referensdokument	Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Blå tillväxt – möjligheter till hållbar tillväxt inom havs- och sjöfartssektorn COM(2012) 494 final

Yttrande från Regionkommittén – Blå Tillväxt – möjligheter till hållbar tillväxt inom havs- och sjöfartssektorn

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Regionkommittén understryker att idén om blå tillväxt grundar sig på antagandet att haven, kusterna och oceanerna kan spela en viktig roll i arbetet med att lösa många av de utmaningar som vi står inför i dag och att den bör bygga på principerna om hållbar tillväxt och "smart specialisering".

2. Regionkommittén framhåller att havsekonomin i bred bemärkelse inte begränsar sig till de regioner och de aktörer som befinner sig i direkt anslutning till haven och oceanerna utan i stor utsträckning också berör regioner som befinner sig längre bort från kuster och hamnar, bl.a. med hänsyn till att de producerar utrustning för fartygs-, transport- och logistiksektorerna, samt för forskning och utveckling.

3. Regionkommittén framhåller vikten av tillväxt i den blå ekonomin. Denna gör att EU kan bli mer konkurrenskraftigt på den internationella arenan.

4. Regionkommittén anser att den blå tillväxten måste grunda sig på skydd av den biologiska mångfalden och den marina miljön och dess ekosystem. På så sätt stärks de naturliga funktioner som friska och motståndskraftiga marina ekosystem och kustekosystem fyller.

5. Regionkommittén stöder EU:s löpande initiativ och de initiativ som finns inplanerade för 2014–2020 och som syftar till att stödja medlemsstaternas och de lokala och regionala myndigheternas åtgärder för att öka tillväxten i den blå ekonomin.

6. Kommittén stöder insatserna för att inrätta ett överenskommet system för planering i kust- och havsområden inom Europeiska unionen. Detta kommer att bli ett viktigt verktyg för att balansera olika sektors intressen inom den blå ekonomin och bidra till att skapa en effektiv och hållbar användning av värdefulla marina tillgångar.

7. Regionkommittén framhåller att det saknas en enhetlig havspolitik i Europa. Kommittén påpekar också att det finns ett antal områden inom havsekonomin som kommissionen i sitt meddelande inte har tagit hänsyn till, t.ex. sjöfarten och varvsindustrin.

Blå energi

8. Regionkommittén instämmer i att den havsbaserade förnybara energiproduktionen i bred bemärkelse är en stark ekonomisk sektor som tryggar tillgången till elektricitet och i mycket liten utsträckning betungar miljön. Den kan dessutom driva på utvecklingen i en viss region.

9. Regionkommittén understryker att de EU-medel som används för att finansiera investeringar, forsknings- och utvecklingsarbete och utbildning på detta område är ett viktigt instrument som gör denna sektor mer dynamisk.

10. Regionkommittén påminner om att man särskilt bör uppmärksamma de effekter som konstruktioner för produktion av energi ur förnybara källor har på miljön.

11. Regionkommittén framhåller att utvecklingen av havsbaserad förnybar energiproduktion kan skapa en positiv impuls för utvecklingen av mindre kusthamnar, som kan tillfredsställa logistikbehoven inom denna del av havsekonomin.

12. Regionkommittén anser att man bör bjuda in företrädare för sjöfartsadministrationer, hamnmyndigheter samt lokala och regionala myndigheter till fortsatta diskussioner om den havsbaserade förnybara energiproduktionens framtid.

13. Regionkommittén framhåller den särskilda roll som den offentliga sektorn måste spela i arbetet för att stödja framtida initiativ på detta område.

Vattenbruk och fiske

14. Regionkommittén anser att vattenbrukets utveckling tillsammans med en ökad produktion grundad på respekt för miljön, ekologisk balans och biologisk mångfald kommer att få positiva effekter i form av en ökad konsumtion av fisk och andra vattenorganismer. Detta kommer att bidra till att förbättra befolkningens hälsa, stärka de ekonomiska aktörer som har anknytning till vattenbruket, minska andelen fiskproteinsubstitut och öka sysselsättningen inom denna del av den blå ekonomin.

15. Regionkommittén anser att vattenbruket måste få finansiellt stöd i form av EU-medel. Detta kommer att öka fiskets betydelse för kustregionerna.

16. Regionkommittén motsätter sig förslaget om genmodifiering av vattenorganismer i syfte att skapa nya arter med större motståndskraft mot sjukdomar och miljöföroreningar.

17. Regionkommittén stöder byte av fiskefartygens motorer och införande av nya energieffektiva fiskefartyg på marknaden som möjliggör selektiv fångst, samt förbättrar fartygens säkerhet och bekvämlighet.

18. Regionkommittén påminner om sin ståndpunkt i yttrandet om reformen av den gemensamma fiskeripolitiken, där kommittén konstaterade att det finns behov av att inrätta en rådgivande nämnd för vattenbruk med företrädare för producenterna.

19. Regionkommittén understryker den roll som vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fiskerinäringen (STECF) spelar som ett vetenskapligt organ, som stöder kommissionens åtgärder för ett hållbart fiske.

Turism på havet, vid havet och kryssningsturism

20. Regionkommittén framhåller att rekreation vid havet i EU håller på att bli ett allt mer populärt alternativ för många EU-invanare. Den allt högre nivån på tjänsterna inom denna ekonomiska sektor bidrar dessutom till att detta slags rekreation blir alltmer populär.

21. Regionkommittén stöder ett strategiskt tillvägagångssätt i fråga om infrastrukturen i hamnar och för transporter i bred bemärkelse, och framhåller den roll som finansiellt stöd till dessa investeringsåtgärder spelar via medel från Sammanhållningsfonden, Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden.

22. Regionkommittén anser att initiativ där åtgärder för skydd av havskusterna kopplas till miljövänlig turism bör få stöd och främjas inom ramen för den nya budgetramen för 2014–2020.

23. Regionkommittén understryker de skyddade havsområdenas roll i bevarandet och skyddet av havsekosystem och för utvecklingen av hållbar dykturism som ett strategiskt verktyg för ökad kunskap om havsmiljön och för ökad social medvetenhet om denna miljö.

24. Regionkommittén stöder det engagemang som de lokala och regionala myndigheterna hittills har visat när det gäller att stödja, främja och sprida information om miljöskydd, initiativ för att utveckla infrastrukturen för turism och utbilda högkvalificerad personal inom denna sektor av ekonomin.

25. Regionkommittén noterar den särskilda roll som sjöfartshögskolorna och de akademiska institutionerna spelar. De utbildar inte bara högkvalificerade medarbetare utan erbjuder även

utbildning på högre nivå inom havsekonomin. Man bör också stödja åtgärder inom plattformen för samarbete mellan skolor för utbildning av sjöfolk.

Havets mineralresurser

26. Regionkommittén instämmer i att det allt större behovet av råvaror kan leda till ett ökat intresse för att utvinna dem ur havs- och oceanbottenarna och att detta kan få svåra konsekvenser för balansen i de marina ekosystemen, varav vissa till stora delar fortfarande är okända. Detta kan framkalla svåra skador i området och i den naturliga och människoskapade miljön (sättningar i marken, erosion, saltvatteninträngning osv.) där de havsbottnar som exploateras ligger nära kusten. Man bör därför, såsom kommittén har framfört i sina yttranden om hållbar utveckling, främja återanvändning och återvinning av dessa råvaror för att minska det ekonomiska trycket.

27. Regionkommittén anser att medel till stöd för vetenskapligt forskningsarbete, finansiering av akademiska institutioner, studier, forskningsprogram och stipendier kan vara en motor för utveckling av denna ekonomiska sektor.

28. Regionkommittén understryker vikten av att stödja den specialiserade varvssektorn och produktionen av utrustning för fartyg och andra marina enheter (inklusive utvinningsanläggningar) som bidrar till exploateringen av tillgångar i havet och upprätthållandet av höga miljöskyddsnormer.

29. Regionkommittén vill framhålla en fråga som kan få särskild betydelse för alla de branscher inom utvecklingen av den blå ekonomin som presenteras, nämligen militära lämningar från världskrigen och det kalla kriget samt radioaktivt avfall som förr släpptes ut i havet. På EU-nivå bör man därför utarbeta en metod och tillhandahålla medel för en säker återvinning av dessa farliga material.

Blå bioteknik

30. Regionkommittén håller med om att utvecklingen för ögonblicket inte har kommit långt i den del av biotekniken som bygger på marina resurser. De exempel som ges på god praxis i form av läkemedel som utarbetats på basis av marina organismer ger hopp om att forskningen på detta område har stora framtidsutsikter.

31. Regionkommittén anser att om den följs upp kan den vetenskapliga forskningen bidra till att det införs ny och innovativ teknik, som när den förs in på industriell nivå kan utveckla ekonomin i stor utsträckning.

Slutsatser

32. Regionkommittén understryker att utvecklingen av den blå ekonomin måste ske med respekt för miljön och principerna om hållbar utveckling. Det är dock också mycket viktigt att miljöskyddsfrågor beaktas i denna utveckling.

33. Regionkommittén anser att det i frågor rörande blå tillväxt är mycket viktigt att den infrastruktur som behövs utvecklas, framför allt kusthamnar, anlöpskapacitet och transportnät. Varje form av stöd, framför allt när det gäller forsknings- och utvecklingsprogram, bör därför framhållas och ses ur ett strategiskt perspektiv.
34. Vid utvecklingen av den blå ekonomin bör de europeiska havsområdenas regionala särdrag utnyttjas och beaktas i samband med genomförandet.
35. Regionkommittén bör som företrädare för de lokala och regionala myndigheterna systematiskt bjudas in till det fortsatta arbetet på området "blå tillväxt", inklusive vad gäller utarbetandet och inrättandet av havsområdesstrategierna som kommittén anser är ett viktigt verktyg för att genomföra de centrala inslagen i blå tillväxt.

Bryssel den 31 januari 2013

*Regionkommitténs
ordförande*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Yttrande från Regionkommittén om "Förnybar energi: En viktig faktor på den europeiska energimarknaden"

(2013/C 62/11)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén noterar att den icke samordnade och oväntat snabba utvecklingen av förnybar energi i många länder har orsakat ett antal politiska, regleringsmässiga och tekniska problem i energisystemens funktion. Det behövs en allvarlig diskussion på EU-nivå om lämpliga mekanismer och instrument för att främja förnybar energi på ett samordnat sätt.
- Kommittén vill peka på att det bör utarbetas ett enkelt och effektivt system för stöd till förnybar energi som bygger på en gemensam strategi för EU. Det behövs en gemensam strategi för att skapa både marknadsbaserade mekanismer och regleringsinstrument för att trygga en effektiv och socialt hållbar övergång till en ökad produktion av förnybar energi.
- ReK anser att framtida stödmekanismer skulle kunna bygga på beprövade sammanhållningspolitiska förfaranden för att stödja produktion och distribution av förnybar energi och främja ett bredare genomförande av ny teknik för förnybar energi.
- För att stabilisera den nuvarande situationen och skapa långsiktiga incitament för investerare förordas större samstämmighet mellan besluten i de enskilda medlemsstaterna. Ett instrument för att främja detta skulle kunna vara ett gemensamt europeiskt system för stöd till förnybara energikällor.
- Kommittén anser att det är möjligt att kombinera olika teknikformer för förnybar energi i regionerna med nya sätt att förvalta produktions- och överföringskapaciteten genom användning av smarta nät, och därigenom lokalt kunna balansera behov och produktion av elenergi. Detta skulle öka energitryggen avsevärt i regionerna och begränsa beroendet av långväga energiimport.

Föredragande	Witold STEPIEŃ (PL-PPE), regionpresident i Łódzkie-regionen
Referensdokument	Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Förnybar energi: en viktig faktor på den europeiska energimarknaden
	COM(2012) 271 final

Yttrande från Regionkommittén – Förnybar energi: en viktig faktor på den europeiska energimarknaden

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Inledning

1. Regionkommittén instämmer i Europeiska kommissionens ståndpunkt att förnybar energi är av central betydelse för att diversifiera energiförsörjningen, öka den europeiska konkurrenskraften och skapa arbetstillfällen samt för att uppfylla Europeiska unionens åtaganden vad gäller klimatförändringen. Kommittén anser också att målen för förnybar energi för perioden efter 2020 är avgörande för att säkerställa att förnybar energi ingår i den europeiska energimarknaden.

2. Vi anser att en viktig orsak till problemen med utvecklingen av förnybar energi är att det i EU:s energipolitik saknas en långsiktig vision och samordning mellan berörda länder, regioner och parter i enlighet med subsidiaritetsprincipen. Kommittén framhåller också den centrala roll som energieffektivitetsåtgärder spelar i arbetet för att uppnå målen. Kommittén håller också med kommissionen om att medlemsstaterna måste använda de verktyg som redan finns för att främja samarbete dem emellan och handel med förnybar energi. Vi vill också framhålla den särskilda roll som gränsregioner kan spela som försökslaboratorium för samarbete i detta avseende.

3. Kommittén vill peka på att det bör utarbetas ett enkelt och effektivt system för stöd till förnybar energi som bygger på en gemensam strategi för EU. Om subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen beaktas är det därför bara meningsfullt att fastställa ramvillkor, framför allt när det handlar om gränsöverskridande effekter. Framtida stödmekanismer skulle kunna bygga på beprövade sammanhållningspolitiska förfaranden för att stödja produktion och distribution av förnybar energi och främja ett bredare genomförande av ny teknik för förnybar energi. ReK understryker att lokala och regionala myndigheter bör spela en nyckelroll i utarbetandet och främjandet av förnybara energilösningar, vilka måste baseras på de olika regionernas erfarenheter och behov. Kommittén uppmanar därför Europeiska kommissionen och medlemsstaterna att involvera företrädare för den lokala och regionala nivån i utformningen av policyinstrument på EU-nivå och genomförandet av dem.

II. KOMMISSIONENS MEDDELANDE

4. Kommittén håller med kommissionen om att man för att få en betydande ökning i andelen förnybar energi måste

förbättra stödsystemen. Enligt kommissionens analys ökar höga administrativa kostnader och kapitalkostnader ofta kostnaderna för projekt för förnybar energi och äventyrar deras konkurrenskraft, särskilt under de tidiga faserna. I meddelandet behandlas behovet av att säkerställa samstämmighet mellan de olika nationella stödsystemen för att undanröja en snedvridning på energimarknaden. Om man rör sig mot system där producenterna successivt utsätts för marknadsprisrisker bör detta öka konkurrenskraften för teknik för förnybar energi. I synnerhet är en välfungerande koldioxidhandel viktig för att minska efterfrågan på subventioner för mogen teknik på lång sikt. Däremot kommer det att behövas stöd till ny, mindre mogen teknik. ReK välkomnar därför kommissionens planer på att ta fram riktlinjer för bästa praxis och de erfarenheter som gjorts på området.

5. Vi betonar att utveckling av infrastrukturen är kritiskt viktig för att en inre marknad ska fungera och för att förnybar energi ska kunna integreras i energisystemen. Energiinfrastrukturen kan förbättras genom följande:

— Investeringar i distributionsnäten.

— Modernisering av överföringsinfrastrukturen och investeringar i sammankopplingar, särskilt mellan medlemsstaterna och regionerna.

— Utveckling av intelligenta nät.

— Stöd till decentraliserad och/eller småskalig energiproduktion.

6. Finansiering av forskning och utveckling (FoU) är avgörande för att stödja teknisk innovation och utveckling. Kommittén håller med kommissionen om att i synnerhet forskning om havsteknik, energilagring och avancerade material samt utveckling av teknik för outnyttjade sortiment av biomassa, som svarar mot den förnybara energins behov har en särskild roll. Den strategiska EU-planen för energiteknik (SET-planen) och det kommande forskningsprogrammet Horisont 2020 är EU:s viktigaste bidrag för att driva på utvecklingen när det gäller viktig energiteknik. ReK understryker den viktiga roll som lokala och regionala myndigheter har att spela i samarbete med och som

stöd för forskningsinfrastrukturen och som offentliga investera-re. Vi erinrar i detta sammanhang även om att EU-forskningens avgörande betydelse på detta område på ett lämpligt sätt bör avspeglas i den pågående debatten om EU:s fleråriga budgetram.

7. Kommittén noterar kommissionens analys av de olika graderna av öppenhet och integrering på olika energimarknader (uppvärmning och kylning, transporter, elektricitet m.m.). Vi håller med om att integrering av marknader kan bidra till att nya aktörer kan ta sig in, t.ex. förnybar energi, men understryker också att öppnande av marknader i sig inte är någon garanti för att effektiviteten ökar och priserna sjunker och att en framgångsrik marknadsöppning kräver lämplig lagstiftning och övervakning på EU-nivå samt öppenhet, insyn och information för konsumenterna. Kommittén ser därför fram emot den framtida debatten om kommissionens förslag om den inre energimarknaden.

III. UTVECKLINGEN AV FÖRNYBAR ENERGI

Den förnybara energins andel i energiförbrukningen

8. Regionkommittén vill rikta uppmärksamheten på att den förnybara energins andel i EU:s energiförbrukning vid halvårs-skiftet 2012 uppgick till 12,4 %, en ökning med 1,9 % jämfört med 2008. Detta innebär att EU för närvarande är på väg att uppnå sitt mål om 20 % förnybar energi 2020, men det innebär också att unionen bör vara mer ambitiös och sätta upp ett högre mål, eller åtminstone sätta ett mål om 20 % för varje medlemsstat. Dessutom krävs det ytterligare ansträngningar efter 2020, och unionen bör så snart som möjligt sätta upp ambitiösa mål som innebär att EU försöker uppnå 100 % förnybar energi senast 2050.

Stöd till förnybar energi

9. Kommittén efterlyser en passande utformning av och realistiska mål för EU-systemet för handel med utsläppsrätter, som var tänkt att fungera som ett indirekt stöd för förnybar energi.

Stödsystemen och energimarknaden

10. Vi ställer oss bakom kommissionens åsikt att konkurrenskraften måste öka för den förnybara energi som finns på energimarknaden. Stödsystemen bör utformas så att investerare uppmuntras att utveckla förnybar energi och det säkerställs att de fungerar effektivt på en konkurrensutsatt energimarknad. Stödsystemen bör också leda till att andra energiformer, särskilt sådana som påverkar miljön negativt, ersätts successivt.

11. Kommittén hyser oro för att vissa system för stöd till förnybar energi kan få oavsiktliga konsekvenser eller kan missbrukas av vissa producenter av förnybar energi, vilket leder till högre kostnader för förnybar energi för konsumenterna. En samordnad strategi för förnybar energi på EU-nivå där man

också utnyttjar befintliga instrument från den europeiska och nationella konkurrenspolitiken behövs för att förhindra sådant missbruk.

12. Kommittén vill peka på att systemet med gröna certifikat eliminerar marknadsrisker på samma sätt som systemet med garanterade inmatningstariffer. Dessutom fungerar systemet med gröna certifikat kanske inte korrekt i alla avseenden i vissa länder. Den snabba ökningen av energi från förnybara källor leder till att antalet utfärdade certifikat överskrider det antal som måste förvärfvas, vilket leder till en drastisk minskning av priserna på certifikat. Målen för förnybar energi måste därför ses över och antalet utfärdade certifikat anpassas i enlighet med detta.

13. ReK välkomnar i princip förslaget till ett nytt system med ursprungsgarantier (*Guarantee of Origin*), en typ av grönt EU-certifikat, som möjliggör handel med gröna certifikat i alla EU-länder som genomför systemet. Det krävs dock övervakning för att kontrollera om denna åtgärd är tillräcklig för att åtgärda bristerna i de nuvarande systemen.

Reaktioner på en icke-samordnad utveckling av den förnybara energin

14. Regionkommittén noterar att den icke samordnade och oväntat snabba utvecklingen av förnybar energi i många länder har orsakat ett antal politiska, regleringsmässiga och tekniska problem i energisystemens funktion. Det behövs en allvarlig diskussion på EU-nivå om lämpliga mekanismer och instrument för att främja förnybar energi på ett samordnat sätt. Det behövs en gemensam strategi för att skapa både marknadsbaserade mekanismer och regleringsinstrument för att trygga en effektiv och socialt hållbar övergång till en ökad produktion av förnybar energi.

15. Kommittén framhåller att samordningen av flödet av elektrisk energi mellan olika länder och regioner behöver förbättras ytterligare. En betydande ökning av andelen förnybar energi av den totala energiproduktionen kräver en större samordning av nätens utveckling och användning samt effektiv lagstiftning om sammanlänkade energisystem, såväl mellan länderna och regionerna som mellan kontinenten och öarna, och även mellan öarna.

16. ReK anser att produktionen av energi från förnybara energikällor kan främjas med avseende på lokala energikoncept. Energikoncepten bör innehålla åtgärder för energibesparingar, ökade satsningar på förnybar energi samt resurshushållning, med största möjliga respekt för långsiktig hållbarhet.

Tekniska förutsättningar för förnybar energi

17. Regionkommittén vill rikta uppmärksamheten på att de förnybara energikällorna är anslutna till energinät som inte är byggda för denna typ av energikällor. En omfattande användning av förnybar energi kräver satsningar och tid för att förbättra näten, som i sitt nuvarande tillstånd begränsar tillväxten

av förnybar energi. Detta kan åtgärdas genom att smarta nät utvecklas och genom mer omfattande sammankopplingar av elnäten mellan EU:s medlemsstater, mellan kontinenten och öarna samt mellan öarna. Många förnybara energikällor, t.ex. vindkraft och solceller, uppvisar också betydande fluktuationer. Detta leder till att man behöver bibehålla viss reservkapacitet i traditionella kraftverk, utveckla lämplig energilagring och uppmuntra flexibilitet genom efterfrågestyrning.

18. Kommittén noterar att användning av energilagring i stor skala visserligen avsevärt skulle förbättra förutsättningarna för ett elsystem där förnybara energikällor ingår, men att det inte är tekniskt möjligt att lagra elenergi direkt. System för indirekt lagring av energi som omvandlar elenergi till kemisk energi (t.ex. elektriska batterier) eller kinetisk energi (t.ex. pumpkraftverk) är för närvarande mycket dyra och har begränsade möjligheter till bred tillämpning. Ny teknik, i synnerhet ny energilagring som kan lagra två eller tre gånger så mycket energi som de nuvarande och till avsevärt lägre tillverkningskostnad, är en nödvändig förutsättning för ökat utnyttjande av förnybar energi i elsystemen. Teknik där överskottsenergi omvandlas till gas ("power to gas") borde vidareutvecklas eftersom det skapar stora fördelar. För artificiellt producerad gas kan man utnyttja den nät- och lagringsinfrastruktur som redan finns. Regionkommittén anser att forskning inriktad på ny teknik för att lagra energi bör intensifieras för att underlätta en vidare användning av förnybara energikällor för elproduktion.

19. Vi vill understryka att bristen på infrastruktur för att på ett effektivt sätt utnyttja förnybara energikällor på den europeiska kontinenten, såsom storskaliga vindkraftverk i Nordsjön och solkraftverk runt Medelhavet och i Nordafrika, innebär att det krävs omfattande investeringar i så kallade motorvägar för el. I samband med utbyggnaden av dessa motorvägar för el bör mycket strikta miljökrav uppfyllas och de berörda regionerna måste involveras. För övrigt bör man välja anläggningsmetoder som inte innebär för stora ingrepp, och man bör också överväga möjligheterna att låta vissa sträckor gå under jord. Dessutom finns det skäl att beakta att det nuvarande europeiska elsystemet, som förvaltas av det europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystem för el (ENTSO-E) och som sträcker sig från Portugal till Polens östgräns och från Danmark till länderna på Balkan behöver uppgraderas för att hantera de nya krav som uppkommer på grund av den ökade europeiska integrationen av energi. Kommittén stöder därför en utbyggnad av nya likströmsledningar, vilket skulle kunna öka det europeiska nätets tillförlitlighet under drift och minska kraftförlusterna under överföringen.

Att se till att den förnybara energin är hållbar

20. Utökningen av förnybar energi bör till alla delar ske på ett hållbart sätt. Då man utarbetar system som säkerställer hållbarheten eller tar fram helt nya system bör man se till att de inte utgör ett hinder för utvecklingen på energi- och bränslemarknaden. De förfaranden och system som redan finns bör utnyttjas fullt ut. Vid utökningen av förnybar energi är det synnerligen viktigt att bioenergin är koldioxidneutral.

IV. NYA STÖDSYSTEM FÖR FÖRNYBAR ENERGI

21. Kommittén anser att kommissionen bör göra en analys som leder till utformningen av nya stödsystem för förnybar

energi som samordnas inom EU, med hänsyn tagen till medlemsstaternas och regionernas erfarenheter och bra metoder. På detta sätt skulle man kunna fastställa EU-omfattande mål samt åtgärder för att uppnå dem. Ett nytt system bör täcka juridiska, ekonomiska, tekniska och sociala aspekter.

22. ReK anser att det europeiska systemet för stöd till förnybar energi bör ha följande syften:

- Inrättande av en gemensam europeisk fond för stöd till förnybar energi.
- Samordning av stödsystemen för förnybar energi på EU-nivå och säkerställande av deras kompatibilitet med varandra.
- Större roll för regionerna i fördelningen av stödet till förnybar energi och ökad social medvetenhet.
- Optimalt utnyttjande av teknik för förnybar energi på grundval av tillgången på förnybara resurser i regionerna.
- Åtgärder på flera nivåer: EU-nivån för stora anläggningar, och den regionala nivån för små anläggningar och mikroanläggningar.
- Fördelning av subventioner och annat investeringsstöd till ett belopp som gör det möjligt för förnybar energi att delta fullt ut på konkurrensutsatta energimarknader.
- Stöd till energioberoende.
- Stöd till utveckling av energinät och smarta nät som möjliggör en bredare användning av förnybar energi.
- Förbättring av användningen av förnybar energi i smarta elnät genom stöd till paketlösningar: förnybar energi tillsammans med energilagring.
- Bästa möjliga solidariska fördelning av kostnaderna för utvecklingen av förnybar energi i hela EU.

En gemensam europeisk fond för stöd till förnybar energi

23. Kommittén noterar att vissa medlemsstater begränsar stödet till förnybar energi för att försöka hejda den snabba ökningen av elpriserna, som de i somliga fall och i viss utsträckning antar beror på att befintliga stödsystem för förnybar energi fungerar dåligt. Sådana kortsiktiga politiska reaktioner visar hur avsaknaden av en stabil rättslig ram och en samordnad EU-politik för förnybara energikällor samt den stora regleringsmässiga risk som detta orsakar kan få mycket negativa konsekvenser både för miljön och för energimarknaden.

24. För att stabilisera den nuvarande situationen och skapa långsiktiga incitament för investerare förordas större samstämmighet mellan besluten i de enskilda medlemsstaterna. Ett instrument för att främja detta skulle kunna vara ett gemensamt europeiskt system för stöd till förnybara energikällor. Vidare är det av central betydelse att minska de nationella subventionerna av fossila bränslen och överge annan politik som förhindrar investeringar i förnybar energi.

25. ReK påpekar att med tanke på det stora behovet av investeringar för att genomföra energirevolutionen (uppskattad till en biljon euro inom EU fram till 2030), och den vitt spridda aversionen mot risker hos investerare, i synnerhet för närvarande, är det nödvändigt att använda sig av alla befintliga finansiella resurser (t.ex. EU:s sammanhållningsfonder, inkomster från en reviderad utsläppshandel, innovativa finansiella instrument på olika nivåer, avkastning från installerad kapacitet osv.). Det kan också bli nödvändigt att införa projektobligationer för projekt inom förnybar energi i syfte att tillhandahålla finansiella resurser för forskning och utveckling samt investeringskapital för förnybar energi.

26. Kommittén anser därför att stöd till förnybar energi bör samordnas på EU-nivå och mellan medlemsstaterna, med hänsyn tagen till medlemsstaternas och regionernas erfarenheter och bra metoder, för att på så sätt minska investeringsrisken och skapa nya incitament för utveckling av förnybar energi.

Större roll för regionerna i fördelningen av stödet till förnybar energi

27. Regionkommittén betonar att vissa nuvarande stödssystem på medlemsstatsnivå kanske inte alltid återspeglar specifika förhållanden i de olika regionerna. Det händer ofta att förnybara energikällor inte finns där slutanvändarna befinner sig, vilket innebär att det uppstår ett behov av en avsevärd utbyggnad av överförings- och distributionsnätet. Avsaknad av tillräckligt utbyggd överföringsinfrastruktur är en av de främsta begränsningarna för en snabb utveckling av förnybar energi.

28. Kommittén är särskilt övertygad om att man genom att ge regionerna en större roll skulle kunna skapa samverkans-effekter och samtidigt optimera kostnaderna för utbyggnaden av nätinfrastrukturen. Det är därför det är så viktigt att öka regionernas deltagande när det gäller att främja förnybara energikällor, och att kanalisera medel för att främja förnybar energi till regionerna och vidare till producenterna av förnybar energi. Stödsystemen för förnybar energi bör också bidra till att sprida regionernas kunskaper och uppmuntra regionerna att samarbeta.

Optimalt utnyttjande av teknik för förnybar energi på grundval av resurserna för förnybar energi i regionerna

29. Vi är övertygade om att man på regional nivå skulle kunna fastställa den bästa teknikmixen för förnybar energi, t.ex. en samordnad utveckling av vind- och solenergianläggningar med anläggningar som utnyttjar biogas och biomassa samt geotermisk energi, särskilt teknik som utnyttjar geotermisk värme

för produktion av elenergi. Av dessa skäl bör man där så är tekniskt möjligt försöka leda den biogas som produceras genom det redan befintliga naturgasnätet och uppmuntra en sådan praxis.

30. Kommittén anser att det är möjligt att kombinera olika teknikformer för förnybar energi i regionerna med nya sätt att förvalta produktions- och överföringskapaciteten genom användning av smarta nät, och därigenom lokalt kunna balansera behov och produktion av elenergi. Detta skulle öka energitryggen avsevärt i regionerna och begränsa beroendet av långväga energiimport.

31. ReK understryker att regionerna spelar särskilt stor roll i inrättandet och utvecklingen av mikroanläggningar för förnybar energi och för att främja framväxten av en ny grupp "prosumenter", som inte bara förbrukar energi, utan också producerar den för eget och för grannarnas behov. Framväxten av en sådan grupp på energiområdet skulle inte bara kunna bidra till att begränsa totalkostnaden för produktion och leverans av energi utan också till att skapa nya mönster för hållbar förbrukning och produktion av energi. ReK ger sitt kraftfulla stöd till energiproduktion på regional nivå för offentlig och privat sektor, inklusive hushåll.

32. Kommittén anser att regionerna även har en stor roll i utvecklingen av kraftvärme. Sådan teknik som kombinerar produktion av el och värme gör det möjligt att utvinna närmare 90 % av primärenergien i bränslet. Regionernas roll kan vara att samordna utvecklingen av kraftvärme med hänsyn till det befintliga fjärrvärmnätet och lokaliseringen av nya investeringar i regionen. EU borde skapa lämpliga gemensamma ramvillkor för stöd till en kostnadstäckande drift av dessa högeffektiva anläggningar.

Samordnade insatser på olika nivåer: ett stödssystem på EU-nivå som gör att förnybar energi kan bli konkurrenskraftig och att regionala lösningar på förnybar energi tas fram

33. ReK konstaterar att man inom de befintliga systemen för stöd till förnybar energi endast i begränsad utsträckning kan planera vidareutvecklingen av förnybar energi och att det i många fall inte ställs några krav på operatörerna.

34. Regionkommittén anser därför att ett nytt stödssystem bör vara förutsägbart, och att den mängd stöd som avsätts för förnybar energi bör fastställas på förhand och vara känd flera år i förväg i enlighet med målen när det gäller förnybar energi. Systemet bör anpassas till de olika teknikformerna med hänsyn till genomförbarhet och utvecklingsgrad, och det bör vara tillräckligt flexibelt för att kunna reagera på marknadssignalerna i de olika medlemsstaterna.

35. Vi påpekar att man bör stärka regionernas och de lokala aktörernas roll genom att utnyttja tillgänglig kunskap om storleken på investeringskostnaderna och det stöd som krävs för att producera av förnybar energi därefter ska kunna verka på de europeiska energimarknaderna.

36. ReK betonar att utvecklingen av centrum för stöd till förnybar energi i regionerna kommer att öka sysselsättningen och främja framväxten av olika former av utbildning som krävs för investerare och företag som arbetar med nätbyggnation och anslutning till nät. Dessutom kommer utvecklingen av lokalt kunnande att bära frukt i form av ökad forskning om regional utveckling av förnybara energikällor. Sådan forskning skulle kunna utgöra en del av den forskning som utförs på EU-nivå och i medlemsstaterna.

37. Kommittén påpekar att utvecklingen av förnybara energikällor i många fall begränsas av otillräcklig utveckling av distributionsnätet, överföringssystemet och sammankopplingarna av elnäten mellan EU:s medlemsstater, mellan kontinenten och öarna samt mellan öarna. För att kunna undanröja dessa begränsningar krävs ett arbete i två riktningar: dels en utbyggnad och en modernisering av det nuvarande nätet, dels en modern förvaltning av nätet och de användare och producenter av el som är anslutna till det. Dessutom bör man integrera olika former av lagringsteknik vid nätutbyggnaden, eftersom lagringstekniken minskar behovet av ytterligare nätkapacitet och också kan tillhandahålla balanskraft. Man bör också överväga alternativet att använda gasnätet genom utbyggnad av power to gas-anläggningar.

38. Regionkommittén anser också att en del av medlen måste avsättas till utveckling av distributionsnätet, överföringssystemet och sammankopplingarna av elnäten mellan EU:s medlemsstater, mellan kontinenten och öarna samt mellan öarna. Stödssystemet bör ge möjlighet till samtidigt och samordnat stöd till utveckling av nät och anläggningar för förnybar energi. Detta skulle möjliggöra å ena sidan ett effektivare utnyttjande av stödmedlen och å andra sidan ett samarbete mellan lokala nätoperatörer och producenter av förnybar energi samt "prosumenter". Ett sådant samarbete mellan nätoperatörer och producenter av förnybar energi som inletts genom en samordning av stödmedlen skulle undanröja ett av problemen med det nuvarande systemet, nämligen otillräcklig samverkan mellan nätoperatörer och producenter.

Begränsa variationen i produktionen av förnybar energi genom stöd till paketlösningar: förnybar energi tillsammans med energilagring

39. Kommittén vill påminna om att produktionen av energi med teknik för förnybar energi beror på yttre förutsättningar, t.ex. vindstyrka eller instrålning från solen. Detta begränsar utbyggnaden av anläggningskapaciteten. Produktionen av förnybar energi kan förbättras genom att man skapar kluster av förnybara energikällor som bidrar med olika typer av teknik, t.ex. vindkraft, energi från solceller, biomassa och biogas samt geotermisk energi och teknik för lagring av energi med hjälp av smarta nät.

Solidarisk fördelning av kostnaderna för utvecklingen av förnybar energi i det europeiska samhället

40. Regionkommittén anser att produktionssystem för förnybar energi inte kan utvecklas av enskilda medlemsstater på egen hand. Denna utveckling hänger samman med genomförandet av klimatpolitiken och främjandet av utvecklingen av modern teknik samt ökad energitrygghet i Europa genom minskat beroende av energiförsörjning utifrån. Detta gemensamma all-europeiska mål bör genomföras tillsammans och samordnat av samtliga styrelsenivåer. Samtidigt är det viktigt att inte tappa fokus på möjligheten att övergå till 100 % förnybar energi och se till att "okonventionella" eller andra former av energi, som kan verka utgöra alternativ, men som inte är förnybara och därför inte hållbara och inte heller ersätter konventionella fossila bränslen, inte förflyttar uppmärksamheten och resurserna från den nödvändiga övergången till förnybar energi.

41. Kommittén vill rikta uppmärksamheten på att bristfälligt samordnade åtgärder kan få oönskade konsekvenser, till exempel minskad försörjningstrygghet och omotiverade prisökningar, vilket kan ge upphov till en negativ inställning hos medborgarna och minska stödet för förnybar energi. Detta kan förebyggas genom att man anordnar offentliga debatter och ser till att de politiska beslutsförfarandena är öppna för insyn, och genom informationskampanjer riktade till allmänheten om behovet av en rationell energianvändning och förekomsten av nya modeller för en hållbar konsumtion och produktion av energi.

Bryssel den 1 februari 2013

*Regionkommitténs
ordförande*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Yttrande från Regionkommittén om ”Riktlinjer för statligt stöd för regionala ändamål för perioden 2014–2020”

(2013/C 62/12)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén anser att bestämmelserna om statligt stöd för regionala ändamål är ett viktigt instrument för att man ska kunna uppfylla målen om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning.
- Kommittén vill uppmana kommissionen att låta moderniseringen av det statliga stödet ingå i en mer övergripande europeisk strategi för tillväxt, sammanhållning och sysselsättning.
- Det statliga stödet för regionala ändamål är en resurs som länderna kan använda för att bekämpa krisens effekter på lång sikt genom att stödja den ekonomiska dynamiken i eftersatta områden.
- Kommittén vill uppmana kommissionen att ta hänsyn till krisens effekter genom att öka dels de maximala stödbeloppen, dels den andel av befolkningen som omfattas av denna sorts stöd.
- De nya begränsningar som införs när det gäller stöd till större företag i gemenskapsbemärkelse är inte motiverade under en period av ekonomisk kris. Kommittén vill uppmana kommissionen att höja den nuvarande gränsen för att företag ska betraktas som små och medelstora företag.
- Kommittén efterlyser en bättre samordning av reglerna för statligt stöd och övrig EU-politik, bland annat sammanhållningspolitiken, och vill därför gärna se att reformen av det statliga stödet för regionala ändamål harmoniseras med inrättandet av kategorin för övergångsregioner.
- När kriterierna för zonindelningen utarbetas vill kommittén föreslå att kommissionen tar hänsyn till naturliga, geografiska och demografiska handikapp i vissa regioner.

Föredragande	Jean-Paul DENANOT (FR–PSE), regionpresident i Limousin
Referensdokument	

Yttrande från Regionkommittén – Riktlinjer för statligt stöd för regionala ändamål för perioden 2014–2020

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Allmänna kommentarer

1. Regionkommittén välkomnar att reformen av riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål sker inom ramen för en mer allmän **omarbetning och förenkling av EU:s bestämmelser om statligt stöd**.

2. Vi vill framhålla den betydelse det har för bidragsgivarna – som inbegriper de lokala och regionala myndigheterna – men även för förmånstagarna, att kunna utgå från **klara, tydliga och lättbegripliga** principer, och vi vill som uppföljning av ReK:s yttrande (ECOS-V-035) om kommissionens meddelande om modernisering av det statliga stödet i EU ⁽¹⁾ åter uppmantra kommissionen att gå längre i sina moderniserings- och förenklingsträvanden och fokusera på övervakningen av stöd som har betydande effekter på inre marknaden.

3. Mot bakgrund av den ekonomiska och sociala krisen utgör offentliga investeringar ett viktigt inslag i en global tillväxtstrategi. Regionerna måste ha tillräckligt med flexibilitet inom ramen för systemet för statligt stöd för att kunna förbättra sin konkurrenskraft, skapa arbetstillfällen och ta sig ur den pågående krisen.

4. Kommissionen har sedan 2007 spelat en viktig roll när det gäller att hantera effekterna av krisen. Den har visat prov på stor handlingsberedskap och handlingsförmåga och infört tillfälliga bestämmelser. ReK vill uppmana kommissionen att fullfölja sina insatser och ta hänsyn till den allvarliga ekonomiska situationen när de kommande riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål utarbetas. Kommittén betonar att stöd till företag, såväl stora som små och medelstora företag, är av grundläggande betydelse för alla regioner som genomgår en ekonomisk omstrukturering, inbegripet dem som omfattas av artikel 107.3 c.

5. I enlighet med bestämmelserna i fördraget är statligt stöd för regionala ändamål berättigat när det begränsas till vissa regioner och dess särskilda mål är att utveckla dessa regioner ⁽²⁾. Syftet med detta särskilda stöd är att det tillsammans med

sammanhållningspolitiken ska stödja de mest sårbara regionerna i deras ansträngningar för att komma i kapp övriga europeiska regioners ekonomiska nivå i syfte att de ska kunna medverka till genomförandet av målet ekonomisk, social och territoriell sammanhållning i EU.

6. Det statliga stödet för regionala ändamål är mycket viktigt, eftersom det är en avgörande faktor när det gäller etablering, lokalisering och utveckling av företag – framför allt större företag – i missgynnade regioner. Kommittén framhåller att detta stöd är absolut nödvändigt som ett komplement till andra typer av stöd (utvecklings- och innovationsstöd, miljöstöd etc.), för att främja investeringar i dessa regioner.

7. ReK stöder den **uppmjukning av reglerna** som inleddes av kommissionen i och med offentliggörandet av den allmänna gruppundantagsförordningen ⁽³⁾, där artikel 13 behandlar regionalstödet.

8. Vi vill gärna se att man höjer taket för *de minimis*-stöd i förordning (EG) nr 2006/1998 från 200 000 euro till 500 000 euro under tre beskattningsår. På motsvarande sätt bör man i samma omfattning ändra *de minimis*-taken inom jordbruks- och fiskesektorerna samt fallissemangsfrekvensen, som motsvarar det sämsta scenariot för garantiordningar i EU.

9. Vi vill framhäva den motsättning det skulle innebära att ta med statligt stöd till tjänster av allmänt ekonomiskt intresse i beräkningen av maximigränserna för stödnivån för det regionala stödet, eftersom detta stöd betraktas som förenligt med fördraget och samtidigt berättigar till samfinansiering från strukturfonderna ⁽⁴⁾. Att ta med statligt stöd till tjänster av allmänt ekonomiskt intresse i beräkningen skulle kunna avskräcka medlemsstaterna från att finansiera sådant statligt stöd. Därför uppmanar vi kommissionen att överväga att inte ta med statligt stöd till tjänster av allmänt ekonomiskt intresse i beräkningen av maximigränserna för stödnivån för det regionala stödet.

⁽¹⁾ COM(2012) 209 final.

⁽²⁾ Artikel 107.3 a och c i fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt.

⁽³⁾ Europeiska kommissionens allmänna gruppundantagsförordning (800/2008) av den 6 augusti 2008.

⁽⁴⁾ I enlighet med kommissionens beslut av den 20 december 2011 om tillämpningen av artikel 106.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på statligt stöd i form av ersättning för allmännyttiga tjänster som beviljas vissa företag som fått i uppdrag att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse.

Statligt stöd för regionala ändamål för att främja sammanhållning, tillväxt och sysselsättning

10. Ett bättre riktat statligt stöd bör ha följande fyra målsättningar:

- Bidra till att minska den bristande jämvikten mellan olika regioner.
- Kompensera för marknadsstörningar utan att snedvrیدا konkurrensen.
- Uppmuntra företagens konkurrenskraft i regionerna.
- Stödja investeringar i regioner som drabbats av den ekonomiska och finansiella krisen.

11. Genom att inrikta sig på missgynnade och isolerade regioner bidrar det statliga stödet för regionala ändamål till att främja en **harmonisk och balanserad utveckling** i EU utan att bryta mot konkurrensreglerna.

12. Vi anser att bestämmelserna om statligt stöd för regionala ändamål är ett viktigt instrument för att man ska kunna uppfylla målen om **ekonomisk, social och territoriell sammanhållning**. De bidrar till den ekonomiska utvecklingen i de regioner som har problem genom att ge de offentliga myndigheterna möjlighet att stödja de företag som finns i dessa regioner. Därigenom bidrar de till att skapa balans i fördelningen av rikedom och investeringar mellan de olika regionerna i EU.

13. ReK vill uppmana kommissionen att låta moderniseringen av det statliga stödet ingå i en mer övergripande europeisk strategi för **tillväxt, sammanhållning och sysselsättning**.

14. I det här sammanhanget vill kommittén också betona att regioner inom EU ofta konkurrerar med tredjeländer om utländska direktinvesteringar, och anser därför att man vid reformen av riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål måste erkänna de positiva fördelar för EU:s ekonomi som det innebär att underlätta utländska direktinvesteringar och på lämpligt sätt anpassa sig till den internationella konkurrensen om investeringar.

15. Vi vill understryka att det är viktigt att reformen av riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål samordnas med målen för **Europa 2020-strategin**. ReK noterar i sammanhanget den vikt som fås vid företagens konkurrenskraft inom ramen för de tematiska målsättningarna i den gemensamma strategiska ramen, och anser att det vore paradoxalt att å ena sidan minska möjligheterna till offentlig intervention i företagen och å andra sidan uppmuntra de lokala och regionala myndigheterna att stödja projekt för utveckling av samma företag inom ramen för strukturfondernas användning.

16. ReK efterlyser därför en **bättre samordning av reglerna för statligt stöd och övrig EU-politik**, bland annat sammanhållningspolitiken och industri-, forsknings- och innovationspolitiken samt inre marknaden. Vi vill erinra om att genomförandet av inre marknaden, och därmed reglerna om statligt stöd, i enlighet med fördraget ska beakta sammanhållningsmålen för hela EU och bidra till att de uppnås⁽⁵⁾.

17. Vissa områden, som den **sociala och solidariska ekonomin**, bör – eftersom de bidrar till den ekonomiska aktiviteten och till att skapa social sammanhållning i missgynnade områden – särbehandlas, oberoende av den regionala problematiken, och de bör omfattas av särskilda rambestämmelser på grundval av den vägledning för social innovation som kommissionen kommer att lägga fram.

De lokala och regionala myndigheternas roll vad gäller statligt stöd för regionala ändamål

18. Fördragen ger kommissionen exklusiv behörighet när det gäller att fastställa regler för det statliga stödets fördragsenlighet, medan det statliga stödet för regionala ändamål som namnet antyder är ett **instrument som ska främja regionernas utveckling**. Vi beklagar därför att kommittén inte rådfrågades av kommissionen samtidigt som de första projekten delgavs medlemsstaterna, och vi anser att det är viktigt att kommittén får yttra sig om frågor som får så stora konsekvenser för regionerna. ReK vill uppmana kommissionen att beakta de rekommendationer och problem som formuleras i detta yttrande när de framtida riktlinjerna utarbetas.

19. Vi vill dessutom erinra om att de flesta lokala och regionala myndigheter som har behörighet i fråga om ekonomisk utveckling genom ekonomisk politik och sin stödjande roll gentemot företag kan bedöma effekterna av de åtgärder som vidtas på EU-nivå, på grund av deras kunskap om den lokala ekonomin och deras närhet till aktörerna i näringsliv och samhälle. Eftersom dessa lokala och regionala myndigheter har få möjligheter att sätta sig emot de beslut som kommissionen fattar om statligt stöd, anser ReK att kommissionen bör involvera dem redan när förarbetet för att utarbeta regler för statligt stöd för regionala ändamål inleds.

20. Vi gläder oss åt det offentliga samråd som kommissionen inledde den 14 januari 2013 som en förberedelse inför översynen av de nya riktlinjerna för perioden 2014–2020. Med ett offentligt samråd kommer det att bli möjligt att involvera de lokala och regionala myndigheterna på ett sätt som garanterar att reglerna för statligt stöd i högre grad motsvarar de europeiska regionernas behov och att insynen ökas, vilket i sin tur kommer att förbättra rättssäkerheten för både bidragsgivare och förmånstagare i överrensstämmelse med principen om flernivåstyrning.

21. Jämvikt måste uppnås när det gäller att fastställa nödvändiga konkurrensregler på EU-nivå för en fungerande inre marknad och utvärdera de konkreta effekterna på inre marknaden av stöd som införts på nivån under den statliga.

⁽⁵⁾ Artikel 175 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

22. Vi vill fästa kommissionens uppmärksamhet på att många lokala och regionala myndigheter under krisen har infört återhämtningsplaner eller stödåtgärder som, i en strävan efter ekonomisk effektivitet, bör samordnas med det statliga stöd som godkänts av kommissionen och i synnerhet med det statliga stödet för regionala ändamål för att vara relevanta.

23. Riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål bör genomföras på relevant nivå, och vi anser att den nationella nivån har anledning att stödja sig på ett regionalt partnerskap som sammanför samtliga myndigheter på nivån under den statliga för att utarbeta och anpassa zonindelningen.

Zonindelningen för statligt stöd för regionala ändamål

24. Det statliga stödet för regionala ändamål är en resurs som länderna kan använda för att bekämpa krisens effekter på lång sikt genom att stödja den ekonomiska dynamiken i eftersatta områden, och följaktligen sätter sig ReK starkt emot att man i riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål minskar de nuvarande möjligheterna till offentlig intervention i företagen, som är en viktig drivkraft för ekonomisk utveckling och skapande av sysselsättning i regionerna.

25. Vi vill uppmana kommissionen att ta hänsyn till krisens effekter genom att öka dels **de maximala stödbeloppen**, dels **den andel av befolkningen som omfattas** av denna sorts stöd i överensstämmelse med de beräkningar som kommissionen själv gjorde i riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål för perioden 2007–2013 (45,5 % för EU-27, se fotnot 15, 2006/C 54/08).

26. ReK anser att man bör bevara en **balanserad zonindelning** för det statliga stödet för regionala ändamål under perioden 2014–2020 i syfte att undvika alltför stora skillnader mellan regionerna inom EU, särskilt med avseende på de områden som omfattas av artikel 107.3 a och dem som omfattas av artikel 107.3 c, för att undvika risken för omlokalisering inom EU.

27. Kommissionen bör utarbeta en **säkerhetsmekanism** i form av övergångsbestämmelser så att man inte brutalt utesluter de regioner som har kunnat utnyttja denna sorts stöd under föregående period men som inte längre uppfyller kriterierna i de riktlinjer som kommer att utarbetas.

Kommittén påpekar att kommissionen i riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål bör införa särskilda bestämmelser för de EU-medlemsstater som befinner sig i en allvarlig ekonomisk och finansiell kris och som får stöd från den europeiska finansiella stabiliseringsmekanismen, för att säkerställa samstämmighet mellan all ekonomisk politik i EU.

28. Vi välkomnar kommissionens förslag att göra det möjligt att beakta regioner som gränsar till de områden som omfattas av artikel 107.3 a i kategorin för de områden som omfattas av artikel 107.3 c.

29. Zonindelningen för det statliga stödet för regionala ändamål är kopplad till den åtskillnad som görs inom sammanhållningspolitiken mellan konvergensregioner (BNP < 75 %) och konkurrensregioner (BNP > 75 %). Med avseende på kommissionens nya förslag på området för sammanhållningspolitik och särskilt inrättandet av en ny kategori av **övergångsregioner**, vars BNP ligger på mellan 75 % och 90 %, vill ReK gärna se att reformen av det statliga stödet för regionala ändamål harmoniseras med inrättandet av denna nya kategori, och vi föreslår ett förenklat system där alla övergångsregioner räknas som tillhörande de på förhand fastställda områden som omfattas av artikel 107.3 c. Regionkommittén beklagar att det i det förslag som kommissionen lade fram den 14 januari 2013 endast är övergångsregioner i områden som omfattas av artikel 107.3 a som räknas som på förhand fastställda områden som omfattas av artikel 107.3 c. Kommittén uppmanar därför kommissionen att ändra sitt förslag så att det ligger i linje med förslaget till allmän förordning om strukturfonderna och hindra all orättvis behandling av regioner som tillhör samma kategori och har liknande ekonomiska svårigheter.

30. ReK vill fästa kommissionens uppmärksamhet på den särskilda situation, som beskrivs i artikel 107.3 a, som **de yttersta randområdena** befinner sig i, och vi vill framhålla behovet av ett smidigare tillvägagångssätt, anpassat till deras särdrag. Eftersom dessa regioner befinner sig långt ifrån EU:s inre marknad och nära andra marknader, bör de kunna fortsätta att bevilja stöd som inte är degressivt och inte tillfälligt till företagen och kunna räkna med samma stödnivå som tidigare. När det gäller investeringsstöd bör bidragen till de yttersta randområdena förbli oförändrade eftersom dessa områdens situation och villkoren för bidragsberättigande är av strukturell och permanent karaktär.

31. Kommittén föreslår att kommissionen också beaktar listan över regioner med "särskilda bestämmelser" som kommer att upprättas inom den fleråriga budgetramen, för att säkerställa större samstämmighet mellan dessa bestämmelser om sammanhållningspolitiken och riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål.

32. ReK ifrågasätter **relevansen i de indikatorer** som kommissionen har valt för att utarbeta zonindelningen för det statliga stödet för regionala ändamål (BNP och arbetslöshetsnivå), och föreslår att man ska fundera över andra metoder för att bevilja och kontrollera detta stöd. De lokala och regionala myndigheterna bör fullt ut delta i dessa diskussioner. ReK har redan lagt fram ett antal förslag i sitt yttrande "Bortom BNP – Att mäta framsteg i en föränderlig värld".

33. När kriterierna för zonindelningen utarbetas vill ReK föreslå att kommissionen tar hänsyn till **naturliga, geografiska och demografiska handikapp** i vissa regioner, bland annat i

- landsbygdsområden,
- regioner där en industriell omvandling pågår,
- regioner med allvarliga och permanenta naturliga eller demografiska handikapp, såsom
 - glesbefolkade eller mycket glesbefolkade regioner, enligt definitionen i artikel 114.4 i det ändrade förslaget till förordning för de fonder som omfattas av den gemensamma strategiska ramen,
 - öregioner,
 - gränsöverskridande regioner,
 - bergsregioner,
- regioner med en demografisk obalans med avseende på ungdomar och äldre samt de aktiva och inaktiva delarna av befolkningen, som beror på att ungdomarna flyttar bort och att befolkningen åldras rent generellt, vilket begränsar deras utvecklingsmöjligheter.

34. När det gäller minimistorlek och områdenas kontinuitet är kriterierna för zonindelning i riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål inte anpassade till landsbygdsområdena. De omfattas inte av de särskilda bestämmelserna för glesbefolkade områden, men uppfyller inte heller de befolkningsnivåkriterier som anges i texterna. ReK anser att villkoren bör göras mindre strikta för att ta hänsyn till särdragen hos EU:s landsbygdsområden, antingen genom att det fastställs mer relevanta befolkningsströsklar, eller genom att dessa båda kriterier tillämpas alternativt.

35. ReK vill gärna gå steget längre och efterlyser en ny diskussion om zonindelningskriterierna för statligt stöd för regionala ändamål, med en mer regional inriktning som skulle göra det möjligt att i högre grad inrikta sig på regionernas särdrag.

Rekommendationer för utarbetandet av de kommande riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål mot bakgrund av krisen

36. Mot bakgrund av de olika punkter som tidigare tagits upp, och särskilt med tanke på den ekonomiska och sociala krisen, anser ReK att bestämmelserna om statligt stöd för regionala ändamål är mer angelägna än någonsin med tanke på stödets positiva effekter på sysselsättningen och den ekonomiska aktiviteten. Kommittén välkomnar kommissionens avsikt att göra en halvtidsöversyn av de regionala kartorna under 2016.

37. I sin nuvarande utformning nämner artikel 107.3 a i fördraget regioner "där det råder allvarlig brist på sysselsättning". Med hänsyn till den försämrade sysselsättningen i många medlemsstater föreslår ReK att man utöver BNP även ska ta hänsyn till arbetslöshetsnivån när man fastställer vilka områden som ska omfattas av denna artikel.

38. Tilldelningsmetoden för regioner i enlighet med artikel 107.3 c bör baseras på EU-genomsnittet vid utarbetande av kriterierna för jämförelse av BNP och arbetslöshetsnivåer. På så sätt blir skillnaderna i utveckling mellan medlemsstaterna mycket tydligare, och man kan inrikta sig på de mest sårbara regionerna i länder med hög arbetslöshet och låg BNP.

39. De nya begränsningar som införs i de områden som omfattas av artikel 107.3 c när det gäller **stöd till större företag i gemenskapsbemärkelse** är inte motiverade, särskilt inte under en period av ekonomisk kris. ReK vill understryka att denna kategori inte bara omfattar stora företag med internationellt kapital och globala marknader, utan även ett stort antal lokala företag och familjeföretag vars arbetskraftsbehov gör att de hamnar över gränsen på 250 arbetstagare. Det gäller även för ett antal små företag som endast är lokalt verksamma men som på grund av de europeiska konsolideringsreglerna⁽⁶⁾ kan överskrida gränsen och betraktas som stora företag. Genom att avskaffa alla möjligheter att stödja dem i de områden som omfattas av artikel 107.3 c hotar kommissionen sysselsättningen och den ekonomiska aktiviteten i de regioner som har störst problem och svårt att behålla denna sorts företag.

40. ReK vill även uppmärksamma **riskerna för omlokalisering**, både inom och utanför EU, som hotar regionerna till följd av förbudet att ge stora företag stöd. Om stödnivån minskar skulle dessa företag i själva verket kunna besluta att lämna de områden som omfattas av artikel 107.3 c till förmån för de områden som omfattas av artikel 107.3 a eller för länder utanför EU.

41. Kommittén ställer sig positiv till den skyddsklausul som kommissionen föreslog i sitt förslag av den 14 januari 2013, som består i att tvinga stora företag att fortsätta att investera och att upprätthålla de arbetstillfällen som har skapats i området där stödet har betalats ut under en period på fem år, och under en period på tre år när det gäller små och medelstora företag.

42. Regionkommittén föreslår att man lägger till en klausul om fullständig återbetalning av stödet enligt modellen i artikel 57 i den gällande allmänna förordningen om strukturfonderna. Återbetalningen ska kunna genomföras i fem år efter det att stödet betalats ut om det sker ändringar som påverkar sättet

⁽⁶⁾ Artikel 3 i bilaga 1 till Europeiska kommissionens allmänna gruppundantagsförordning (800/2008) av den 6 augusti 2008.

och villkoren för genomförandet av den medfinansierade verksamheten, om ett företag eller ett offentligt organ får en otillbörlig förmån som en följd av verksamheten, om det sker en ändring av ägandeförhållandena för en infrastrukturanläggning eller om en produktionsverksamhet upphör.

Medlemsstaterna och kommissionen ska se till att det inte betalas ut strukturfondsstöd till företag som är eller har varit föremål för ett indrivningsförfarande efter att en produktionsverksamhet har flyttats inom en medlemsstat eller till en annan medlemsstat.

43. ReK uppmanar kommissionen att införa en mekanism som på förhand beaktar de negativa externa effekter som det statliga stödet för regionala ändamål kan medföra i form av avsevärda förluster av arbetstillfällen vid befintliga anläggningar inom EU, inte bara inom ramen för den jämförande bedömning som kommissionen gör i samband med anmälan och som i dag endast sker för stora investeringsprojekt (2009/C 223/02, s. 54), utan också i den allmänna gruppundantagsförordningen.

44. Vi vill uppmana kommissionen att **höja den nuvarande gränsen för att företag ska betraktas som små och medelstora företag** så att bestämmelserna om statligt stöd för regionala ändamål även i fortsättningen kan omfatta dessa företag som i hög grad skapar tillväxt och sysselsättning i de berörda områdena, och för att skapa ett starkt och strukturerat europeiskt företagsnät, med anknytning till regionerna och som inte kan utlokaliseras. Detta vore ett viktigt steg för att uppfylla Europa 2020-strategins målsättningar om konkurrenskraft, innovation och internationalisering.

45. Vi vill uppmana kommissionen att, såsom i fallet med livsmedelsindustrin, införa en **ny kategori för mellanföretag**, mellan kategorierna små och medelstora företag respektive stora företag och med mellan 250 och 750 anställda och en omsättning på mindre än 200 miljoner euro, i syfte att främja utvecklingen av våra små och medelstora företag. ReK vill samtidigt se att det inleds en diskussion om beaktandet av **företag av medelstorlek**, som vuxit fram ur växande små och medelstora företag och som har mellan 250 och 5 000 anställda. Vi föreslår att mellanföretag och företag av medelstorlek ska kunna dra nytta av anpassade stödnivåer, som är högre än för stora företag och lägre än för små och medelstora företag.

46. För att kunna ta hänsyn till regionernas särdrag vid tilldelningen av statligt stöd för regionala ändamål bör konsolideringsreglerna ⁽⁷⁾ inte tillämpas på de regioner som har rätt till denna sorts stöd. ReK anser att företagen bör betraktas som **självständiga företag**, åtskilda från anknutna företag eller partnerföretag.

47. De stödnivåer som föreslås för områdena för statligt stöd för regionala ändamål för perioden 2014–2020 ligger nära den

nivå för stöd till små och medelstora företag som anges i allmänna gruppundantagsförordningen ⁽⁸⁾, vilket riskerar att leda till att det statliga stödet för regionala ändamål mister sin särprägel. Följaktligen anser ReK att man åtminstone bör behålla den stödnivå som anges i riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål för perioden 2007–2013, och vi anser även att dessa nivåer bör höjas i tider av ekonomisk kris.

48. Man bör räkna med en högre nivå för att främja stödet till investeringar och sysselsättning i den nya kategorin för övergångsregioner, med hänsyn till risken för ekonomisk eftersläpning.

49. De företag som ligger inom områden för statligt stöd för regionala ändamål kan endast få stöd till en del av de investeringar de gjort eller de arbetstillfällen de skapat, vilket motsvarar en ökad företagsaktivitet i syfte främja regionernas ekonomiska drivkraft. ReK vill föreslå att **övertagande av verksamhet och moderniseringen av produktionsmedlen**, något som är vanligt i kristider, bör kunna beviljas stöd i enlighet med riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål.

50. Vi motsätter oss striktare regler och vill framhålla att statligt stöd för regionala ändamål som beviljas investeringsprojekt, oavsett deras omfattning eller storleken på de företag som genomför dem, innebär en stimulans effekt. ReK understryker att **stödet stimulanseffekt** med avseende på bestämmelserna om statligt stöd för regionala ändamål står i förhållande till problemen i de regioner som får stöd. Utan stödet skulle investeringarna där inte ha gjorts.

51. Vi stöder kommissionens förslag att stöd ska kunna beviljas företag inom varvsindustrin, eftersom deras situation inte längre motiverar att de utesluts på grundval av det beslut som fattades vid en tidpunkt då dessa sektorer genomgick en allvarlig kris på grund av överkapacitet.

Däremot stöder kommittén inte kommissionens förslag om att betrakta regionala stöd till företag inom stålsektorn och syntetfibersektorn som oförenliga med den inre marknaden. Regionkommittén understryker att deras situation inte längre motiverar att de utesluts på grundval av det beslut som fattades vid en tidpunkt då dessa sektorer genomgick en allvarlig kris på grund av överkapacitet.

52. Vi förordar att man inrättar en **smidigare mekanism som snabbt kan anpassas till ekonomiska förändringar**, i stället för den allmänna revidering som för närvarande äger rum vart sjunde år och som inte gör det möjligt att ta hänsyn till oförutsägbara krissituationer som kan bli förödande för den ekonomiska strukturen i en region. ReK föreslår exempelvis att en **befolkningsreserv inrättas på regional nivå** och att den fördelas i förhållande till ekonomiska förändringar och i samråd med myndigheterna på nivån under den regionala nivån.

⁽⁷⁾ Bilaga 1 till Europeiska kommissionens allmänna gruppundantagsförordning (800/2008) av den 6 augusti 2008.

⁽⁸⁾ Artikel 15 i Europeiska kommissionens allmänna gruppundantagsförordning (800/2008) av den 6 augusti 2008.

53. Vi föreslår att en övergripande utvärdering av bestämmelserna för statligt stöd för regionala ändamål på EU-nivå utförs under innevarande period i syfte att kontrollera att det inte uppstått några dödvikts- eller omlokaliseringseffekter inom EU. Om det är fallet bör man kunna utdöma administrativa påföljder, t.ex. återbetalning av stödet.

Bryssel den 1 februari 2013

*Regionkommitténs
ordförande*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Yttrande från Regionkommittén om "EU:s yttersta randområden och Europa 2020-strategin"

(2013/C 62/13)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén välkomnar kommissionens strävan att samarbeta med de yttersta randområdena genom att fullt ut involvera dem i Europa 2020-strategin för smart och hållbar tillväxt för alla, samtidigt som man tar hänsyn till de yttersta randområdenas särdrag och begränsningar.
- I linje med principerna om subsidiaritet och flernivåstyre bör de regionala myndigheterna i de yttersta randområdena involveras mer i utarbetandet och genomförandet av EU-programmen och EU-politiken, så att de yttersta randområdenas särskilda behov beaktas på alla nivåer i beslutsprocessen.
- Kommittén betonar att sysselsättning är ett högprioriterat mål och en parameter för alla framtida större insatser för ett framgångsrikt genomförande av Europa 2020-strategin i de yttersta randområdena. Därför uppmanar vi EU att med hjälp av konkreta åtgärder utveckla målen för den nya sociala pelaren i meddelandet från 2012.
- ReK betonar att alla åtgärder som syftar till att skapa smart och hållbar tillväxt för alla i de yttersta randområdena måste genomföras i partnerskap och att medlemsstater och regionala myndigheter måste inleda ett nära samarbete i syfte att utnyttja de yttersta randområdenas tillväxtpotentialer fullt ut.
- Kommittén understryker vikten av regionalt samarbete för de yttersta randområdena mot bakgrund av deras unika geografiska läge, och efterlyser större samverkans effekter mellan sammanhållningspolitikens fonder och Europeiska utvecklingsfonden. Vi anser att man bör slopa det avståndskriterium för sjögränser (150 km) som används i samband med gränsöverskridande samarbete mellan yttersta randområden och deras grannländer.

Föredragande	Malcolm MIFSUD (MT-PPE) Borgmästare i Pietà
Referensdokument	Meddelande från kommissionen – Europeiska unionens yttersta randområden: smart och hållbar tillväxt för alla genom samarbete COM(2012) 287 final

Yttrande från Regionkommittén – EU:s yttersta randområden och Europa 2020-strategin

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Inledning

1. Regionkommittén välkomnar kommissionens strävan att samarbeta med de yttersta randområdena⁽¹⁾ genom att fullt ut involvera dem i Europa 2020-strategin för smart och hållbar tillväxt för alla, samtidigt som man, vilket också rådet har framhållit⁽²⁾, tar hänsyn till de yttersta randområdenas särdrag och begränsningar. Kommittén vill emellertid påpeka att det bör finnas mekanismer som ger de yttersta randområdena möjlighet att delta i denna strategi, eftersom det annars kommer att vara omöjligt för dessa områden att genomföra den.

2. Kommittén understryker att man behöver hitta en jämvikt mellan åtgärder för att kompensera för de yttersta randområdenas särskilda och bestående begränsningar och åtgärder för att främja deras fördelar och möjligheter.

3. Kommittén erinrar om behovet av att anta ytterligare **specifika** åtgärder i syfte att fastställa villkoren för hur fördragen och den gemensamma politiken ska tillämpas i dessa regioner, i enlighet med artikel 349 i EUF-fördraget.

4. ReK stöder kommissionens avsikt att genomföra åtgärder för att hjälpa de yttersta randområdena att bli mer självständiga, att stärka deras ekonomi och att **skapa varaktiga arbetstillfällen** genom att dra nytta av deras unika tillgångar och deras mervärde för EU. Det är emellertid viktigt att stödet tar formen av praktiska och innovativa åtgärder från kommissionens sida som gör det möjligt att till fullo utnyttja potentialen i artikel 349 i EUF-fördraget, till exempel genom att införa specifika instrument.

5. Mot bakgrund av ovanstående uppmanar vi kommissionen att se till att olika kommissionsavdelningar deltar i genomförandet av Europa 2020-strategin i de yttersta randområdena och att de inleder ett nära samarbete med konferensen för regionpresidenterna i de yttersta randområdena, expertgrupper och den särskilda avdelningsövergripande gruppen, i syfte att vidta särskilda åtgärder samtidigt som man planerar specifika satsningar för att **bland annat skapa varaktiga arbetstillfällen** i de yttersta randområdena.

⁽¹⁾ Artiklarna 349 och 355 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), i dess lydelse enligt Europeiska rådets beslut av den 29 oktober 2010.

⁽²⁾ 3023:e mötet i rådet (utrikes frågor) den 14 juni 2010.

6. I samband med detta föreslår kommittén att man prioriterar **utbildning och sysselsättning**, eftersom lokal personal och lokalt kunnande är de främsta drivkrafterna för tillväxt i de yttersta randområdena.

7. ReK ställer sig bakom kommissionens policy att kartlägga och formellt erkänna de yttersta randområdenas geografiska och potentiella möjligheter som kan gynna EU som helhet.

8. Kommittén betonar särskilt vikten av att ha de yttersta randområdena som aktiva gränser för samarbete och EU-ambasadörer som kan utvidga EU:s socioekonomiska och kulturella inflytande och främja ökad handel och ökat kunskapsutbyte med sina grannområden och de tredjeländer som de har starka historiska och kulturella band till.

9. ReK delar i stora drag kommissionens uppfattning om att EU drar nytta av de yttersta randområdenas nära kontakter med utomeuropeiska länder och tredjeländer, t.ex. viktiga tillväxtländer som Brasilien och Sydafrika.

UTVECKLINGEN INOM DEN EUROPEISKA STRATEGIN FÖR DE YTTERSTA RANDOMRÅDEN

10. ReK instämmer i och vill framhålla att de yttersta randområdena, bortsett från deras geografiska och ekonomiska begränsningar (avsides läge, ökaraktär, liten yta), **skiljer sig åt** sinsemellan, både vad gäller möjligheter och de utmaningar som de står inför⁽³⁾.

11. Kommittén motsätter sig kraftigt alla strategier som innebär att man inför ett krav på pluralism som kan förvränga hela partnerskapsidén och hämma den dialog som krävs för att uppnå samförstånd under de olika etapperna i genomförandet av programmen.

12. Vi stöder kommissionens inriktning på att finna en gemensam nämnare för genomförandet av Europa 2020-strategin i de yttersta randområdena som helhet, och samtidigt se till särarten i varje randområde vad avser möjligheter och begränsningar.

⁽³⁾ Studien "Growth Factors in the OR", genomförd av Ismeri Europa i samarbete med ITD-EU, beställd av kommissionen 2009 och levererad i mars 2011.

13. ReK ser positivt på att kommissionen har för avsikt att anta en förnyad EU-strategi för de yttersta randområdena, med utgångspunkt i ökad produktdifferentiering och specialisering som nyckelfaktorer för att stärka traditionella sektorer (t.ex. jordbruk) och för att kartlägga och utveckla nya sektorer utifrån områdenas unika och särskilda tillgångar.

14. Kommittén är medveten om och betonar vikten av de åtgärder som de yttersta randområdena själva har vidtagit för att modernisera och diversifiera sina ekonomier. Vi vill dessutom erinra om områdenas befogenheter när det gäller att utarbeta målsättningar och utvecklingsstrategier.

15. Vi delar kommissionens uppfattning om att det är särskilt viktigt att välja ut åtgärder för de yttersta randområdena inom den etablerade ramen utifrån de tre **traditionella målen**⁽⁴⁾: att förbättra tillgängligheten, öka konkurrenskraften och främja den regionala integrationen i närområdet.

16. Vi beklagar att dessa mål inte åtföljs av specifika konkreta åtgärder, inte minst när det gäller målet om förbättrad tillgång, som är en grundläggande aspekt i en strategi med syftet att främja utvecklingen av de yttersta randområdena och deras integrering på den inre marknaden.

17. Det är **även** positivt att kommissionen slår fast att förslagen som rör den framtida tillväxten i de yttersta randområdena ska bidra till **samtliga fem områden inom den förnyade EU-strategin** (förbättrad tillgång, ökad konkurrenskraft, stärkt regional integration, förstärkning av den sociala aspekten, integrering av klimatåtgärder).

18. Kommittén förlitar sig på att den nya sociala pelaren, som är övergripande i förhållande till de andra områdena, får ytterligare budgetmedel som gör det möjligt att skapa varaktiga arbetstillfällen i de yttersta randområdena.

19. Mot bakgrund av ovanstående, särskilt konkurrenskraften och den regionala integrationen, påpekar kommittén emellertid att kommissionen också bör uppmuntra särskilda regionala aktiviteter för att **förstärka de yttersta randområdenas europeiska integration** och se till att de tar del i EU:s kommande strategier.

20. I linje med principerna om subsidiaritet och flernivåstyre bör de regionala myndigheterna i de yttersta randområdena involveras mer i utarbetandet och genomförandet av EU-programmen och EU-politiken, så att de yttersta randområdenas särskilda behov beaktas på alla nivåer i beslutsprocessen.

21. Kommittén understryker vikten av regionalt samarbete för de yttersta randområdena mot bakgrund av deras unika geografiska läge, och efterlyser större samverkans effekter mellan sammanhållningspolitikens fonder och Europeiska utvecklingsfonden. Vi anser att man bör slopa det avståndskriterium för

sjögränser (150 km) som används i samband med gränsöverskridande samarbete mellan yttersta randområden och deras grannländer.

22. Vi stöder nya gemensamma märkningar och logotyper för EU och de yttersta randområdena som ökar dessa regioners synlighet i EU på det socioekonomiska och kulturella området och bidrar till en starkare integration i det omedelbara grannskapet och på den inre marknaden under EU:s flagga.

HUVUDPRINCIPER FÖR DEN FÖRNYADE EU-STRATEGIN

23. Regionkommittén konstaterar att kommissionen fäster stor vikt vid att främja en uppdaterad och anpassad ram för de yttersta randområdena mot bakgrund av Europa 2020-strategin.

24. Vi är emellertid oroade över att ett antal nödvändiga åtgärder inom de viktigaste områdena (t.ex. transport och införandet av ny teknik för att förbättra framkomligheten) troligen inte kommer att kunna uppfylla kraven på rimliga kostnader. De kan därför komma att kräva **stöd på högre nivå eller offentlig-privata partnerskap**, om de ska kunna genomföras framgångsrikt utan att de höga kostnaderna återspeglas i de slutliga tjänsterna till medborgarna.

25. Vi stöder en utbyggnad och optimering av befintliga regionala flygplatser, genom offentliga eller privata partnerskap, eftersom detta utgör ett av de viktigaste instrumenten för ekonomisk och social utveckling i Europeiska unionens yttersta randområden.

26. Kommittén håller dock med om att modernisering och diversifiering av de yttersta randområdenas ekonomier, investeringar och innovation inom sektorer med hög tillväxtpotential kan leda till ökade möjligheter i de yttersta randområdena, om de stöds av EU-institutionerna eller offentliga och privata aktörer och intressenter.

27. ReK vill peka på vikten av att främja särskilt **moderniseringen av fiskeflottan och sjötransportinfrastrukturen i de yttersta randområdena** och uppmuntrar kommissionen att främja detta. Havs- och fiskeresurserna är en av de yttersta randområdenas viktigaste tillgångar i arbetet med att öka produktdifferentieringen och områdenas integrering på inre marknaden, och dessutom en drivkraft för tillväxt och konkurrenskraftig handel med grannländerna.

28. Kommissionen bör, inom ramen för den förnyade Europa 2020-strategin för tillväxt i de yttersta randområdena, uppmuntra program och partnerskap mellan EU-medlemsstater och de yttersta randområdena – med medverkan av privata aktörer inom de aktuella områdena – för genomförande av **åtgärder som på samma gång kan bidra till att uppnå flera mål inom den förnyade EU-strategins olika delområden** och uppmuntra de yttersta randområdena att delta i kommande EU-strategier.

⁽⁴⁾ COM(2004) 343 final, 26.5.2004; COM(2004) 543 final, 6.8.2004.

29. Mot denna bakgrund är kommittén särskilt positiv till införandet och skapandet av förutsättningar för att utveckla bredbandsteknik och ny telekommunikationsteknik i de yttersta randområdena, vilket även skulle förbättra tillgängligheten, leda till en modernisering av turistsektorn, öka den ekonomiska aktiviteten, förstärka den sociala dimensionen, öka konkurrenskraften och stärka förbindelserna mellan de yttersta randområdena och kontinenten.

FÖRSLAG FÖR FRAMTIDEN

Den interna dimensionen

30. Regionkommittén delar kommissionens åsikt att sammanhållningspolitiken är EU:s främsta instrument för att uppnå målen för Europa 2020-strategin **genom att den bäst koncentrerar EU:s investeringar till skapandet av nya arbetstillfällen** och tillväxt genom permanenta instrument som minskar skillnaderna mellan de yttersta randområdena och resten av EU. På så sätt kan dessa instrument bidra till konvergens mellan de yttersta randområdena och EU.

31. Kommittén anser att det är viktigt att **betydande finansiering finns tillgänglig för att stärka de små och medelstora företagen så att de kan skapa och upprätthålla varaktiga arbetstillfällen**, och för att stödja innovation i vid bemärkelse, främja modernisering och diversifiering av ekonomin och de yttersta randområdenas tillgångar, genom att utgå från de olika områdenas strategiska val. Det är också viktigt att stödja åtgärder för anpassning till klimatförändringarna och utveckla förnybara energikällor.

32. Kommittén framhåller och stöder kommissionens förslag om särbehandling i form av en samfinansieringsgrad på **85 % för de yttersta randområdena, oberoende av områdets BNP**, för att de ska kunna använda tillgängliga medel på bästa sätt.

33. Vi rekommenderar dock, i linje med Europaparlamentets resolution av den 18 april 2012 ⁽⁵⁾, en förlängning av perioden för att utnyttja medlen i de yttersta randområdena i syfte att säkra ett bättre utnyttjande av dem.

34. ReK betonar att alla åtgärder som syftar till att skapa smart och hållbar tillväxt för alla i de yttersta randområdena måste genomföras i partnerskap och att medlemsstater och regionala myndigheter måste inleda ett nära samarbete i syfte att utnyttja de yttersta randområdenas tillväxtpotentialer fullt ut.

35. Kommittén ställer sig bakom kommissionens uppmaning att företrädarna för de yttersta randområdena fullt ut ska vara

delaktiga i utarbetandet och övervakningen av de partnerskapsavtal som kommissionen ska teckna med de enskilda medlemsstaterna för nästa budgetperiod.

36. Vi föreslår dock att även företrädare för andra geografiska områden (**som ändå delar liknande begränsningar och särdrag**) vid behov ska kunna bistå Europeiska kommissionens generaldirektorat för regionalpolitik i dess arbete med förhands- och efterhandsutvärderingar genom att på ett konstruktivt sätt kontrastera och jämföra liknande strategier, åtgärder och lösningar samt ta fram och utvärdera nya idéer på grundval av befintlig praxis i andra, liknande områden (som inte är yttersta randområden).

37. Regionkommittén föreslår att man upprättar och utvidgar nätverk i hela Europa för att stödja högkvalitativ forskning som gynnar de yttersta randområdena så att innovativ forskning kan blomstra och öka mottagarnas deltagande på relevanta forskningsområden. Därigenom kan man locka, utveckla och behålla forskare och aktörer inom forskning, teknisk utveckling och innovation i syfte att förbättra forskningsmiljön och **erbjuda nya varaktiga arbetstillfällen** i de yttersta randområdena.

38. Vi föreslår att man stöder upprättandet av särskilda centrum och laboratorier i de yttersta randområdena och i hela EU för spridning av forskningsresultat, bästa praxis och framgångsrika exempel från de yttersta randområdena, i syfte att skapa en ny, bredare bas för idéer och metoder, och därigenom öka det omfattande samarbetet mellan å ena sidan medlemsstaterna och de yttersta randområdena och å andra sidan resten av EU, vilket skulle ge nya möjligheter till varaktig sysselsättning i de yttersta randområdena.

39. ReK rekommenderar att särskilda EU-projekt, rörlighetsprogram och sammanhållningsaktiviteter genomförs i de yttersta randområdena för att stärka områdenas europeiska deltagande och främja utbildning för lokalinvånarna om vikten av att offentliga och privata aktörer i det civila samhället i dessa områden **deltar**, eftersom det bara är med gemensamma krafter som man kan uppnå målen för Europa 2020-strategin om hållbar tillväxt för alla i de yttersta randområdena.

40. Kommittén föreslår att resultatet av den utbildning som nämns ovan i sin tur kan utgöra en **möjlighet till nya arbetstillfällen** i de yttersta randområdena och bidra till ytterligare spridning av erfarenheter och informationskampanjer om den förnyade EU-strategin för smarta partnerskap i de yttersta randområdena och genomförandet av relevanta program.

41. Vi rekommenderar att man ökar samarbetet i fråga om innovation och kluster mellan EU-länder och tredjeländer, samt att man främjar regionalt samarbete i syfte att öka investeringar och turism från tredjeländer. Dessa åtgärder skulle kunna utgöra ett viktigt steg i arbetet med att uppnå målen för Europa 2020-strategin.

⁽⁵⁾ Europaparlamentets resolution av den 18 april 2012 om sammanhållningspolitikens roll i Europeiska unionens yttersta randområden i samband med Europa 2020-strategin (2011/2195(INI)).

42. ReK ställer sig bakom kommissionens förslag om att behålla jordbruksstödprogrammet *Posei* eftersom det för dessa regioner är en motsvarighet till den gemensamma jordbrukspolitikens första pelare. Det är således ett mycket viktigt instrument för att behålla och utveckla jordbruket i de yttersta randområdena. Även programmet *Posei för fiske* bör behållas, eftersom detta system för kompensation för extrakostnader är väsentligt för att kunna sälja fiskeri- och vattenbruksprodukter utanför de yttersta randområdena.

43. I detta sammanhang vill kommittén understryka att det är absolut nödvändigt att genomföra konsekvensanalyser av internationella avtal som påverkar ekonomin i de yttersta randområdena om man vill undvika negativ påverkan på ekonomier som i sig är ytterst sårbara.

44. ReK betonar att också en integrerad havspolitik behöver konsolideras, eftersom havsresurserna är en av hörnstenarna i genomförandet av Europa 2020-strategin i de yttersta randområdena.

45. Kommittén betonar betydelsen av de yttersta randområdenas havs- och fiskeresurser, och uppmuntrar kommissionen att verka för en modernisering av fiskeflottan, inbegripet ett återinförande av stöd till varvsindustrin under perioden 2014–2020, och sjötransportinfrastrukturen i de yttersta randområdena.

46. Det är positivt att kommissionen uppmuntrar ytterligare tillväxt inom hållbar turism i de yttersta randområdena, särskilt när det gäller framväxande specialiserade sektorer, samt utveckling av potentiella drivkrafter för tillväxt i de yttersta randområdena (bland annat, men inte uteslutande, marina resurser, hållbar turism, biologisk mångfald och miljövänlig byggteknik) genom att tillämpa forskning, teknik, utveckling och innovation för att **främja nya möjligheter för sysselsättning och företagande**, som bl.a. skulle minska risken för kompetensflykt, samt bidra till energieffektivitet och förnybara energikällor.

47. ReK framhåller behovet av att **stödja de yttersta randområdenas utbildningssystem**. Vi uppmanar därför kommissionen att se till att EU:s nuvarande utbildningsprogram, särskilt de som gäller rörlighet, beaktar de yttersta randområdenas särart.

48. Kommittén vill understryka att nästa översyn av EU:s ramar för statsstöd bör ta hänsyn till de yttersta randområdenas särart, och att det är nödvändigt att verka för ökad flexibilitet, förenkling och enhetlighet i åtgärderna för företagen i de yttersta randområdena.

49. Vi föreslår att man prioriterar att stödja åtgärder som syftar till att förbättra, modernisera och omstrukturera de yttersta randområdenas sjukvårds- och utbildningssystem genom partnerskap mellan offentliga och privata aktörer.

Den externa dimensionen

50. Regionkommittén instämmer med kommissionen om att EU som helhet kan dra nytta av de yttersta randområdenas geografiska läge och att utvecklingen av deras potential och fullständiga integrering på den inre marknaden innebär en viktig möjlighet att tillföra EU dessa regioners mervärde, utan att för den skull göra avkall på garantierna om en särbehandling som respekterar principerna om lika möjligheter och proportionalitet samt jämvikten mellan denna interna dimension och en större integration i den egna geografiska omgivningen.

51. Kommittén anser att man behöver göra en bedömning av nya produkter (utifrån efterfrågan på de avsedda marknaderna och dessutom i regionens närområde) för vilka den berörda medlemsstaten skulle kunna stimulera produktionen i de aktuella yttersta randområdena för att främja ökad handel och mer kunskapsutbyte med dessa områdens grannländer och tredjeländer, t.ex. viktiga tillväxtländer som Brasilien och Sydafrika, och för att öka antalet varaktiga arbetstillfällen.

52. Vi vill framhålla de möjligheter som ovanstående förslag skulle kunna leda till såväl i de yttersta randområdena som i EU, t.ex. vad gäller **sjötransporter, nya arbetstillfällen inom denna sektor**, utveckling av transportindustrin i havsområdena samt en optimering av transportkostnaderna och handelsförbindelserna mellan EU och framväxande internationella marknader.

53. ReK delar kommissionens uppfattning att de yttersta randområdena behöver omvandlas från potentiella plattformar för företagande och samarbete till att bli äkta strategiska ambassadörer för EU i Atlanten, Karibiska havet och Indiska oceanen, genom att utnyttja deras verkliga potential och sprida Europas inflytande i närområdet på ett sätt som gynnar hela EU. Därför uppmanar vi EU att vidta särskilda åtgärder för att främja adekvata förbindelser mellan de yttersta randområdena och deras grannländer.

54. Kommittén betonar fördelarna med de yttersta randområdenas närhet till länder och regioner utanför EU när det gäller de fördelar som regional handel och regionalt samarbete erbjuder för utvecklingen av den inre marknadens externa dimension.

55. ReK uppmuntrar kommissionen att också främja de yttersta randområdenas integrering i sina respektive geografiska områden vad avser handel, utveckling av rymdindustrin och andra unika tillgångar i de yttersta randområdena, och i syfte att modernisera och diversifiera områdenas ekonomier samtidigt som man **ökar möjligheterna att skapa varaktiga arbetstillfällen**.

56. Mot bakgrund av ovanstående betonar vi behovet av att stödja följande två prioriteringar i de kommande handlingsplanerna inom ramen för den förnyade strategin för de yttersta randområdena: För det första måste man förbättra deras tillgång till inre marknaden, för det andra främja deras integrerade regionala marknad.

57. ReK välkomnar kommissionens åtagande att med avseende på de yttersta randområdena beakta och anpassa de åtgärder som tas upp i meddelandet "Företaget är litet, världen stor" ⁽⁶⁾ för att utveckla små och medelstora företag som bedriver internationell verksamhet. Det kan t.ex. uppnås genom särskilda åtgärder inom konkurrensrätten i syfte att främja internationaliseringen av små och medelstora företag i de yttersta randområdena. Kommittén noterar den roll som EU:s struktur-fonder har som en viktig finansieringskälla för små och medelstora företag och stöder ett underlättande av dessa företags deltagande i offentlig upphandling.

Slutsatser

58. Regionkommittén ställer sig bakom EU-institutionernas fortlöpande och framgångsrika arbete i riktning mot hållbar tillväxt för alla i de yttersta randområdena, och vi understryker behovet av att öka partnerskapen mellan EU-institutioner, medlemsstater och de yttersta randområdena, inbegripet alla övriga viktiga aktörer och intressenter (både offentliga och privata) som kan bidra till hållbar utveckling i de yttersta randområdena.

59. Kommittén betonar att **sysselsättning** är ett högprioriterat mål och en parameter för alla framtida större insatser för ett framgångsrikt genomförande av Europa 2020-strategin i de yttersta randområdena. Därför uppmanar vi EU att med hjälp av konkreta åtgärder utveckla målen för den nya sociala pelaren i meddelandet från 2012, eftersom kommissionen inte gör detta utan enbart hänvisar till de allmänna finansieringsprogrammen, dock utan någon adekvat modulering.

60. ReK stöder de yttersta randområdenas initiativ att utarbeta en särskild tillväxt- och sysselsättningsstudie för dessa områden, för ytterligare utvärdering av genomförbarhet och genomförande.

61. Förslag framförs på konkreta exempel på hur man främjar eller skapar **ny sysselsättning** i de yttersta randområdena.

62. Vi betonar också att de yttersta randområdenas **hälso-vårds- och utbildningssystem** bör prioriteras så att man optimerar användningen av de lokala mänskliga resurserna och sakkunskaperna, som är de viktigaste potentiella drivkrafterna för tillväxt i de yttersta randområdena.

63. Med tanke på betydelsen av att modernisera och diversifiera ekonomin i de yttersta randområdena vill ReK peka på vikten av att främja särskilt **moderniseringen av fiskeflottan**

och sjötransportinfrastrukturen i de yttersta randområdena och uppmantrar kommissionen att främja detta. Havs- och fiskeresurserna är en av de yttersta randområdenas viktigaste resurser i arbetet med att öka produktdifferentieringen och områdenas integrering på inre marknaden, och dessutom en drivkraft för tillväxt och konkurrenskraftig handel med grannländerna.

64. Vi vill framhålla att sådana nyckelåtgärder kan leda till nya möjligheter såväl i de yttersta randområdena som i EU, t.ex. **vad gäller sjötransporter, nya arbetstillfällen inom denna sektor, utveckling av transportindustrin i havsområdena samt en optimering av transportkostnaderna och handelsförbindelserna** mellan EU och framväxande internationella marknader.

65. I likhet med Europaparlamentet anser vi att man måste införa en tillfällig ram för transporter och IKT, så att de yttersta randområdena på ett effektivt sätt kan ta itu med problemet med isolerat geografiskt läge och digital eftersläpning.

66. ReK uppmantrar kommissionen att också främja de yttersta randområdenas integrering i sina respektive geografiska områden vad avser handel och utveckling av unika tillgångar i de yttersta randområdena, i syfte att modernisera och diversifiera områdenas ekonomier i riktning mot smart och hållbar tillväxt för alla.

67. Vi anser att man bör slopa det avståndskriterium för sjögränser (150 km) som används i samband med gränsöverskridande samarbete mellan yttersta randområden och deras grannländer, eftersom många av de yttersta randområdena är öar som befinner sig mer än 150 km från grannländerna.

68. ReK understryker vikten av regionalt samarbete för de yttersta randområdena, vilket innebär att de regionala arbetsprogrammen under Eruf bör fortsätta, och att större samverkans effekter mellan sammanhållningspolitikens fonder och Europeiska utvecklingsfonden bör eftersträvas.

69. Mot bakgrund av ovanstående betonar vi behovet av att stödja följande två prioriteringar i de kommande handlingsplanerna inom ramen för den förnyade strategin för de yttersta randområdena: För det första måste man öka deras tillgång till inre marknaden, för det andra främja deras integrerade regionala marknad.

Bryssel den 1 februari 2013

Regionkommitténs
ordförande

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

⁽⁶⁾ COM(2011) 702 final, 9.11.2011.

Yttrande från Regionkommittén om "De lokala och regionala myndigheternas roll i främjandet av tillväxt och skapandet av arbetstillfällen"

(2013/C 62/14)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén påminner Europeiska kommissionen om att de lokala och regionala myndigheterna ofta till stor del har ansvar för genomförandet av politiken för sysselsättning och utbildning. Därför är den territoriella dimensionen i dessa politikområden mycket viktig, och vi beklagar att kommissionens meddelande inte innehåller en särskild hänvisning till regionernas och de lokala myndigheternas kompetens.
- Vi välkomnar de åtgärder som ingår i pakten för tillväxt och sysselsättning. Regionkommittén framhåller kopplingen mellan denna pakt och tillväxtprogrammen inom ramen för den fleråriga budgetramen 2014–2020, i första hand rubrik 1 om hållbar tillväxt.
- ReK uppmanar medlemsstaterna att beakta kommissionens riktlinjer vid planeringen av de nationella reformplanerna, med särskild hänsyn tagen till frågan om flexicurity, som är en reell utmaning för den europeiska arbetsmarknaden.
- Vi anser att det är viktigt att främja olika former av egenföretagande och entreprenörskap, med särskilt fokus på nya företag som startas av unga. Detta kan göra det möjligt att effektivare använda resurser som annars används på ett improduktivt sätt (kostnader för förtidspension och arbetslöshetsersättning).
- Vi föreslår att regionerna och de lokala myndigheterna i högre grad involveras vid utformningen av strategier för incitament till "gröna jobb" i de nationella sysselsättningsplanerna.
- Vi ser positivt på förslaget att förbättra Eures, bl.a. genom införandet av en "Match-and-Map"-tjänst, som skulle bidra till att skapa en klar geografisk bild av var det finns lediga arbetsplatser. Vi vill i detta sammanhang erinra om praktikstipendiernas nationella och regionala betydelse och föreslår att de integreras bättre med Enterprise Europe Network och med regionerna och handelskamrarna.

Föredragande	Marialuisa COPPOLA (IT-PPE), ledamot av regionfullmäktige/medlem av regionstyrelsen i Venetien
Referensdokument	Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Att skapa förutsättningar för en återhämtning med ökad sysselsättning COM(2012) 173 final

Yttrande från Regionkommittén – De lokala och regionala myndigheternas roll i främjandet av tillväxt och skapandet av arbetstillfällen

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén välkomnar kommissionens meddelande *Att skapa förutsättningar för en återhämtning med ökad sysselsättning* och påminner om att full sysselsättning och social sammanhållning är mål som fastställs i EUF-fördraget och att dessa ska eftersträvas med respekt för proportionalitets- och subsidiaritetsprinciperna (artiklarna 3, 4, 5, 6 och 9 i EUF-fördraget). ReK betraktar kommissionens meddelande som ett politiskt dokument och anser att det vore bra om det följdes upp med konkreta lagstiftningsförslag av medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna.
- Kommissionen lägger tonvikten på behovet av strukturella reformer på nationell nivå, främst för att avreglera tjänste- och arbetsmarknaderna. Regionkommittén instämmer i behovet av sådana reformer, men skulle ha önskat mer konkreta förslag till åtgärder för att stimulera sysselsättningen inom den gröna ekonomin.
- ReK vill återigen uppmana kommissionen att integrera artikel 9 i EUF-fördraget om främjande av hög sysselsättning, garantier för ett fullgott socialt skydd och kampen mot social utestängning i alla sina förslag, i synnerhet i förslagen som rör genomförandet av Europeiska kommissionens meddelande *Att skapa förutsättningar för en återhämtning med ökad sysselsättning*.
- Vi ger vårt fasta stöd till Europa 2020-strategin och dess instrument (t.ex. de nationella reformprogrammen) och till åtagandet att uppnå sysselsättningsmålen. Vi uppmanar medlemsstaterna att fortsätta på vägen mot tillväxt och innovation enligt denna strategi.
- Vi konstaterar dock med oro att de ekonomiska och sociala skillnaderna mellan medlemsstaterna (och mellan de olika regionerna) håller på att bli större i stället för mindre.
- ReK betonar att man för att uppnå de sysselsättningsmål som anges i Europa 2020-strategin bör beakta den territoriella dimensionen och ge medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna möjlighet att bibehålla tillräcklig flexibilitet när det gäller att fastställa egna prioriteringar och utforma adekvata politiska svar. En korrekt användning av sammanhållningspolitikens fonder är också viktigt här. Därför är flernivåsstyre – med respekt för subsidiaritetsprincipen, särskilt i samband med utarbetandet av de nationella reformprogrammen – med säkerhet den metod som är lämpligast för att uppfylla lokala behov och mest effektivt uppnå sysselsättningsmålen.
- Kommittén anser att de aktuella och framtida utmaningarna vad gäller sysselsättningen inte bara utgörs av ungdomsarbetslösheten utan även av arbetslösheten bland gruppen över 55 år, funktionshindrade, invandrare och bland kvinnor, samt ökningen av långtidsarbetslösheten. Vi uppmanar därför kommissionen och medlemsstaterna att särskilt uppmärksamma dessa grupper, som utgör ett värdefullt och erfaret mänskligt kapital.
- Vi påminner kommissionen om att de lokala och regionala myndigheterna ofta till stor del har ansvar för genomförandet av politiken för sysselsättning och utbildning. Därför är den territoriella dimensionen i dessa politikområden mycket viktig, och vi beklagar att kommissionens meddelande inte innehåller en särskild hänvisning till regionernas och de lokala myndigheternas kompetens.
- Regionkommittén uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att genomföra de åtgärder som krävs för att bekämpa och eliminera den skadliga praxisen med social dumpning och svartarbete, som bland annat är kopplat till olika former av utnyttjande av illegal invandring.
- Vi uppmanar kommissionen att främja den europeiska industrins och de europeiska tjänsternas konkurrenskraft genom att stärka EU:s ekonomiska styrning i syfte att undvika en återgång till protektionism.
- Regionkommittén gläder sig åt att tillväxt och sysselsättning var centrala teman under Europeiska rådet den 28–29 juni 2012 och att man under toppmötet erkände behovet av att aktivera instrumenten och politiken på alla förvaltningsnivåer i EU för att skapa arbetstillfällen och tillväxt.

Europeiska rådet den 28–29 juni 2012, "Pakt för tillväxt och sysselsättning"

12. Kommittén betonar att konsolideringen av medlemsstaternas budgetar inte är ett mål i sig. De lokala och regionala myndigheterna bör bjudas in att bidra på ett välavvägt sätt med respekt för proportionalitetsprincipen och utan att deras ekonomiska tillväxt och den territoriella och sociala sammanhållningen äventyras.

13. Vi välkomnar generellt de åtgärder som är inriktade på medlemsstaterna och åtgärderna på EU-nivå som ingår i pakten för tillväxt och sysselsättning. Regionkommittén framhåller kopplingen mellan denna pakt och tillväxtprogrammen inom ramen för den fleråriga budgetramen 2014–2020, i första hand rubrik 1 om hållbar tillväxt. De länder som undertecknat pakten måste nu inta en konsekvent hållning i förhandlingarna om den fleråriga budgetramen. När det gäller de europeiska åtgärder som fastställs i rådets slutsatser betonar kommittén i synnerhet behovet av att stärka den inre marknaden, förenkla lagstiftningen, engagera EIB och snabbt inleda pilotfasen av initiativet med projektobligationer för att finansiera snabba åtgärder till stöd för tillväxten. Det är mycket viktigt att undvika såväl snedvridning av konkurrensen under pilotfasen som en situation där projekten inte är kommersiellt lönsamma. Instrumentet bör inte ersätta kapital från medlemsstaterna, regionala och lokala organ eller privat kapital. Beslut om en fortsättning efter pilotfasen bör fattas först efter det att oberoende utvärderingar har genomförts. I dessa utvärderingar är det viktigt att undersöka om de utvalda projekten har skapat ett mervärde för EU.

14. När det gäller införandet av initiativet med projektobligationer för att finansiera strategisk infrastruktur hänvisar ReK till sitt yttrande om "Fonden för ett sammanlänkat Europa" ⁽¹⁾, där det rekommenderas att de lokala och regionala myndigheterna involveras i projekt för transeuropeiska nät i syfte att maximera fördelarna för medborgarna.

15. Vi beklagar dock att rådets slutsatser inte åtföljts av snabba åtgärder i alla medlemsstater och att de inte har varit tillräckligt effektiva för att främja ytterligare åtgärder för ökad tillväxt.

Att främja skapandet av arbetstillfällen

16. Regionkommittén välkomnar Europeiska kommissionens förslag, som syftar till att skapa nya arbetstillfällen, särskilt vad gäller att minska skattetrycket för företagen utan att det påverkar budgeten, utan i stället minskar skattekillen till förmån för andra inkomstformer (t.ex. miljöavgifter).

17. ReK framhåller också vikten av att, i synnerhet med tanke på den ekonomiska krisen, inte bara inrikta insatserna på att skapa nya arbetstillfällen och uppmuntra till strukturomvandlingar, utan i synnerhet på att bevara dem som redan finns.

18. Vi menar att de instrument som finns tillgängliga på europeisk, nationell och regional nivå samt inom handelskammare måste användas, samordnas och samverka bättre (särskilt

genom en uppmaning att utnyttja inte bara Europeiska socialfonden utan också Europeiska regionala utvecklingsfonden) i syfte att stödja egenföretagande, socialt företagande, utbildning varvad med arbete och skapande av nya företag. Bättre samordning säkerställer att instrumenten kan utnyttjas på ett effektivare sätt.

19. ReK anser att en europeisk tillväxtagenda som syftar till att skapa hållbara arbetstillfällen av hög kvalitet måste utgå från en ambition att utforma en konkret strategi för industriell förnyelse i Europa som baseras på ett aktivt engagemang från offentliga myndigheter på alla nivåer och en stark industripolitik som främjar de små och medelstora företagens (som utgör ryggraden i den europeiska ekonomin och representerar dess kulturella och produktiva historia) och tjänstesektorns konkurrenskraft. En sådan strategi för industriell förnyelse förutsätter att Europeiska kommissionen fullt ut utnyttjar Lissabonfördragets möjligheter på det industripolitiska området genom att "ta lämpliga initiativ för att främja en samordning [av medlemsstaternas industripolitik], särskilt initiativ med syftet att fastställa riktlinjer och indikatorer, organisera utbyte av bästa praxis och utforma de delar som behövs för periodisk övervakning och utvärdering" (artikel 173 i EUF-fördraget). En sådan strategi för industriell förnyelse, som bör utformas efter halvtidsöversynen av flaggskeppsinitiativet "En industripolitik för en globaliserad tid", bör framför allt syfta till att förbättra tillgången till krediter, minska de administrativa bördorna och skapa ett bättre klimat för företagande, vilket Regionkommittén i samarbete med kommissionen bidrar till genom utmärkelsen Europeiska entreprenörsregioner (EER). ReK vill också understryka vikten av en fungerande och effektiv offentlig sektor som en nödvändighet för den ekonomiska tillväxten.

20. Vi anser att den viktigaste faktorn för de europeiska företagens konkurrenskraft är att öka produktiviteten genom en effektiv och hållbar förvaltning av resurserna och med hjälp av långsiktig utbildning, innovation och gemensamt ansvar. Därför är det viktigt att erkänna och utnyttja erfarenheterna hos de företag som verkar för ökad hållbarhet, också genom användning av europeisk certifiering.

21. När det gäller att framhäva den europeiska produktionskvalitet understryker ReK att en kompletterande EU-ursprungsmärkning vid sidan av de nationella ursprungs- och kvalitetsmärkningarna skulle kunna få positiva följder för företagen och därmed också för sysselsättningen.

22. Vi hänvisar till ReK:s yttrande om paketet "Sociala företag" (som rör kommissionens meddelanden COM(2011) 681–685 final) och betonar att social och miljömässig hållbarhet kan ha positiva effekter på företagens konkurrenskraft, riskhantering, kostnadskontroll, långvariga kundrelationer och innovationskapacitet.

23. Vi välkomnar de åtgärder som syftar till att främja skapandet av arbetstillfällen inom verksamheter som rör miljöhållbarhet, vårdsektorn och IKT (vilket också framgår av ReK:s presidiums slutsatser av den 22–23 mars 2012). Det är bland annat viktigt att erinra om att den europeiska arbetsmarknaden

⁽¹⁾ Cdr 648/2012, COTER-V-024.

fortfarande i stor utsträckning består av arbetstagare som är anställda inom industri- och tillverkningssektorerna, vilka har bidragit till att forma den europeiska utvecklingen. Vi menar därför att man måste lägga större vikt vid dessa jobb och utforma instrument för omskolning av de mänskliga resurserna.

24. Vi erinrar om att övergången till en hållbar ekonomi med låga koldioxidutsläpp nödvändigtvis medför en omstrukturering av den nuvarande arbetsmarknaden som på alla sätt bör stödjas med adekvata främjande åtgärder.

25. Vi ansluter oss till förslaget att förlänga Progress-instrumentet för mikrokrediter, eftersom det gör det möjligt att tillhandahålla små belopp till uppgifter som är socialt nyttiga och förtjänstfulla.

26. ReK stöder kommissionens förslag att Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter ska få fortsätta, med tanke på att de europeiska företagen fortfarande befinner sig i en situation präglad av kris och osäkerhet. Vi förväntar oss dock att få större klarhet om programmets framtid och hoppas att de nya förfarandena för utnyttjande av fonden blir smidigare, snabbare och säkrare.

Att återupprätta arbetsmarknadernas dynamik

27. Regionkommittén uppmanar medlemsstaterna att beakta Europeiska kommissionens riktlinjer vid planeringen av de nationella reformplanerna, med särskild hänsyn tagen till frågan om flexicurity, som är en reell utmaning för den europeiska arbetsmarknaden. En politik som tar hänsyn till behovet av arbetsflexibilitet och som samtidigt skyddar medborgarna bör absolut utformas tillsammans med regionerna och de lokala myndigheterna. Kommittén beklagar dessutom att inte alla medlemsstater – trots det politiska åtagande som gjordes vid Europeiska rådets vårmöte 2012 och de riktlinjer som kommissionen fastställt i meddelandet – har lagt fram några nationella sysselsättningsplaner i sina nationella reformprogram för 2012, med kompletta sysselsättningskapande åtgärdspaket, i synnerhet vad gäller "gröna" arbetstillfällen.

28. Vi är oroade över den höga arbetslöshetsnivån för ungdomar i EU, både för dem som aldrig har kommit in på arbetsmarknaden och för dem som har blivit arbetslösa. Vi uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att vidta alla de åtgärder som krävs för att se till att ungdomarna får ett kvalificerat och kvalificerande arbete som ger dem ekonomisk självständighet och stabilitet.

29. Vi noterar att några medlemsstater i högre grad än andra har uppnått en kritisk nivå vad gäller ungdomsarbetslösheten, och uppmanar därför kommissionen att särskilt uppmärksamt följa denna situation och sörja för en utökad kontroll av de program som satts igång samt att skyndsamt fortsätta arbetet med förslaget till rådets rekommendation om ett ungdomsgarantiinstrument.

30. Vi konstaterar att arbetsgivare i vissa medlemsstater missbrukar praktiksystemen, och vi välkomnar därför förslaget

att införa kvalitetskriterier för praktikprogram. Vi rekommenderar dock att man inte inför alltför strikta bestämmelser, eftersom det kan innebära en risk för att företagen inte använder praktiksystemen.

31. Kommittén uppmanar medlemsstaterna att se till att samtliga praktikanter senast 2013, genom praktikantkontrakt, får ett adekvat skydd och nödvändig information såväl om sina egna rättigheter och skyldigheter som om arbetsgivarens.

32. Möjligheterna till att anordna praktiktjänstgöringar för studenterna vid universiteten inom EU bör vara goda, eftersom detta skulle göra studenterna närmare bekanta med arbetslivet. Det är mycket viktigt att bygga en bro mellan den akademiska världen och arbetslivet, något som också kan ske genom program som handlingsprogrammet för livslångt lärande och Erasmus för unga företagare. I synnerhet det sistnämnda har visat sig vara ett effektivt instrument för att stimulera företagande, vilket är viktigt för att komma över krisen.

33. ReK hoppas att de regionala myndigheterna kan få en viktig roll som bro mellan utbildningsvärlden och arbetsmarknaden genom att främja överenskommelser som innebär att universiteten erkänner arbete som utförts direkt hos företag under studietiden, i offentliga institutioner eller organisationer inom den tredje sektorn. Detta kan ske med hjälp av avtal mellan regionala eller lokala utbildningsmyndigheter, arbetsmarknadens parter och representanter för företag och universitet.

34. Vi konstaterar att praktiktjänstgöring i nuläget utgör en av ungdomarnas viktigaste vägar in på arbetsmarknaden, men påpekar att det faktiskt inte är ovanligt att ungdomar går från en praktikplats till en annan, utan möjlighet att få ett verkligt anställningskontrakt som ger dem de garantier som krävs. Vi beklagar därför att kommissionens förslag inte ger medlemsstaterna någon vägledning när det gäller hur de ska reglera och övervinna denna situation på bästa sätt genom adekvata arbetsmarknadspolitiska åtgärder eller exempelvis skatteincitament och andra lämpliga åtgärder.

35. Kommittén erinrar om att ungdomarna utgör en grundläggande resurs tack vare sin naturliga kapacitet att vara innovativa och samla kunskap, och att företag, organisationer och offentliga organ också borde betrakta dem som en sådan. Praktiktjänstgöringen ger ett mervärde när den utbildade praktikanter blir till en aktiv resurs för företaget, organisationen eller det offentliga organet, som därför har intresse av att fortsätta arbeta med honom eller henne.

36. Kommittén hoppas att EU-länderna inom kort kommer att anpassa sina utbildningssystem till de föränderliga villkoren på den globala arbetsmarknaden. Den främsta indikatorn för utvärdering av utbildningen – andelen inskrivna – fyller inte sin funktion på ett adekvat sätt. Därför bör man försöka finna nya, effektivare möjligheter att utvärdera utbildningspolitiken. Vi rekommenderar att man omdefinierar målen för högre utbildning och att man anpassar systemen för mätning, kontroll och finansiering till marknadens behov.

37. Vi instämmer i att det finns en brist på lämplig kompetens för att uppfylla den framtida arbetsmarknadens krav och ser därför positivt på förslaget om en EU-översikt över färdigheter, som så snart som möjligt bör leda till fullt erkännande av kvalifikationer och meriter, vilket är ett nödvändigt steg för att kunna skapa en reell inre arbetsmarknad inom EU.

38. Vi understryker att det kommande europeiska färdighetspasset inte får vara ett instrument som sänker standarden. I stället måste det skapa förutsättningar för en reell uppvärdering av de praktiska färdigheter (inom tillverkning, hantverk osv.) som representerar det allra bästa i våra regioner och som därmed slutligen främjar meritokrati.

39. Vi konstaterar att det i nuläget saknas ett samspel mellan utbildning och arbetsliv, och föreslår därför att man främjar utbildning varvad med arbete genom den ovannämnda praktiktjänstgöringen, men även genom utbildningsprogram i skolor och på universitet som genomförs direkt av yrkesverksamma.

40. Vi föreslår att det inrättas specifika utbytesprogram för tjänstemän inom offentlig förvaltning och företag för att minska klyftan mellan den offentliga förvaltningen och företagets behov samt för att uppnå ömsesidig förståelse och spridning av bästa praxis.

41. Kommittén föreslår dessutom att man främjar fortbildning (med hjälp av lämpliga program som medfinansieras med de europeiska fonderna) av arbetstagare.

42. Vi anser att det är viktigt att främja olika former av egenföretagande och entreprenörskap, med särskilt fokus på nya företag som startas av unga. Detta kan göra det möjligt att effektivare använda resurser som annars används på ett improduktivt sätt (kostnader för förtidspension och arbetslöshetsersättning).

43. Vi instämmer i att man måste främja åtgärder som kan leda fram till en europeisk arbetsmarknad och underlätta invånarnas och arbetstagarnas rörlighet inom EU, t.ex. genom att undanröja skattehinder och ge möjlighet att överföra såväl rättigheter till arbetslöshetsersättning som pensionsrättigheter.

44. Vi är övertygade om att efterlevnaden av skyldigheterna och försvaret av mobila arbetstagares rättigheter även fortsättningsvis måste utgöra en av EU:s prioriteringar, i syfte att främja en välfungerande rörlighet på den inre marknaden. För att uppnå detta skulle man kunna integrera hjälptjänsten Solvit i Enterprise Europe Network, så att arbetsgivare och arbetstagare kan få närmare kontakt med en tjänst som utgör en samlad referenspunkt för europeiska frågor.

45. Vi ser positivt på förslaget att förbättra Eures, bl.a. genom införandet av en "Match-and-Map"-tjänst, som skulle bidra till att skapa en klar geografisk bild av var det finns lediga arbetsplatser. Vi vill i detta sammanhang erinra om praktikstipendiernas nationella och regionala betydelse och föreslår att

de integreras bättre med Enterprise Europe Network och med regionerna och handelskammarna (som har den fördelen att de har nära kontakter med näringslivet och känner till dess behov och problem).

46. För att undvika dubbelarbete uppmanar ReK kommissionen att kartlägga befintliga undersökningar av överensstämmelsen mellan utbud och efterfrågan på de nationella arbetsmarknaderna. Utbyte och samordning när det gäller dessa uppgifter kan vara avgörande för en bra rörlighet inom EU. Vi vill i detta sammanhang lyfta fram Excelsior-undersökningen, som utförts av det italienska handelskammarsystemet.

47. Vi välkomnar det samråd om ekonomisk migration som ska inledas före 2012 års utgång, och föreslår att man särskilt undersöker frågan om cirkulär migration och främjar en harmonisering av de nationella reglerna.

Bättre styresformer på EU-nivå

48. Regionkommittén ser positivt på en ökad samordning av styresformerna i EU och framhåller regionernas och de lokala myndigheternas viktiga roll i enlighet med subsidiaritetsprincipen.

49. Vi ställer oss bakom förslaget att årligen offentliggöra ett riktmärkningsystem med utvalda sysselsättningsindikatorer. Ett sådant system bör omfatta inte bara den nationella arbetsmarknaden utan också arbetsmarknaden på regional nivå ner till NUTS 2-nivå, så att man kan finna lösningar som bättre avspeglar den faktiska situationen.

50. Vi hyser förhoppningen att det kommande europeiska national- och regionalräkenskapssystemet (ENS 2010) ska kunna samla in mer omfattande regional statistik för nivån NUTS 2, i syfte att ta fram konkreta indikatorer för att förbättra styresformerna i EU och öka ansvarstagandet på olika förvaltningsnivåer.

51. Vi instämmer i att det finns behov av att införa former för övervakning av framstegen i genomförandet av de nationella sysselsättningsplanerna, förutsatt att det inte samtidigt införs sanktioner med konsekvenser på regional och lokal nivå.

Bilaga – En rad centrala insatser för sysselsättning inom den miljövänliga ekonomin

52. Regionkommittén anser att man måste nå fram till en enhetlig definition av "gröna jobb", dvs. miljövänliga och hållbara arbetstillfällen. Därför måste man ta fram indikatorer som ska utgöra den enda europeiska referensmetoden för mätning.

53. Vi föreslår att regionerna och de lokala myndigheterna i högre grad involveras vid utformningen av strategier för incitament till "gröna jobb" i de nationella sysselsättningsplanerna.

54. Vi föreslår att man utvärderar möjligheten att utveckla begreppet metadistrikt för miljö och hållbar utveckling (dvs. ett kluster som inte är bundet till företagens fysiska närhet, men som tack vare ny teknik möjliggör samarbete och samtidigt konkurrens, som är grunden för industridistriktens framgång), i syfte att tillhandahålla en institutionell bas och ge ett erkännande åt "gröna" ekonomiska aktiviteter.

55. Kommittén anser att det är nödvändigt att samordna och komplettera alla instrument som används (på europeisk, nationell och regional nivå) för att få fram den information som behövs om den "gröna" kompetens som i framtiden kommer att krävas på marknaden, så att man undviker onödigt resurslöseri och dubbelarbete.

56. Kommittén uppskattar informations- och spridningsaktiviteterna i program som "Intelligent energi – Europa".

57. Vi ser mycket positivt på samarbetet med Europeiska investeringsbanken, och föreslår framför allt att Elenaprogrammet ska stärkas för att hjälpa regionerna och de lokala myndigheterna att mobilisera de finansiella resurser som krävs för program för hållbar och förnybar energi.

58. Vi instämmer helt i att Europeiska socialfonden och Europeiska regionala utvecklingsfonden bör vara de viktigaste instrumenten för att främja utvecklingen av ny kompetens och nya arbetstillfällen.

59. Vi anser dock att man måste uppmuntra en innovativ användning av dessa fonder och främja en utbildning som också beaktar den internationella rörligheten, så att den kan äga rum där det finns bästa praxis vad gäller miljömässig hållbarhet.

60. Även om vi med intresse tar del av förslaget att främja "gröna" investeringar inom ramen för Progress-instrumentet för mikrokrediter, kan vi inte inse varför det skulle vara nödvändigt att anordna ett "forum för berörda parter".

61. Vi föreslår att man i stället ger de finansiella förmedlare som deltar i Progress-programmet ekonomiska incitament att främja miljövänliga projekt.

62. Vi erkänner partnerskapets betydelse som instrument för en konkret tillämpning av principen om flernivåstyrelse och uppmuntrar användningen av det.

63. Vi anser att det är viktigt att främja en bred strategisk samordning mellan arbetsförmedlingar i syfte att minska skillnaderna mellan olika medlemsstater. Vi hoppas därför att Pares-instrumentet kan anpassas till detta mål.

64. Vi ser positivt på utbytet av god praxis, bl.a. genom offentliggörandet av en särskild handbok, förutsatt att utbytet följs upp med konkreta åtgärder.

Bilaga – En handlingsplan för sysselsättning inom hälso- och sjukvård i EU

65. Regionkommittén ställer sig helt bakom förslaget att förbättra planeringen och prognoserna för sysselsättning inom hälso- och sjukvården i Europeiska unionen.

66. Vi hoppas dock att plattformen med medlemsstater snabbt kommer att kunna öka överensstämmelsen mellan utbildningsvägarna för att möjliggöra administrativ förenkling och öka vårdpersonalens rörlighet inom Europeiska unionen.

67. Vi menar därför att utarbetandet av riktlinjer för utbyte av utbildningskapacitet inom vårdyrkena bör påbörjas redan 2013, eftersom inventeringen av kapaciteten endast bör utgöra en förberedande etapp till utarbetandet av riktlinjerna.

68. Vi hyser tvivel om förslaget att inrätta ett europeiskt kompetensråd för vård- och omsorgspersonal och en allians för sektorskompetens på pilotbasis, eftersom vi inte ser vilket mervärde förslaget har.

69. Kommittén anser att den föreslagna europeiska plattformen med medlemsstater kan utgöra en tillräcklig och nödvändig mekanism för att kartlägga den kompetens som finns i de olika medlemsstaterna och utarbeta minimikrav vad gäller utbildningen av vårdpersonal, inbegripet sjuksköterskor och omsorgspersonal.

70. ReK ser positivt på att man vill undersöka bästa praxis för rekrytering och bibehållande av personal, men anser att det ska ske med minst möjliga kostnader. Vi föreslår därför att man först genomför ett riktat samråd i frågan och därefter (på basis av samrådsresultatet) gör en bedömning av om det behövs andra former av undersökningar.

71. Vi erinrar om att det vid rekrytering av vårdpersonal är nödvändigt att förhindra svartarbete, särskilt när det gäller omsorgspersonal som arbetar i hemmet.

72. Vi anser att det är nödvändigt att WHO:s regler för god praxis tillämpas på ett enhetligt sätt i hela Europeiska unionen, men med tanke på att reglerna inte är bindande behövs mer information om vilka åtgärder som skulle kunna vidtas för att se till att reglerna tillämpas.

Bilaga – En rad centrala insatser för sysselsättning inom IT-sektorn

73. Regionkommittén bifaller förslaget att inrätta ett partnerskap för att involvera aktörer från IKT-marknaden, handelskammare, offentliga organ och forskningsinstitut i syfte att organisera utbildningsinitiativ som rör de kvalifikationer som marknaden kräver.

74. Vi anser dock att man utöver att stödja en informationskampanj och åtgärder för att främja karriärer på IKT-området för ungdomar också bör öka investeringarna i denna sektor (kommissionens undersökningar visar att sådana investeringar ökar produktiviteten), och förbättra sektorns konkurrenskraft med hjälp av lämpliga metoder som respekterar olikheterna mellan medlemsstaterna (det kan till exempel handla om samslutningar av företag).

75. Vi rekommenderar att man fastställer åtgärder för att stödja nyetableringar i syfte att främja sysselsättningen inom IKT-sektorn. Exempel på sådana åtgärder är inrättandet av företagsinkubatorer i anslutning till forsknings- och teknikparker (där man kan samla nya högteknologiska företag tack vare gynnsamma förhållanden och på så sätt skapa en lämplig miljö för synergier mellan företag) och direkta investeringar från regionala finansieringsorgan (som genom att förse ett nytt företag med riskkapital under de första verksamhetsåren kan göra finansieringen enklare och säkrare och kompensera för avsaknaden av privat riskkapital).

76. Eftersom IKT-sektorn är ung och expanderar i takt med marknadens behov, föreslår vi att stödaktiviteterna omfattar

utbildning av arbetstagare över 55 år, med särskild hänsyn till den offentliga sektorn, där en långsammare personalomsättning har höjt de anställdas medelålder rejält och minskat användningen av ny informations- och telekommunikationsteknik som stöder tjänsteutbudet.

77. Vi välkomnar vidareutvecklingen av den europeiska e-kompetensramen och efterlyser en större samordning med andra liknande initiativ (t.ex. Europeiska datakörtet) för att undvika att initiativen överlappar varandra.

78. Vi ser positivt på att man vill finansiera ett pilotprojekt för att göra en kartläggning av utfärdade certifieringar, under förutsättning att detta projekt används som ett första steg i riktning mot en standardisering av certifieringarna.

79. Vi godtar synpunkten att det är Europeiska socialfonden som i första hand bör användas för att genomföra denna politik, men erinrar om att det är bättre att målinrikta medlen om man vill uppnå konkreta resultat.

Bryssel den 1 februari 2013

*Regionkommitténs
ordförande*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

III

(Förberedande akter)

REGIONKOMMITTÉN

99:E PLENARSESSIONEN DEN 31 JANUARI–1 FEBRUARI 2013

Yttrande från Regionkommittén om ”Stadgar för och finansiering av europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser”

(2013/C 62/15)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Vi är övertygade om att detta förslag kan utgöra ett verktyg för att underlätta den europeiska och nationsöverskridande debatten samt skapa gynnsamma förutsättningar för den europeiska opinionsbildningen.
- Vi ställer oss positiva till att den europeiska rättsliga ställningen ska underställas höga krav på styresformer, ansvarstagande och öppenhet.
- Vi välkomnar att den regionala parlamentariska nivån nämns i förordningen vid sidan om den europeiska och den nationella nivån i fråga om representation när politiska partier och stiftelser som är knutna till dem ansöker om registrering hos Europaparlamentet som europeiskt politiskt parti respektive europeisk politisk stiftelse.
- Vi uppmanar rådet och Europaparlamentet att göra kommittén delaktig i kontrollen av respekten för EU:s grundläggande värderingar.
- Den föreslagna fördelningen av EU:s finansiering är godtagbar, men vi föreslår att man bör överväga att även beakta antalet företrädare i ReK vid fördelningen.
- Vi rekommenderar att man bör överväga att tillåta att EU-finansiering används i samband med folkomröstningskampanjer och folkinitiativ på europeisk nivå.

Föredragande	István SÉRTŐ-RADICS (HU–ALDE), borgmästare i Uszka
Referensdokument	Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om stadgar för och finansiering av europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser COM(2012) 499 final – 2012/0237 (COD)

Yttrande från Regionkommittén – Stadgar för och finansiering av europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén välkomnar det förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om stadgar för och finansiering av europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser som Europeiska kommissionen offentliggjorde den 12 september 2012. Detta förslag ersätter och upphäver förordning (EG) nr 2004/2003, som hittills har fastlagt bestämmelserna för politiska partier och politiska stiftelser.
- ReK vill ge sitt bidrag till utformningen av detta lagstiftningsförslag, som bland annat kan lyfta fram EU:s beslut på lokal och regional nivå liksom ReK-ledamöternas delaktighet i utformningen av dessa, särskilt med tanke på att kommittén består av politiska grupper.
- Vi vill framhålla kommitténs arbete för att öka EU-medborgarskapets popularitet ⁽¹⁾ och främja en EU-medborgarutbildning ⁽²⁾, något som vi på senare år ingående behandlat i flera yttranden.
- Vi bekräftar särskilt vårt engagemang för att främja EU-medborgarskapet och de rättigheter som sammanhänger med det, framför allt rösträtten. Regionkommitténs verksamhet i samband med "Europaåret för medborgarna 2013" fokuserar på detta tema ⁽³⁾.
- Det är viktigt att EU-medborgarskapet bidrar till att främja utvecklingen av den europeiska demokratin, genom att invånarna involveras i den europeiska integrationsprocessen. Det ligger därför i EU-befolkningens intresse att främja en god representativ demokrati på europeisk nivå. I EU:s lagstiftningsprocess spelar de europeiska partierna och stiftelserna – som har en verklig transnationell dimension – en viktig roll för att ge röst åt EU:s invånare.
- Vi är övertygade om att detta förslag kan utgöra ett verktyg för att underlätta den europeiska och nationsöverskridande debatten samt skapa gynnsamma förutsättningar för den europeiska opinionsbildningen. Förslaget kan dessutom bidra till att
- öka invånarnas intresse för och deltagande i valet till Europaparlamentet, samt stärka Europeiska unionens demokratiska legitimitet.
- Kommittén ställer sig bakom förordningens övergripande målsättningar, nämligen att öka de europeiska politiska partiernas och stiftelsernas synlighet, erkännande, effektivitet, öppenhet och ansvarstagande.
- Det är absolut nödvändigt att stärka kopplingen mellan de europeiska politiska partierna och de europeiska politiska stiftelserna, och vi ser positivt på att ett europeiskt politiskt parti endast får ha en europeisk politisk stiftelse knuten till sig.

Registrering och kontroll

- Regionkommittén anser att det skulle innebära ett viktigt steg i riktning mot Europas politiska enande att införa en enhetlig europeisk rättslig stadga som ger europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser möjlighet att begära registrering som sådana, för att därmed erhålla en rättslig ställning som bygger på EU-lagstiftningen, vilket frigör dem från de många olika formerna av nationell rätt som de tidigare omfattats av. Kommittén konstaterar emellertid att medlemsstaterna måste införliva förslaget på ett lämpligt sätt för att det ska kunna fylla denna funktion.
- Vi betonar att den ram som kommissionen föreslår för den europeiska stadgan baseras på erfarenheterna av hur nu existerande och brett erkända nationellt registrerade partier, föreningar och stiftelser fungerar, men att det aktuella förslaget har vissa begränsningar (framför allt vad gäller den oberoende europeiska rättsliga ställningen) som tyder på att de europeiska politiska partiernas erfarenheter sedan 2004 inte har beaktats i tillräckligt hög grad vid utformningen av den nya stadgan.
- Vi understryker att uppbyggnaden av en verklig europeisk rättslig ställning är av grundläggande betydelse för de europeiska politiska partierna och de europeiska politiska stiftelser som är knutna till dem, eftersom det ger dem möjlighet att välja att ha sitt säte i vilken som helst medlemsstat under samma villkor, i enlighet med deras egna särdrag och deras politiska identitet.
- Av detta skäl är det mycket viktigt att den europeiska rättsliga stadga som införs genom den aktuella förordningen beaktar lagstiftningen i de olika medlemsstaterna. Vi rekommenderar dock EU-institutionerna att i framtiden överväga en fullvärdig europeisk rättslig stadga.

⁽¹⁾ CdR 355/2010.

⁽²⁾ CdR 120/2005.

⁽³⁾ R/CdR 1030/2012 pt 7.

13. Vi ställer oss positiva till att den europeiska rättsliga ställningen ska underställas höga krav på styresformer, ansvarstagande och öppenhet.

14. Det är ett viktigt steg framåt att de specifika villkoren och kraven för att erhålla – och i än högre grad för att bibehålla – europeisk rättslig ställning innefattar respekt för de värderingar på vilka EU bygger. Detta har hittills utgjort ett anslutningskriterium för kandidatländerna, men denna förordning upphöjer EU:s grundläggande värderingar till ett kriterium som kan och ska kontrolleras inom ramen för den politiska uppföljningen.

15. Vi välkomnar att den regionala parlamentariska nivån nämns i förordningen vid sidan om den europeiska och den nationella nivån i fråga om representation när politiska partier och stiftelser som är knutna till dem ansöker om registrering hos Europaparlamentet som europeiskt politiskt parti respektive europeisk politisk stiftelse. Med tanke på skillnaderna i struktur mellan medlemsstaterna är det dock nödvändigt att förtydliga typen av politisk mellannivå (delstat, region, grevskap, departement, provins osv.).

16. Kommittén stöder att Europaparlamentet årligen ska kontrollera att de europeiska politiska partierna och de europeiska politiska stiftelserna uppfyller de villkor och krav som fastställs i förordningen, och att Europaparlamentet på begäran kan kontrollera att ett parti eller en stiftelse fortfarande respekterar EU:s grundläggande värderingar.

17. ReK uppmanar rådet och Europaparlamentet att göra kommittén delaktig i kontrollen av respekten för EU:s grundläggande värderingar.

18. Kommitténs medverkan bör vara obligatorisk åtminstone när partiet i fråga är representerat i ReK.

Finansiering

19. Vi påminner om att vi i vårt yttrande om den nya fleråriga budgetramen efter 2013⁽⁴⁾ framhöll att det är mycket viktigt att tillräckliga resurser avsätts för medborgarnas medverkan i insatserna för att främja de grundläggande rättigheterna och demokratin samt konstruera EU-medborgarskapet. Verkligt gränsöverskridande europeiska politiska partier och de europeiska politiska stiftelser som är knutna till dem har den viktiga uppgiften att göra medborgarnas stämma hörd på europeisk nivå genom att överbrygga klyftan mellan den nationella politiken och EU-politiken.

20. ReK konstaterar att det i kommissionens förslag görs skillnad mellan kriterierna för att få den rättsliga ställningen och kriterierna för att vara berättigad till finansiering.

21. Kommittén ställer sig bakom att EU:s finansiering av europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser liksom tidigare kommer att beviljas ur Europaparlamentets budget.

22. ReK välkomnar att erkännandet som europeiskt politiskt parti eller europeisk politisk stiftelse, och således uppfyllandet av de villkor och krav som ställs i samband med detta, är en förutsättning för att få finansiering från EU:s budget.

23. Den föreslagna fördelningen av EU:s finansiering är godtagbar (15 % ska fördelas i lika delar och 85 % ska fördelas proportionellt mellan partierna i förhållande till deras andel folkvalda ledamöter i Europaparlamentet), men kommittén föreslår att man bör överväga att även beakta antalet företrädare i ReK vid fördelningen.

24. Kommittén välkomnar att den övre gränsen för tillåtna donationer höjs från för närvarande 12 000 euro till 25 000 euro per år och per givare (fysisk eller juridisk person) för att öka de politiska stiftelsernas och partiernas möjlighet att skapa egna medel.

25. ReK stöder principen och praxisen att EU-finansieringen inte får användas för att direkt eller indirekt finansiera nationella, regionala eller lokala val eller andra politiska partier, i synnerhet inte nationella partier eller kandidater, eftersom det skulle strida mot den övernationella andan i förslaget.

26. Vi förstår dock inte varför europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser inte skulle få använda sina egna medel för att finansiera kandidater med samma europeiska politiska färg som ställer upp i nationella, regionala eller lokala val.

27. Kommittén förstår syftet med förslaget att också förbjuda användningen av EU-finansiering för kampanjer i samband med nationella, regionala eller lokala folkomröstningar (t.ex. om en fördragsändring), men rekommenderar att man bör överväga att tillåta att EU-finansiering används i samband med folkomröstningskampanjer och folkinitiativ på europeisk nivå.

Genomförande i praktiken, lokala och regionala utsikter

28. Kommittén är övertygad om att de europeiska politiska partierna i sitt arbete mer och mer effektivt kommer att kunna uttrycka och kanalisera medborgarnas åsikter med hjälp av folkvalda och andra företrädare på europeisk nivå, och att de kommer att kunna skapa en mer direkt koppling mellan den europeiska och den lokala/regionala styrelsenivån.

29. ReK understryker att det är nödvändigt att garantera EU-medborgarna fullständig tillgång till information i medlemsstaterna som en förutsättning för deras aktiva deltagande i det politiska livet, och uppmanar sina ledamöter att vidta åtgärder för att se till att medlemsstaterna garanterar tillgången till information⁽⁵⁾. Förekomsten av europeiska politiska partier med en verklig transnationell dimension skulle också kunna spela en viktig roll i detta avseende.

⁽⁴⁾ CdR 283/2011.

⁽⁵⁾ CdR 170/2010, punkt 17. Se också CdR 355/2010, punkt 37.

30. Förekomsten av europeiska politiska partier med en verklig transnationell dimension kan leda till att kandidater i framtiden ställer upp i lokala och regionala val för ett europeiskt politiskt parti, snarare än för sitt nationella eller regionala parti. Detta skulle göra den direkta kopplingen mellan europeisk politik och lokal/regional politik tydligare.

31. Kommittén stöder den politiska viljan att se till att den europeiska rättsliga ställningen och reglerna om finansiering träder i kraft i god tid före Europaparlamentsvalet 2014 och kan tillämpas även på europeiska politiska partiers och europeiska politiska stiftelsers finansiering av kampanjer på lokal och regional nivå som avser europeiska medborgarinitiativ.

Subsidiaritet, proportionalitet och bättre lagstiftning

32. Förslaget kan anses vara förenligt med subsidiaritetsprincipen, eftersom reglerna om den europeiska rättsliga ställningen och finansieringen av europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser enbart kan fastställas på EU-nivå.

33. Kommittén påpekar att flernivåstrukturen i det europeiska demokratiska system som håller på att utvecklas skulle kunna uttryckas konkret om bestämmelserna tillät att ReK deltar i kontrollen av att de europeiska politiska partierna och de europeiska politiska stiftelserna respekterar EU:s grundläggande värderingar.

34. Förslaget kan på det hela taget anses vara förenligt med proportionalitetsprincipen, eftersom det inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de mål som fastställts på europeisk nivå.

35. Kommittén anser att det är motsägelsefullt att trots att förslaget syftar till att inrätta en ny rättslig ställning på europeisk nivå för de båda typerna av enheter (partier och stiftelser) ska största delen av deras praktiska verksamhet fortfarande bedrivs inom ramen för rättsordningen i den medlemsstat där de har sitt säte.

36. ReK beklagar att det inte gjorts någon konsekvensbedömning av förslaget.

37. Kommissionen har rådfrågat de berörda parterna och beaktat resultaten av detta samråd i förslaget, men det framgår inte tydligt av dokumentet om den lokala och regionala nivån har ingått i samrådet.

38. Kommittén uppmanar Europaparlamentet att göra även Regionkommittén delaktig i den utvärdering av den europeiska rättsliga ställningen och finansieringssystemet som föreskrivs i förordningen och som ska äga rum det tredje året efter nästa val till Europaparlamentet.

II. ÄNDRINGSREKOMMENDATIONER

Ändringsrekommendation 1

Artikel 2.5

Definitioner

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsrekommendation
5. <i>regionala parlament</i> eller <i>regionala församlingar</i> : organ vars ledamöter antingen valts i regionala val eller är politiskt ansvariga inför en folkvald församling.	5. <i>regionala parlament</i> eller <i>regionala församlingar</i> : organ <u>på en nivå mellan den kommunala och den nationella</u> vars ledamöter antingen <u>är folkvalda</u> valts i regionala val eller är politiskt ansvariga inför en folkvald församling <u>på en nivå under den nationella</u> .

Motivering

Folkvalda församlingar på mellannivå har inte samma profil i de olika medlemsstaterna. Benämningarna är inte alltid regionala parlament eller regionala församlingar. Eftersom strukturerna är så olika bör typen av politisk mellannivå förtydligas (delstat, region, grevskap, departement, provins osv.). Uttrycket "på en nivå mellan den kommunala och den nationella" som föreslås i denna ändringsrekommendation är mer omfattande och är tillämpligt på alla medlemsstater, samtidigt som det är tydligt åtskilt från val på lokal nivå.

Ändringsrekommendation 2

Artikel 7.2

Kontroll av registreringar

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsrekommendation
2. Om minst en fjärdedel av ledamöterna med företrädare från minst tre politiska grupperingar i Europaparlamentet begär det, ska Europaparlamentet fatta majoritetsbeslut om huruvida villkoren i artikel 3.1c för europeiska politiska partier och villkoren i artikel 3.2 c för europeiska politiska stiftelser fortsättningsvis är uppfyllda.	2. Om minst en fjärdedel av ledamöterna med företrädare från minst tre politiska grupperingar i Europaparlamentet begär det, ska Europaparlamentet fatta majoritetsbeslut om huruvida villkoren i artikel 3.1c för europeiska politiska partier och villkoren i artikel 3.2 c för europeiska politiska stiftelser fortsättningsvis är uppfyllda.

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsrekommendation
Innan Europaparlamentet fattar sitt beslut ska det höra företrädarna för det europeiska politiska parti eller den europeiska politiska stiftelse som berörs och begära att en kommitté bestående av oavhängiga personer yttrar sig i frågan inom rimlig tid.	Innan Europaparlamentet fattar sitt beslut ska det höra företrädarna för det europeiska politiska parti eller den europeiska politiska stiftelse som berörs och begära att en kommitté bestående av oavhängiga personer yttrar sig i frågan inom rimlig tid. <u>Regionkommittén ska vara delaktig i detta förfarande åtminstone i de fall där kontrollen avser ett europeiskt politiskt parti som är representerat i Regionkommittén.</u>
Kommittén ska ha tre ledamöter; Europaparlamentet, rådet och kommissionen ska utse varsin kommittéledamot inom sex månader från Europaparlamentets första sammanträde efter valen till Europaparlamentet. Kommitténs sekretariat och finansiering ska tillhandahållas av Europaparlamentet.	Kommittén ska ha tre ledamöter; Europaparlamentet, rådet och kommissionen ska utse varsin kommittéledamot inom sex månader från Europaparlamentets första sammanträde efter valen till Europaparlamentet. Kommitténs sekretariat och finansiering ska tillhandahållas av Europaparlamentet.

Motivering

Den regionala dimensionen är också ett av förhandsvillkoren för registrering. Det är därför logiskt att även Regionkommittén deltar i kontrollen av respekten för EU:s grundläggande värderingar, åtminstone när partiet i fråga är representerat i ReK.

Ändringsrekommendation 3

Artikel 18.4

Finansieringsförbud

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsrekommendation
	<u>4. Finansieringsförbudet ska inte omfatta stöd som europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser ger till kampanjer i samband med europeiska medborgarinitiativ.</u>

Motivering

Det är inte bara under kampanjerna vid val till Europaparlamentet som europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser behöver visa sig och kommunicera med EU-medborgarna, utan de måste också främja europeiska värderingar under tiden mellan valkampanjerna, t.ex. i samband med europeiska medborgarinitiativ.

Bryssel den 31 januari 2013

*Regionkommitténs
ordförande*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

PRENUMERATIONSPRISER 2013 (exkl. moms, inkl. frakt och porto)

<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	1 300 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, pappersversion + årsutgåva på dvd	22 officiella EU-språk	1 420 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L-serien, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	910 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, månatlig (kumulativ) utgåva på dvd	22 officiella EU-språk	100 euro per år
Tillägg till <i>Europeiska unionens officiella tidning</i> (S-serien), meddelanden och offentliga kontrakt, dvd, 1 nummer per vecka	flerspråkig: 23 officiella EU-språk	200 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , C-serien – allmänna uttagningsprov	Antal språk beroende på uttagningsprov	50 euro per år

Europeiska unionens officiella tidning (EUT) ges ut på EU:s officiella språk, och det går att prenumerera på den i 22 olika språkversioner. Den består av två serier: L (lagstiftning) och C (meddelanden och upplysningar).

Varje språkversion kräver en separat prenumeration.

Enligt rådets förordning (EG) nr 920/2005 som offentliggjordes i EUT L 156 av den 18 juni 2005 är Europeiska unionens institutioner under en övergångsperiod inte skyldiga att avfatta och offentliggöra alla rättsakter på iriska. Den iriska utgåvan av EUT säljs därför separat.

En prenumeration på tillägget till EUT (S-serien: meddelanden och offentliga kontrakt) omfattar en flerspråkig dvd med alla de 23 officiella språkversionerna.

Prenumeranter på EUT kan på begäran få de olika bilagorna till tidningen. När en bilaga ges ut meddelas prenumeranterna detta genom ett "meddelande till läsarna" i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Försäljning och prenumeration

Prenumerationer på olika tidskrifter, såsom *Europeiska unionens officiella tidning*, kan beställas från någon av våra kommersiella distributörer. En lista över dessa finns på följande internetadress:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sv.htm

Via EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) har du kostnadsfritt direkt tillgång till Europeiska unionens lagstiftning. På webbplatsen kan du söka i *Europeiska unionens officiella tidning* samt i fördrag, lagstiftning, rättspraxis och förberedande rättsakter.

Mer information om Europeiska unionen finns på <http://europa.eu>

Europeiska unionens publikationsbyrå
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

SV